
B.P. CHALIHA COLLEGE

CRITERIA: 3.3.2 SUPPORTING DOCUMENTS

Submitted to

National Assessment and Accreditation Council

2018-2019

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্রশাসন : পৰিপ্রেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

PERSPECTIVES ON
PUBLIC ADMINISTRATION

তৃতীয় ষাণ্মাসিক (Honours) পাঠ্যক্রম

ড° কপেশ চন্দ্র পাল • ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
অধ্যাপক প্রতুল চন্দ্র নায়ক • ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ ২০১৯-২০
বৰ্ষৰ পৰা প্ৰযোজ্য হোৱা নতুন বাছনি ভিত্তিক মূল্যায়ন পদ্ধতি CBCSৰ পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি ৰাজনীতি
বিষয়ৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিক সন্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ দ্বিতীয় কাকতৰ আধাৰত প্ৰণীত গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্ৰশাসন : পৰিপ্ৰেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

[Perspectives on Public Administration]

তৃতীয় ষাণ্মাসিকৰ সন্মান (Honours)ৰ বাবে

ড° কৃপেশ চন্দ্ৰ পাল

প্ৰাক্তন ভীন, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

অধ্যাপক প্ৰতুল চন্দ্ৰ নায়ক

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বি. বৰুৱা কলেজ, গুৱাহাটী

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-781 001

FREAKONOMICS

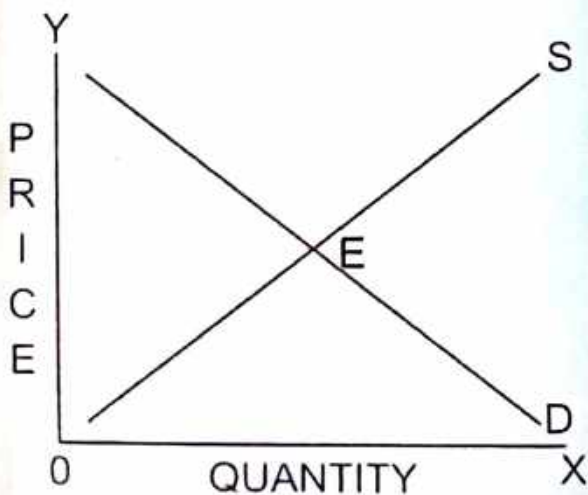

GST

Goods & Services Tax

भारतीय रिज़र्व बैंक

RESERVE BANK
OF INDIA

Dr. Trailokya Deka

Copyright © 2018, Author

Offices

90, Saheed Nagar, Bhubaneswar-7, Odisha
House No.4, Bye lane-7, New Sarania, Gandhi Basti,
Guwahati-3, Assam
Door No. 13-1-1, Vigneshwara Enclave, Anthony Nagar,
Maharanipeta, Visakhapatnam-2, AP (India)

All rights reserved. No part of this book or parts thereof may be reproduced stored in a retrieval system or transmitted in any language or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the prior written permission of the copyright owner and the publisher.

ISBN : 978-93-81563-95-3

Published by

Global Publishing House India
Door No. 13-1-1, Vigneshwara Enclave,
Anthony Nagar, Maharanipeta, Visakhapatnam-2, AP (India)

GST

Demonetisation and Development

Dr.Trailokya Deka
Dr.Rabinjyoti Khataniar

Copyright © 2018, Editors

Offices

90, Saheed Nagar, Bhubaneswar-7, Odisha
House No.4, Bye lane-7, New Sarania, Gandhi Basti,
Guwahati-3, Assam
Door No. 13-1-1, Vigneshwara Enclave, Anthony Nagar,
Maharanipeta, Visakhapatnam-2, AP (India)

All rights reserved. No part of this book or parts thereof may be reproduced stored in a retrieval system or transmitted in any language or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the prior written permission of the copyright owner and the publisher.

The responsibility for the facts stated, opinion expressed, conclusions reached etc. is entirely that of the author. The Editor and the publisher accept no responsibility for them

ISBN : 978-93-81563-82-3

Published by

Global Publishing House India
Door No. 13-1-1, Vigneshwara Enclave,
Anthony Nagar, Maharanipeta, Visakhapatnam-2, AP
(India)

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্রশাসন : পৰিপ্রেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

PERSPECTIVES ON
PUBLIC ADMINISTRATION

তৃতীয় ষাণ্মাসিক (Honours) পাঠ্যক্রম

ড° কপেশ চন্দ্র পাল • ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
অধ্যাপক প্রতুল চন্দ্র নায়ক • ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ ২০১৯-২০
বৰ্ষৰ পৰা প্ৰযোজ্য হোৱা নতুন বাছনি ভিত্তিক মূল্যায়ন পদ্ধতি CBCSৰ পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি ৰাজনীতি
বিষয়ৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিক সন্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ দ্বিতীয় কাকতৰ আধাৰত প্ৰণীত গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্ৰশাসন : পৰিপ্ৰেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

[Perspectives on Public Administration]

তৃতীয় ষাণ্মাসিকৰ সন্মান (Honours)ৰ বাবে

ড° কৃপেশ চন্দ্ৰ পাল

প্ৰাক্তন ভীন, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

অধ্যাপক প্ৰতুল চন্দ্ৰ নায়ক

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বি. বৰুৱা কলেজ, গুৱাহাটী

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-781 001

تاريخ الأدب العربي القديم

تأليف:

الأستاذ محمد بن عبد الله الرحمن الشيخ

مدرس في قسم اللغة العربية

بجامعة مولانا برشاد تشيليا بنغريرا

في مديرية كامروب الريفية

بولاية آسام

A Short History of Classical Arabic Literature

by

Dr. Md. Jalilur Rahman Shaikh

Assistant Professor

Deptt. of Arabic

B. P. Chaliha College

Nagarbera, kamrup (R)

Assam

Publisher: Hams Live Pvt. Ltd., New Delhi.

HAMS LIVE PRIVATE LIMITED

D-913, First Floor, Taj Apartment,

Jaitpur Ext. - II, Badarpur,

New Delhi - 110 044 (India)

Copyright © Publisher, 2019

First Pulished in 2019

Copy: 500

Price: Rs. 670/-

ISBN: 978-81-936517-8-0

Designed and produced by 'Hams Live Pvt. Ltd.', New Delhi.

info@hamslive.com

<http://hamslive.com>

Bioresources for Sustaining Life and Livelihoods in North-East India

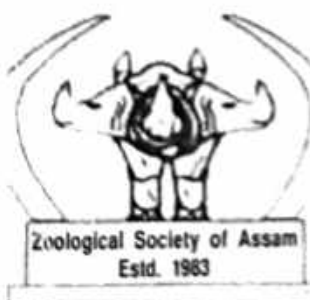
Editors

Dr. Bhuban Ch. Chutia

Dr. Farishta Yasmin

“BIORESOURCES FOR SUSTAINING LIFE AND LIVELIHOODS IN NORTH-EAST INDIA”

A book containing compilation of papers presented in ASTEC, DST, Govt. of Assam sponsored National Conference, organised by Department of Zoology, Nowgong College in association with DBT'S Institutional Advanced Level Biotech Hub & Zoological Society of Assam (ZSA) held on 4th & 5th October, 2018, edited by Dr. Bhuban Ch. Chutia and Dr. Farishta Yasmin.

Printed at : Gigabytes Press & Publication,
Milanpur, Nagaon, Assam

ISBN : 978-93-85310-48-5

Price : Rs. 499/- (Rupees four hundred ninety nine)

The views and research findings provided in this publication are strictly those of the authors only and the editor is not responsible for its contents.

(No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, recording or by any information, storage and retrieval system without prior permission in writing from the publisher).

Management of leaf spot of brinjal (*Solanum melongena* L.) by using plant extracts

**Sabebaro Namo Das and
Tarun Chandra Sarma**

Introduction:

Brinjal (*Solanum melongena* L.) belongs to the family Solanaceae, is an important vegetable crop grown worldwide. In India, brinjal is consumed as cooked vegetable in various ways. It contains vitamin A, B and C (Choudhary & Gaur, 2009). Besides, brinjal also possesses medicinal properties. The green leaves of brinjal are the main source of vitamin C.

This important crop is susceptible for many diseases viz. fungal, bacterial, viral and nematode. Among them one leaf spot caused by *Alternaria melongenae* is serious disease and causes the yield loss up to 30-50 percent. The disease causes characteristic leaf spots with concentric rings. The spot are mostly irregular and coalesce to cover large areas of the leaf blade. The fungus causes leaf chlorosis

---

Corresponding authors e-mail: sabebaro.das@gmail.com;
tarunchandrasarma@yhoo.com

2019-2020

G.U-CBCS

স্নাতক মহলাৰ

শাসন : বিষয় আৰু প্রত্যাহ্বানসমূহ

GOVERNANCE:
ISSUES AND CHALLENGES

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ বাছনি ভিত্তিক মূল্যায়ন পদ্ধতি (CBCS)ৰ প্ৰথম
ষাণ্মাসিকৰ বৰ্গীয় ঐচ্ছিক (Generic Elective) পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰথম কাকতৰ আধাৰত প্ৰণীত গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

শাসন : বিষয় আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহ

[Governance : Issues and Challenges]

FIRST SEMESTER

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

প্ৰকাশক :

তুষাৰ গুহ

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০১

Mobile : 94350-11140

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

পৰিবেশক :

ৰূপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

© লেখকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

ISBN : 978-93-81667-46-0

প্ৰথম প্ৰকাশ (মাধ্যমিক) : আগষ্ট, ২০১৯ (CBCS)

মূল্য : ২০০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকাৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- ❖ কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- ❖ কিতাপখন হ'লে বা ল'লে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিৰ বা লৰিৰ।
- ❖ কিতাপখন ল'ব-চ'ব কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'ৰূপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- ❖ আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক :

শৰাইঘাট ফটো টাইপছ, প্ৰা.লি.

বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

No part of this work may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher.

First Published 2020

© Dinesh Das

All rights reserved

ISBN 81-8324-965-5

Published and printed by Krishan Mittal for Mittal Publications
4594/9, Daryaganj, New Delhi - 110002, India.
Phone: 23250398, **Telefax:** 91-11-41564398
e-mail : info@mittalbooks.com
Website : www.mittalbooks.com

Towards Gender Balance: Working through MGNREGA in Assam

DR. TRAILOKYA DEKA

Introduction:

Discrimination in an economy exists when two equally qualified individuals (either male or female) are treated differently based solely on non-productive characteristics such as gender, religion, ethnicity, race, sexual orientation, and so on (Blau et al, 2010). Discrimination creates disturbance in the free flow of labour supply in the labour market. Among all the non productive identities discrimination which based on gender is much acute and a persistent problem specially in developing and under developed countries of the world. Gender discrimination means complete or partial exclusion of any one gender (generally the females) from the labor market. Full or partial exclusion of any one gender from any productive position of an economy is known as gender discrimination. Economists explain that gender based discrimination as an inefficient narrow practice and a sufficient symbol of under development. It is nothing but the unequal treatment of equally productive groups.

Estimated male-female daily income gap in most of the countries of the world clearly reflects discrimination against women. Generally speaking, women on an average earn 10% to 25% less than men in most of the nations (UNESCO 2007). There are however endless questions concerning it's causes. Gender discrimination against women reduces the available talent in an economy, which has negative economic and other consequences in growth and development. Reduction in economic growth respectively implies reduction in per capita GDP and distorts the allocation of talents in productive activities. Since gender discrimination is a bad economic practice which simultaneously increase pressure over and above the working group of population (since skilled working group is much less in number than the non working group) hence policy makers and economists in India always asks for gender balance. Policies are accordingly prepared in favour of women in India. It is also seen that women population in India normally get special facilities, special preference, reservation etc. in order to achieve the gender balance. The mass enthralled rural development programme MGNREGA (Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act), 2005 implemented in India contains many special facilities/provisions for women or female. Thus the right based rural employment guarantee programme- MGNREGA needs a thorough time bound analysis by taking into consideration of it's gender balance initiatives.

MGNREGA: Gender Balance Initiatives:

Some of the specific gender balance initiatives (all in favour of women) those contains in MGNREGA, 2005 are stated bellow-

- Widowed, deserted and destitute women are highly vulnerable in society and they require special attention. MGNREGA stated that GP should identify them and ensure that they are provided 100 days of work.
- MGNREGA promotes women participation in MGNREGA workforce through a one-third quota in each state. For the purpose, MGNREGA allows crèche facility and give preference to women (especially single women) to work close to home.
- MGNREGA also contains equal wage provision both for men and women under the Equal remuneration Act of India, 1976.
- MGNREGA stated that women should represent in local level committees and the social audit process, as well as state and central level councils. As such appropriate provisions are also made in the act.
- Pregnant women and lactating mothers (at least 08 months before delivery and 10 months after delivery) should also be treated as special category worker. Special works which require less effort and those are close to their house should be identified and implemented for them, as included in MGNREGA, 2005. Etc.

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্রশাসন : পৰিপ্রেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

PERSPECTIVES ON
PUBLIC ADMINISTRATION

তৃতীয় ষাণ্মাসিক (Honours) পাঠ্যক্রম

ড° কপেশ চন্দ্র পাল • ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
অধ্যাপক প্রতুল চন্দ্র নায়ক • ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ ২০১৯-২০
বৰ্ষৰ পৰা প্ৰযোজ্য হোৱা নতুন বাছনি ভিত্তিক মূল্যায়ন পদ্ধতি CBCSৰ পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি ৰাজনীতি
বিষয়ৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিক সন্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ দ্বিতীয় কাকতৰ আধাৰত প্ৰণীত গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

লোক প্ৰশাসন : পৰিপ্ৰেক্ষ আৰু দৃষ্টিকোণ

[Perspectives on Public Administration]

তৃতীয় ষাণ্মাসিকৰ সন্মান (Honours)ৰ বাবে

ড° কৃপেশ চন্দ্ৰ পাল

প্ৰাক্তন ভীন, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, কটন কলেজ, গুৱাহাটী

অধ্যাপক প্ৰতুল চন্দ্ৰ নায়ক

প্ৰাক্তন প্ৰধান অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বি. বৰুৱা কলেজ, গুৱাহাটী

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-781 001

B.P. CHALIHA COLLEGE, NAGARBERA
KAMRUP (ASSAM)

DEPARTMENT OF ECONOMICS

LOCKDOWN DIARY

An e-pamphlet of Economics

Editor
Dr. Trailokya Deka

The e-pamphlet Lockdown Diary of Economics is an integrated edited version of students' first hand experiences derived during Covid-19 induced nationwide lockdown. Looking into the wakefulness of students due to the pandemic we kept intact the students mind in Economics and loaded them with home assignments. Lockdown Diary is a continuous process of such an initiative. Hope the respected readers will understand the mind and thinking of undergraduate level students. Each word of this Diary carry the heart beat of students only and the editor have done nothing except cutting the stencils and cyclostyling.

Volume : I (One)
Issue : August, 2020

Disclaimer : Editor and entire College Administration is no way responsible for the writings or contents of 'Lockdown Diary'

Designed by : Rahul Ray (Founder of Uroniya Production)

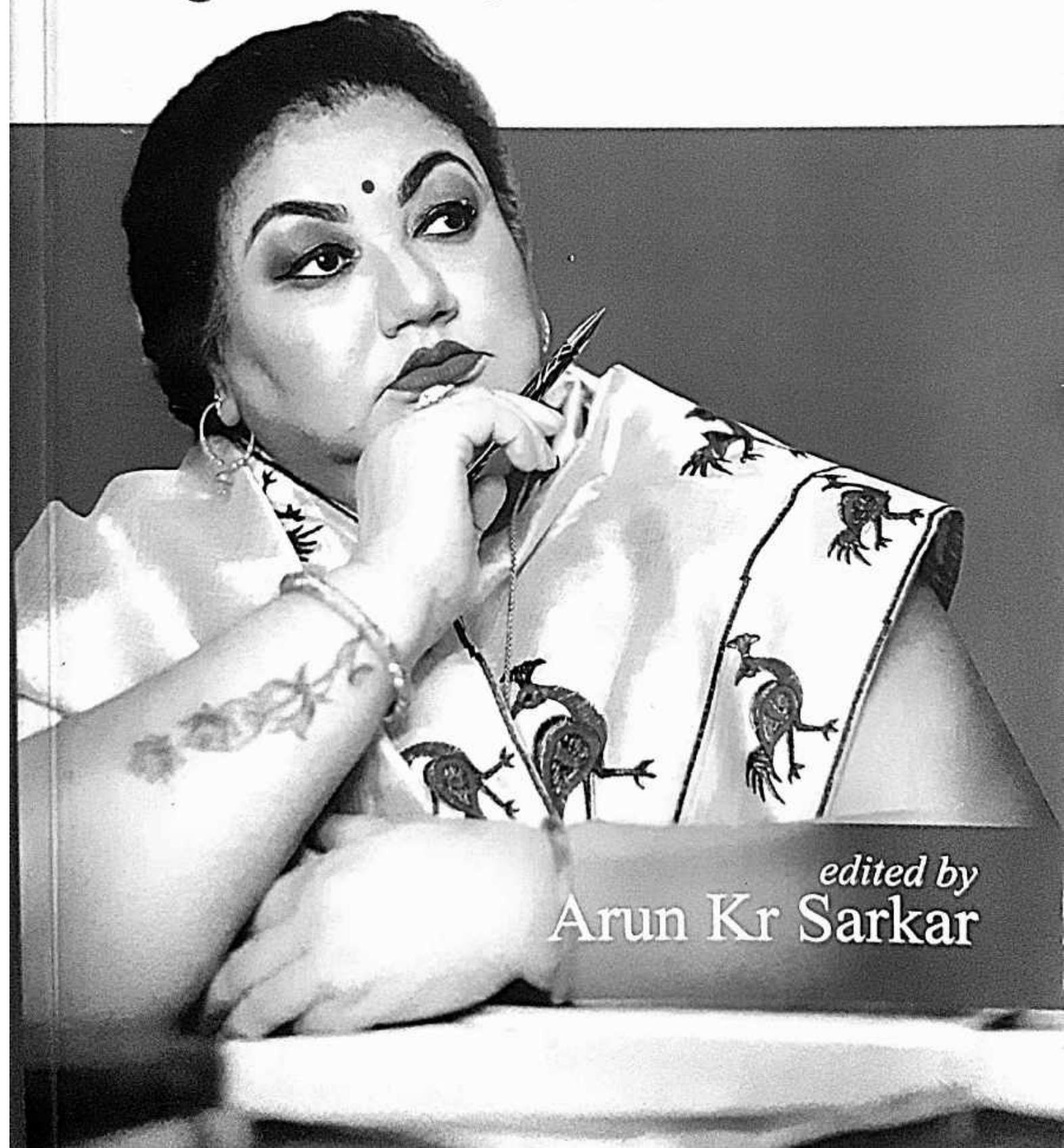
Edited by

Dr. Trailokya Deka
Assistant Professor,
Department of Economics
Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera
Kamrup, Assam
e-mail: trailokyadekaghy@gmail.com

Lockdown Diary
is
Honestly Dedicated
to
all the
Former Teachers of Economics Department

2020-2021

Her Words Her Works

edited by
Arun Kr Sarkar

Her Words , Her Works Critical analysis on the writings of the notable author, **Geetali Baruah** Assam Sahitya Sabha Bishnu Rabha award recipient by copious Writers in both English & Assamese texts.

Edited by **Arun Kumar Sarkar.**

published by **Daffodils, Guwhati**

© **Daffodils, Guwhati**

first published 2020

ISBN- 978-93-82723-20-2

cover design

RUP

layout

Gunadhar Bhattacharyya

Price. 400.00 only

Printed at

saraighat offset press

Guwhati-21

Research Trends in **MULTIDISCIPLINARY RESEARCH**

Volume - 24

Chief Editor

Dr. R. Jayakumar

Associate Professor, Siga College of Education, Villupuram, Tamil Nadu,
India

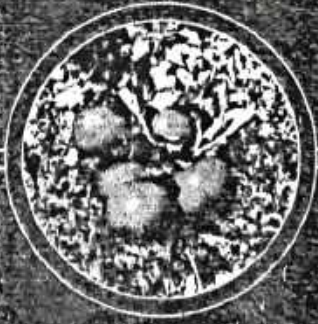
**AkiNik Publications
New Delhi**

Peer-Reviewed & Indexed

Research Trends in

MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

VOLUME - 24

AkiNik Publications
New Delhi

Published By: AkiNik Publications

AkiNik Publications

169, C-11, Sector - 3,

Rohini, Delhi-110085, India

Toll Free (India) – 18001234070

Phone No. – 9711224068, 9911215212

Email – akinikbooks@gmail.com

Chief Editor: Dr. R. Jayakumar

The author/publisher has attempted to trace and acknowledge the materials reproduced in this publication and apologize if permission and acknowledgements to publish in this form have not been given. If any material has not been acknowledged please write and let us know so that we may rectify it.

© AkiNik Publications

Publication Year: 2021

Pages: 140

ISBN: 978-93-90846-70-2

Book DOI: <https://doi.org/10.22271/ed.book.1177>

Price: ₹ 750/-

Chapter - 8

Brinjal: It is good for Human Health an Critical Analysis

Sabebaro Namo Das

Abstracts

Brinjal (*Solanum melongena* L.) is an important solanaceous crop that is being grown extensively in the world as well as across the country. In Assam also it is cultivated with different varieties in different season. Brinjal contains significant nutritive value as well as medicinal benefits. The nutritional content of brinjal viz. Mg, Na, Ca, Fe, Z, Mn, etc, and vitamins, dietary fibers plays a major contribution in our balance diets. In addition brinjal has many medicinal uses that are just now becoming recognized. The phytochemical analysis shows brinjal has a rich source of various essential compounds like aspartic acid, tropane, flavonoids, lanosterol, gramisterol, steroid alkaloids, glycoalkaloids, histidine, nasunin, oxalic acid, solasodine, ascorbic acid and tryptophan that are present in fruits and leaves. It also contains low calories and high moisture contents. These compounds were found helpful in the cure of various diseases like cancer, heart disease, blood sugar control, anti-asthmatic, and hypotensive etc. Though the modern scientific techniques are available to cure various health problems but still majority of population across the globe depends upon the traditional herbal medicines and practices. This vegetable contains the unique amount of various nutrients along with medicinal properties that are strongly linked with the protection of different health diseases. Therefore, considering such information the present study has been undertaken to focus the background of eggplant with a lots of human beneficial effects are discussed in detail.

Keywords: brinjal, vegetable, extensively, balance diet, traditional herbal medicine, health benefit

1. Introduction

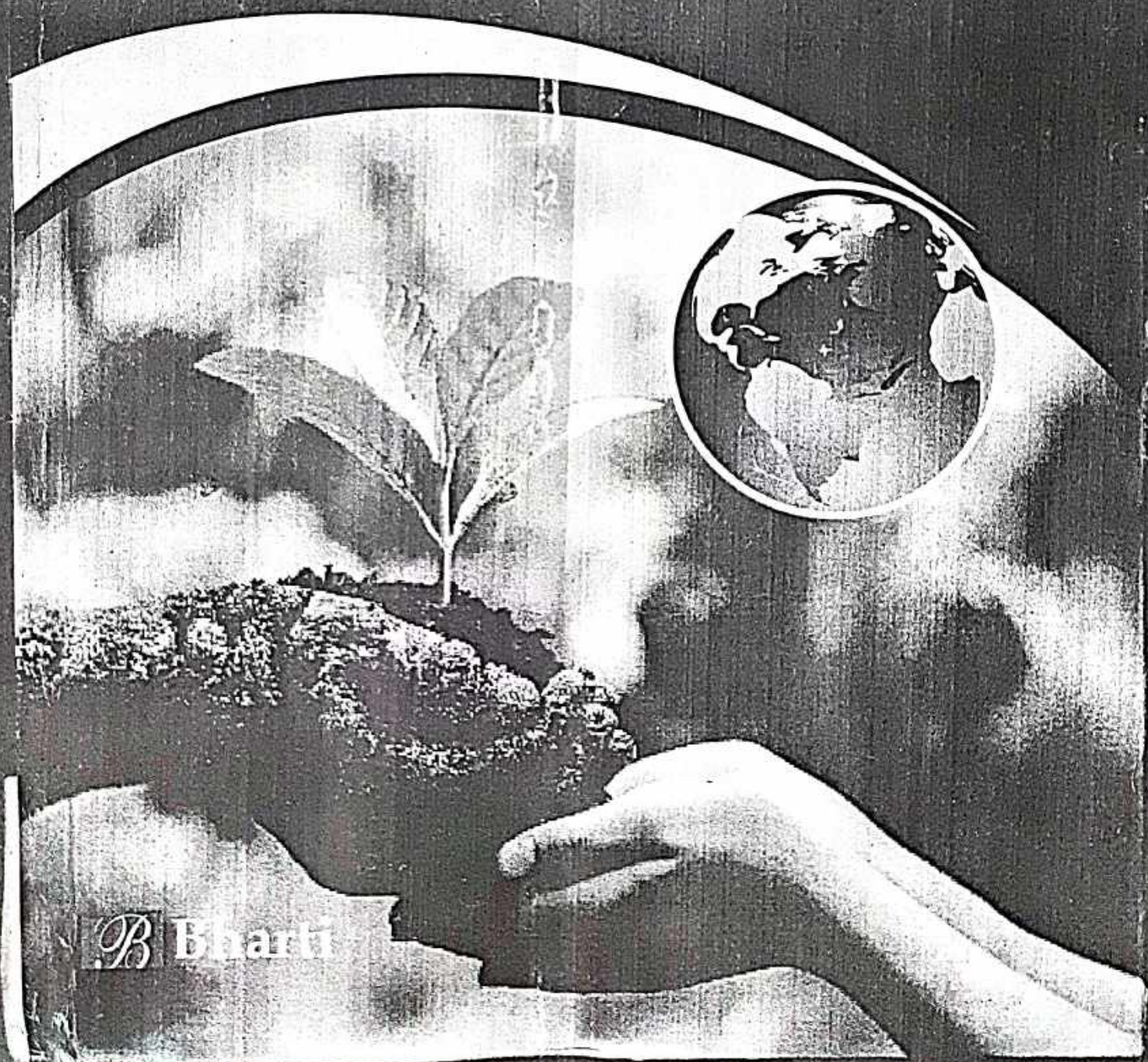
Brinjal (*Solanum melongena* L.) also known as eggplant is one of the most common, highly productive and popular vegetable grown globally and widely cultivated in India. It is a perennial but grown commercially as an annual crop belonging to the botanical family 'Solanaceae'. The name

Global Environmental Justice

Institutions, Policies and Implementations

Dr. Aruna Kumari Nakkella

Dr. Surendra Kumar Yadav

B Bharti

Copyright © Editors

Title: Global Environmental Justice: Institutions, Policies and Implementations

Editors: Dr. Aruna Kumari Nakkella, Dr. Surendra Kumar Yadav

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, without permission. Any person who does any unauthorised act in relation to this publication may be liable to criminal prosecution and civil claims for damages.

First Published, 2021

ISBN: 978-93-90818-44-0

Published by:

Bharti Publications

4819/24, 3rd Floor, Mathur Lane

Ansari Road, Darya Ganj, New Delhi-110002

Phone: 011-23247537, Mobile: +91-989-989-7381

E-mail: bhartipublications@gmail.com

info@bharatipublications.com

Website: www.bhartipublications.com

Printed in India, by S P Kaushik Enterprises, Delhi

Disclaimer: The views expressed in the paper/chapter are those of the Author(s) /contributor(s) and not necessarily of the publisher and editors. Author(s) /contributor(s) are themselves responsible for the facts stated, opinions expressed, conclusions reached and plagiarism. The publisher and editors of the book bear no responsibility.

***Fusarium* Wilt Disease of Brinjal (*Solanum melongena* L.) Caused by Fungi: A Report**

Dr. Sabebaro Namoo Das

Assistant Professor, Department of Botany, B.P.Chaliha
College, Nagarbera, Kamrup, Assam

Abstract

Fusarium wilt disease of brinjal caused by *Fusarium oxysporum* is one of the important diseases of brinjal (*Solanum melongena* L.). The present study was carried out on the incidence of wilt disease of brinjal during the year 2019 and 2020. An extensive survey was conducted in four districts of western Assam viz. Goalpara, Dhubri, Barpeta and Kamrup. The result was revealed that disease was prevalent in all the four districts. The maximum disease incidence was recorded in Kamrup (31.1%), followed by Goalpara (28.7%) and Barpeta (26.6%). Least percent incidence was noticed at Dhubri district (23.6%).

Keywords: *Fusarium* wilt, Incidence, Survey

Introduction

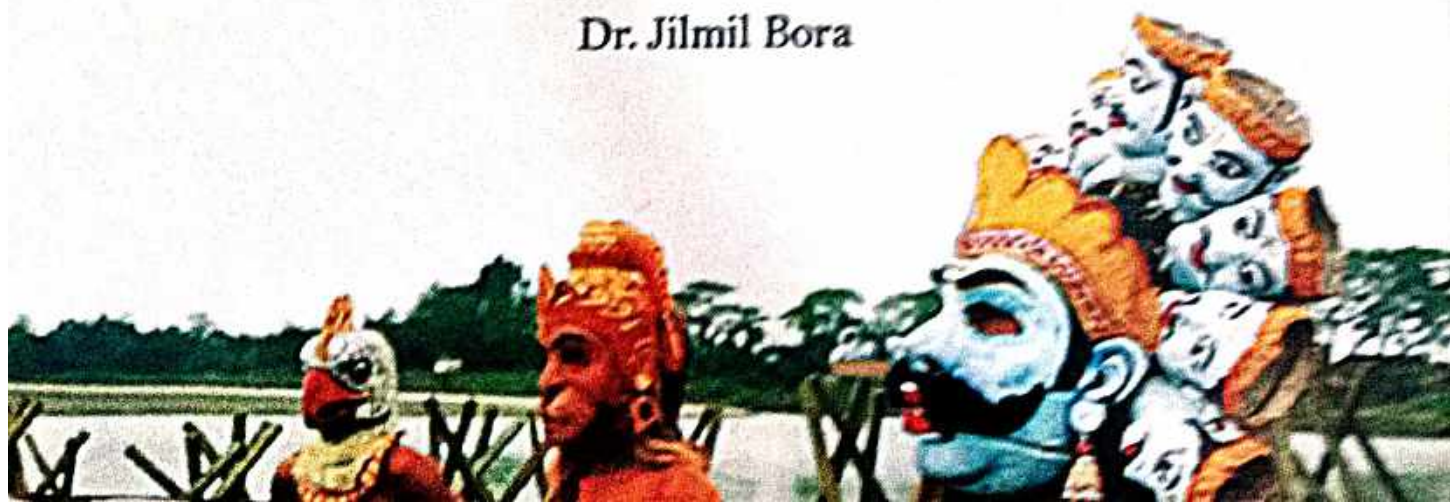
Brinjal (*Solanum melongena* L.) or egg-plant belonging to family Solanaceae is a major vegetable crop of India after tomato and potato. In India, it is grown throughout the country round the year. Brinjal fruits are a good source of protein and dietary fiber. It is rich in potassium, manganese, copper, vitamin, foliate, magnesium and niacin. Plant diseases are of greatest constraints in commercial crop cultivation and always upset our calculations of crop production and crop protection. Brinjal crop is attacked by a number of fungal, bacterial, viral and phytoplasmal like diseases. *Fusarium* wilt (*Fusarium oxysporum*), Damping off

Integrating Diverse Aspects of **North East India** Contexts and Perspectives

Dr. Jilmil Bora

Integrating Diverse Aspects of North East India Contexts and Perspectives

Dr. Jilmil Bora

AKHAND PUBLISHING HOUSE
DELHI (INDIA)

Published by

AKHAND PUBLISHING HOUSE

Publisher, Distributor, Exporter having an Online Bookstore

Head Office : L-9A, First Floor, Street No. 42,
Sadatpur Extension, Delhi-110094 (INDIA)
Phone No.: 9968628081, 9555149955 & 9013387535
E-mail: akhandpublishinghouse@gmail.com,
akhandpublishing@yahoo.com
Website: www.akhandbooks.com

Integrating Diverse Aspects of North East India Contexts and Perspectives

© Editor

1st Edition 2020

ISBN 978-81-948850-1-6

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, transmitted or utilized in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright owner Author/Editors. Application for such permission should be addressed to the Publisher and Author/Editors. Please do not participate in or do not encourage piracy of copyrighted materials in violation of the author's rights. Purchase only authorized editions.

The responsibility for facts stated, opinion expressed or conclusions reached and plagiarism, if any, in this book is entirely that of the author. Neither the publishers nor the editor will be responsible for them whatsoever.

Printed in India

Published by Jhapsu Yadav for Akhand Publishing House. Cover Designed and Laser Typesetting at VM Graphics and Printed at Aarna Enterprises, Delhi.

Contents

<i>Foreword</i>	v
<i>Preface</i>	vii
<i>Acknowledgements</i>	ix
<i>Editorial Board</i>	xv
<i>List of Contributors</i>	xvii
1. Spiritual Approach to Nature – A Tool for Environmental Protection: Its reflection in the Socio-Religious Beliefs of the Bodos — <i>Dr. Aditi Devi Choudhury</i>	1
2. Empowerment of Women: Policies and Status in India and Assam — <i>Dr. Alaka Hujuri</i>	14
3. Attitude of the Nationalist Leaders towards the Tea Garden Workers during Non-Cooperation Movement in Assam — <i>Anmana Goswami</i>	28
4. Tourism Practises in and around Nameri National Park — <i>Annesha Borah</i>	38
5. Importance of Festivals in the Realm of Culture: A Glimpse of Deori Bisu Celebration of Assam — <i>Atrayee Kashyap</i>	50
6. Flood as a Hazard and its Mitigation Strategies in Assam — <i>Azruddin Khan, Debashree Borah</i>	63
7. Population Pressure and Deforestation in North East India — <i>Dr Bhanu Hazarika</i>	75

Empowerment of Women: Policies and Status in India and Assam

Dr. Alaka Hujari

*You can tell the condition of a nation by looking at
the status of its women*

Pt. Jawaharlal Nehru

Introduction

The concept of women empowerment is now universally recognized as core development objective, fundamental for the realization of human rights, and a way to effective and sustainable development. The concept of empowerment started its history in the mid-17th century with the legalistic meaning "to invest with authority". After that it began to be used in a more general way as "to enable or permit." Women empowerment as a concept was introduced at the International Women Conference in 1985 at Nairobi, which defined it as redistribution of social power and control of resources in favour of women. The United Nations Development Fund for Women (UNDFW) includes the following factors in its definition of women empowerment:

- Acquiring knowledge and understanding of gender relations and the way in which these relations may be changed.
- Developing a sense of self-worth, a belief in one's ability to secure desired changes and the right to control one's life (Mokta, 2014).

Thus, the most common explanation of 'women's empowerment' is the ability to exercise full control over one's actions in all spheres of life. In simple words, women empowerment can be understood as giving power to women so that they can be able to take decision of their own life to take their right place in the society.

Generally it is observed that these issues become more sensitive in the countries like India because India is a country of mix culture with dual character. Here a good part of the Indians are trying to reach the moon on one hand whereas another part in the same place are worshipping moon as their almighty. The customs and traditions of the Indian society teaches one to worship female goddess and at the same time Indians are also famous for treating women badly both inside and outside their houses. The religious beliefs tells the people to treat women with respect and dignity while simultaneously women are ill treated by age old customs like Sati, Purdah system, dowry system etc. Various kinds of discriminatory practices like witch-hunting, sexual harassment at work place, domestic violence and others are also prevalent in Indian society.

Taking into consideration of the status of Indian women, the pioneer architect of Indian constitution- B.R. Ambedkar, made provisions of gender equality starting from the preamble along with the Fundamental Rights, Fundamental Duties and Directive Principles. The Constitution not only grants equality to women, but also empowers the State to adopt measures of positive discrimination in favour of women. Jawaharlal Nehru, the first Prime Minister of India and the pioneer of five year plans, when framing the five years plans stressed on the welfare of women, children and tribal communities in our country. After that it was found that thousands of schemes were inaugurated to enshrine the status of Indian women. Within the framework of a democratic policy, our laws, development policies, plans and programs have aimed at the advancement of women in different spheres. From the Fifth Five Year Plan (1974-78) onwards there has been a marked shift in the approach to women's issues from welfare to development. In recent years, the empowerment of women has been recognized as the central issue in every planning period of the government. But a wide discrepancy has been found in the ideology and practice of women empowerment policy in India. Therefore, to come to the root of the beneficiaries of these schemes

আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্য

(গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিকৰ
বুনিয়াদী পাঠ্য ASM-RC-4016)

সম্পাদনা
পৰেশ খনিকৰ

আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্য

Adhunik Asomiya geeti-Sahitya

A Book on the basis of Guwahati University UG Syllabus, edited by **Paresh Khanikar**, Assistant Professor, North Lakhimpur College (Autonomous), Published by Assam Book Trust, Market Comfort, Jaswanta Road, Panbazar, Guwahati-781001.

1st Edition : June, 2021

Price : INR 160.00

ISBN : 978-93-89196-49-8

প্রকাশক : নিতুল নেওগ

অসম বুক ট্ৰাষ্ট

মাৰ্কেট কম্ফোৰ্ট, যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১

প্রথম প্রকাশ : জুন, ২০২১

প্রচ্ছদ : পংকজ পৰাণ

আৰ্হি পাঠ : পৰেশ খনিকৰ

অংগসজ্জা : পৰেশ খনিকৰ

অঙ্কৰ বিন্যাস : পৰেশ খনিকৰ

মূল্য : ১৬০.০০ টকা

SPECIMEN

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulate in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's writing consent in form of binding cover. this right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended)

মুদ্রক : শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰাইভেট লিমিটেড

বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

সূচীপত্ৰ

চন্দনজ্যোতি চুতীয়া
আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্য ৯

গীতাশ্ৰী দেৱী
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'হেৰা আমাৰ জন্মভূমি' : এক
সামগ্ৰিক বিশ্লেষণ ২৪

ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া
প্ৰসংগ : জ্যোতিপ্ৰসাদ আৰু মোৰ গানত জ্বলে
শত যুগৰ কত অভিমান ৩১

✓ বিদ্যুৎ দত্ত
পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'পূজোঁ আঁহা আই মাতৃ' শীৰ্ষক গীত
: এক আলোচনা ৫৩

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে
বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ গীত আৰু 'অ' অসমীয়া ডেকা দল'
গীতৰ আলোচনা ৬২

পৰেশ খনিকৰ
নৱকান্ত বৰুৱা 'নিয়ৰে ফুল এপাহ ফুলিল' গীতৰ এক
চমু বিশ্লেষণ ৭৭

ড° চাহিন জাফ্ৰি
ভূপেন হাজৰিকাৰ 'হে দোলা' গীতৰ এক সামগ্ৰিক
বিশ্লেষণ ৮৭

বিদ্যুৎ দত্ত

পার্বতিপ্রসাদ বৰুৱাৰ পূজোঁ আহা
আইমাতৃৰ চৰণকমল শীৰ্ষক গীত :
এক আলোচনা

০.০ অৱতৰণিকা

অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ এক সুদীৰ্ঘ আৰু
বৰ্ণিল ইতিহাস আছে। চৰ্যাপদ, মন্ত্ৰসাহিত্য, বিভিন্ন
লোকগীত আদিৰ মাধ্যমেদি আহি অসমীয়া গীতি-
সাহিত্যই সাম্প্ৰতিক সময়ত এক শক্তিশালী পটভূমি
লাভ কৰিছেহি। অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ এই সুদীৰ্ঘ
ইতিহাসত বিভিন্নজন গীতিকাৰে নিজস্ব মৌলিক
চিন্তা-প্ৰক্ৰিয়াৰে অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ যাত্ৰাক
সমৃদ্ধ কৰিছে। অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ ইতিহাসত
যিসকল গীতিকাৰক আধুনিক অসমীয়া গীতি-
সাহিত্যৰ নিৰ্মাতা বুলি কোৱা হয়, তেওঁলোকৰ
ভিতৰত পার্বতিপ্রসাদ বৰুৱা নিঃসন্দেহে অন্যতম
শক্তিশালী গীতিকাৰ। বিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দশকতে
শিৱসাগৰত জন্ম লাভ কৰা পার্বতিপ্রসাদে গীত
নিৰ্মাণৰ অপূৰ্ব দক্ষতাৰে অসমীয়া গীতৰ এক সুবৰ্ণ
পৃষ্ঠভূমি ৰচনা কৰি থৈ গৈছে। ব্যক্তিগত জীৱনৰ

দুখ-যন্ত্ৰণাক গীতৰ মাধ্যমেদি প্ৰকাশ কৰি বৰুৱাই জীৱনটোক নতুন দৃষ্টিভংগীত
গ্ৰহণ কৰি এক নতুন অৰ্থৰ সন্ধান পাইছে। অসমীয়া গ্ৰাম্য সমাজৰ সজীৱ চিত্ৰ
দেশপ্ৰেমৰ চিত্ৰৰ লগতে অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত সুস্থ ৰীতি-নীতিৰো চিত্ৰ
তেওঁৰ গীতে দাঙি ধৰে। নিভাঁজ অসমীয়া শব্দৰ উৎকৃষ্টতম বিন্যাসে তেওঁ
গীতক এক অনন্য মাধুৰ্য প্ৰদান কৰিছে।

১.০ বিহঙ্গম দৃষ্টিৰে পাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীত :

আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ বিকাশৰ সময়খিনিত যিসকল
গীতিকাৰৰ অপূৰ্ব ৰচনাই অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ ধাৰাটোক এক সুকীয়া গতি
প্ৰদান কৰাত সক্ষম হৈছিল, সেই গীতিকাৰসকলৰ ভিতৰত পাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ
নাম নিঃসন্দেহে প্ৰণিধানযোগ্য। ১৯০৪ চনৰ ১৯ আগষ্টৰ দিনা শিৱসাগৰ
পুণ্যতোৱা দিখৌ নদীৰ পাৰত জন্ম হোৱা বৰুৱাই সমগ্ৰ জীৱন হৃদয়ৰ মাজত

বৰগোহাঞি ১৭৭ চৰ্চা গুৰুত্বপূৰ্ণ

অসমীয়া বিভাগ
নৰ্থ লখিমপুৰ কলেজ (স্বায়ত্তশাসিত)

বৰগোহাঞি চৰ্চা

Borgohain Charcha

A collection of critical essays about life and works of Homen Borgohain, edited by Bhaskar Bhuyan, Published by Dept. of Assamese, North Lakhimpur College [Autonomous], Khelmati, Lakhimpur, Assam; Printed at Design Space, Guwahati, PIN- 781021, Price Rupees Two Hundred Forty Only ; First Edition : 2021.

অসমীয়া বিভাগ, নৰ্থ লখিমপুৰ কলেজ (স্বায়ত্তশাসিত)ৰ হৈ
নৰ্থ লখিমপুৰ কলেজ প্ৰকাশনৰদ্বাৰা প্ৰকাশিত
প্ৰথম প্ৰকাশ : ২০২১

পৰিৱেশক : বান্ধৱ, পানবজাৰ, গুৱাহাটী

ISBN: 978-81-925881-5-5

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা : অৰবিন্দ ৰাজখোৱা

সম্পাদক : ভাস্কৰ ভূঞা

সদস্য : পৰেশ খনিকৰ, বিতু বড়া, বিশ্বজিৎ দত্ত

Cover Design : Dr. Sanjib Borah, Cover Photograph : Utpal Datta

Printed at : Design Space, Guwahati, PIN- 781021

The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulated in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's writing consent in form of binding cover. This right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended).

Price: ₹240.00

১/১১/১৩

সূচী পত্ৰ

অংশ— ১

হোমেন বৰগোহাঞিৰ কৰ্ম আৰু দৰ্শন

ড° প্ৰভাত ভূঞা ।। ২৩

হোমেন বৰগোহাঞিৰ কিশোৰ সাহিত্য

ড° দীপকজ্যোতি মহন্ত ।। ২৭

হোমেন বৰগোহাঞিৰ চুটিগল্প

ড° অসীম চুতীয়া ।। ৩৫

হোমেন বৰগোহাঞিৰ পিতাপুত্ৰ : পৰ্বান্তৰৰ কথকতা

ড° ব্ৰজেন শৰ্মা ।। ৪৭

হোমেন বৰগোহাঞিৰ সাহিত্যত প্ৰতিফলিত প্ৰজন্মৰ ব্যৱধান

কুসুম্বৰ চেতিয়া ।। ৫১

এক ব্যতিক্ৰমী ব্যক্তিসত্তা : হোমেন বৰগোহাঞি

ড° লক্ষ্যজিৎ বুঢ়াগোহাঞি ।। ৫৪

অন্তৰ্ভাগ আৰু জীৱন-জিজ্ঞাসা

ড° অংকুৰ দত্ত ।। ৫৮

হোমেন বৰগোহাঞিৰ ৰচনাত জীৱনাত্ম

ড° ডলী চুতীয়া ।। ৬২

বিশ্লেষণাত্মক বীক্ষণত সাউদৰ পুতেকে নাও মেলি যায়

পৰেশ খনিকৰ ।। ৬৫

হোমেন বৰগোহাঞিৰ উপন্যাসত ৰূপান্তৰিত মূল্যবোধ

অসীম শইকীয়া ।। ৭৭

বিহংগম দৃষ্টিৰে হোমেন বৰগোহাঞিৰ উপন্যাস

বিতু বড়া ।। ৮৮

হোমেন বৰগোহাঞিৰ অসম্ভৱক সম্ভৱ কৰাৰ সাধনা

অনিতা বিশ্ব শৰ্মা ।। ৯২

জীৱন আৰু স্বাস্থ্য : সমাৰ্থক নে পৰিপূৰক

চয়নিকা বৰা ।। ৯৬

হোমেন বৰগোহাঞিৰ পত্ৰ সাহিত্য

ভাস্কৰ ভূঞা ।। ১০০

হোমেন বৰগোহাঞিৰ কিতাপ জীৱনৰ সঞ্জীৱনী সুধা

ৰুবী বৰা ।। ১১২

হোমেন বৰগোহাঞিৰ মই যেতিয়া ক্লান্ত হওঁ

প্ৰাৰ্থনা দত্ত ।। ১১৬

বৰগোহাঞিৰ সাহিত্যত সাহিত্যৰ প্ৰসংগ

ৰূপম গগৈ ।। ১১৯

✓ সুস্থ দেহত সুস্থ মন আৰু স্বাস্থ্য চিন্তা

বিদ্যুৎ দত্ত ।। ১২৬

হোমেন বৰগোহাঞিৰ ভাৰতবৰ্ষ ১৯৪৭-৬৫

পুৰন্দ গগৈ ।। ১৩০

পিতা-পুত্ৰ উপন্যাসত প্ৰজন্মৰ সংঘাত

শোভাকৃষ্ণ ফুকন ।। ১৩৫

অনুবাদক হোমেন বৰগোহাঞি

পূবালী বৰা ।। ১৩৮

হোমেন বৰগোহাঞিৰ গল্প : পাঠকৰ দৃষ্টিৰে

সঞ্জয় আচাৰ্য ।। ১৪১

হোমেন বৰগোহাঞিৰ উপন্যাসত প্ৰতিফলিত গ্ৰাম্য জীৱনৰ চিত্ৰণ

বাৰ্ণা হাজৰিকা ।। ১৪৪

কবি হোমেন বৰগোহাঞি

ময়ূৰী দত্ত ।। ১৪৭

হোমেন বৰগোহাঞিৰ উপন্যাসৰ ভাষাশৈলী

পবিত্ৰ তাঁতী ।। ১৪৯

হোমেন বৰগোহাঞিৰ সাউদৰ পুতেকে নাও মেলি যায়

অভিজিৎ দাস ।। ১৫২

সুস্থ দেহত সুস্থ মন আৰু স্বাস্থ্য চিন্তা

বিদ্যুৎ দত্ত

যুদ্ধোত্তৰ যুগৰপৰা একবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশক পৰ্যন্ত সাহিত্য চৰ্চা কৰি যিসকল সাহিত্যিকে অসমীয়া সাহিত্যৰ বিকাশ আৰু সমৃদ্ধিত অৰিহণা যোগাই থৈ গৈছে; সেইসকল সাহিত্যিকৰ ভিতৰত হোমেন বৰগোহাঞি নিঃসন্দেহে অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ ব্যক্তিত্ব। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰায়বোৰ বিধাতেই তেওঁৰ অবাধ বিচৰণ। সাহিত্যৰ সমালোচকসকলে তেওঁৰ প্ৰায়বোৰ সাহিত্যকৃতিৰে আলোচনা কৰিছে যদিও বৰ্তমানেও তেওঁৰ এক বিশেষ কৃতি প্ৰায়েই উপেক্ষিত হৈ বৈছে। অনালোচিত সেই সাহিত্যৰ বিধাটো হৈছে— বৰগোহাঞিৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় চৰ্চা।

শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত সদা সচেতন বৰগোহাঞিয়ে ভাৰতৰ প্ৰাচীন গ্ৰন্থসমূহৰ লগতে বিশ্বৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় প্ৰখ্যাত গ্ৰন্থসমূহ বসাস্বাদন কৰি তাৰ সোৱাদ অসমীয়া পাঠকসকলৰ আগত দাঙি ধৰিছে। গভীৰ অধ্যয়নপীপাসু আৰু চিৰকৌতূহল মনোবৃত্তিৰ বাবে বৰগোহাঞিৰ দৃষ্টিত জীৱনৰ অৰ্থই সলনি হৈ গৈছে। বৰগোহাঞিয়ে সাহিত্যৰ মাজতেই জীৱনৰ অৰ্থ সন্ধানত ব্যস্ত নাথাকি মানুহৰ মানসিক আৰু শাৰীৰিক স্বাস্থ্য সম্পৰ্কতো বিশদভাৱে অধ্যয়ন আৰু লেখা-মেলা কৰিছে। বৰগোহাঞিৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় সেই চিন্তাই

স্নাতক মহলাৰ

তুলনামূলক চৰকাৰ আৰু ৰাজনীতিৰ পৰিচয়

INTRODUCTION TO
**COMPARATIVE GOVERNMENT
AND POLITICS**

তৃতীয় বাৰ্ষিক
সন্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰম

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ CBCSৰ
তৃতীয় ষাণ্মাসিক সন্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰথম কাকতৰ আধাৰত প্ৰণীত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

তুলনামূলক চৰকাৰ

আৰু

ৰাজনীতিৰ পৰিচয়

[Introduction to Comparative
Government and Politics]

For, THIRD SEMESTER (HONOURS)

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

Introduction to Comparative Government and Politics : A Reference Text Book on Political Science for 3rd Semester (DSC) prepared as per CBCS syllabus of Gauhati University, Dibrugarh University and Bodoland University written by Dr. Jayanta Krishna Sharma Professor of Political Science, Gauhati University, Guwahati and Dr. Diganta Kalita Assistant Professor of Political Science Bimola Prasad Chahila College, Nagarbera and Published by Arun Prakashan, Guwahati-781001, Assam.

প্রকাশক :

তুষাৰ গুহ

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০১

Mobile : 94350-11140

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

ISBN No. : 978-93-81667-64-4

পৰিৱেশক :

কপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

© লেখকদ্বয়ৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

প্ৰথম সংস্কৰণ (অৰুণ) : চেপ্তেম্বৰ, ২০২০ [CBCS]

মূল্য : ২৬০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকাৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- ★ কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- ★ কিতাপখন হলালে বা লবালে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিব বা লৰিব।
- ★ কিতাপখন লৰ-চৰ কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'কপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- ★ আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড,

গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক

ছান বিম

১ শংকৰদেৱ পথ

কপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২

e-mail: anujkmazumdar@gmail.com

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

তুলনামূলক চৰকাৰ আৰু ৰাজনীতি

COMPARATIVE GOVERNMENT
AND POLITICS

FOR THIRD SEMESTER
Regular
& Generic
Elective

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
ড° দিগন্ত কলিতা

গুৱাহাটী, ডিব্ৰুগড় আৰু বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ CBCSৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিকৰ ৰেগুলাৰ
আৰু বৰ্গীয় ঐচ্ছিক (Regular & Elective General) পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত ৰচিত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ গ্ৰন্থ

স্নাতক মহলাৰ

তুলনামূলক চৰকাৰ আৰু ৰাজনীতি

[Comparative Government & Politics]

For, THIRD SEMESTER (Regular & Elective General)

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা

অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী

ড° দিগন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

SPECIMEN COPY

NOT FOR SALE

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

প্ৰকাশক :

তুষাৰ গুহ

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০১

Mobile : 94350-11140

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

ISBN No. : 978-93-81667-65-1

পৰিৱেশক :

ৰূপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

© লেখকদ্বয়ৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

প্ৰথম সংস্কৰণ (অৰুণ) : অক্টোবৰ, ২০২০ [CBCS]

মূল্য : ২৬০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকাৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ
হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- ★ কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- ★ কিতাপখন হ'লে বা ল'ৰালে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিব বা লৰিব।
- ★ কিতাপখন ল'ৰ-চৰ কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'ৰূপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- ★ আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড,

গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক

ছান বিম

১ শংকৰদেৱ পথ

ৰূপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২

e-mail: anujkmazumdar@gmail.com

TRADE AND COMMERCE IN NORTH EAST INDIA - PATH TRAVERSED AND WAY AHEAD : A collection of research articles edited by Dr. Jayanta Gogoi, Principal, JDSG College, Bokakhat, Assam and Bichitra Hira, Asstt. Prof., Dept. of Economics, JDSG College, Assam and published by Unika Prakashan, M. G. Road, Jorhat, Assam on the occasion of ICSSR (New Delhi) sponsored national seminar on "Trade and Commerce in North East India-Path Traversed and Way Ahead" organized on 25th & 26th February, 2021 by Department of Economics, JDSG College Bokakhat.

First Edition : Feb., 2021

Price Rs. 700/-

All rights reserved. No part of this volume can be reproduced in any manner without the written permission from the head of the Department of Economics, JDSG College, Bokakhat

DISCLAIMER: Neither the editors nor the editorial board members are responsible for the views expressed and the claims made by the authors/ paper contributors in this volume.

Published by : Unika Prakashan, Jorhat, Assam on behalf of
Dept. of Economics, JDSG College, Bokakhat

Published on : 25th February, 2021

Cover Designing : Devojyoti Borah, Jorhat

© Department of Economics, JDSG College, Bokakhat

ISBN : 978-81-950480-0-7

Rs. 700.00 (Rupees Seven Hundred Only)

Printed at
Unika Offset Printers
M. G. Road, Jorhat-1

Border Boost through Border Haat: A Case Study at Kamalasagar Border Haat, Tripura

Dr. Trailokya Deka

Assistant Professor, Department of Economics
B.P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup (Assam)

Introduction:

India share 4097 Km. long international border with Bangladesh. Four Northeastern states of India- Assam, Meghalaya, Mizoram and Tripura share total 1880 Km. border with Bangladesh. Out of the total length Assam share 263 Km. (143.9 Km. land and 119.1 Km. riverine) border with Bangladesh. Meghalaya share 443 Km. Tripura 856 Km. and Mizoram share 318 Km. long border with Bangladesh. Another 2217 Km. long border line Bangladesh share with West Bengal of India. Though we the Northeast people frequently heard about border problems or the demand for border sealing with Bangladesh but the ground scenario in neighboring border regions is significantly different. People residing in border regions think the entire Indo-Bangladesh relation in a different way. In time of preparing border rule-regulations politicians, administrators or policy makers rarely think about the emotional and practical aspects of the people living in border regions of both the countries. In the latter half of the year 2010 government of India and Bangladesh formalized to open up border haats (a small market place) at several bordering areas. Presently these border haats are become a centre place of socio-economic development for the people living in border regions. In this write up our prime objective

TARAN PUBLICATION

NATIONAL CONFERENCE ON
"FINANCIAL INCLUSION FOR WOMEN EMPOWERMENT"

In collaboration with
Board of Studies in Rural Development, University of Mumbai.

CHIEF PATRON

Adv. Shri. Mahendra K. Ghelani
Chairman, MKLM Trust Vile-Parle, Mumbai

Dr. Dilip S. Patil
Professor and Director, DLLE
Chairman, Board of Studies in Rural Development
University of Mumbai

Convener of the Conference
Dr. Jitendra K. Aherkar

Keynote Address by
Dr. Vibhuti Patel (Retired Professor, TISS & SNDT Women's University,
Mumbai)

Edition: 2021

ISBN: 978-81-952659-4-7

MRP: Rs 300/-

Publication Agency Address :

Registered Office: 79 Vashist Nagar, Ambala Cantt, Haryana, India.
Delhi Office: 70, Om Vihar Phase- 3 Uttam Nagar West, New Delhi- 110059

Website: www.taranpublication.com

Email: taran.publication@gmail.com

Contact Number: +91 9996906285/ + 91 8950448770

Micro Finance: The Integrated Process of Development

Dr. Trailokya Deka

Assistant Professor, B.P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup (Assam)

Abstract:

Numbers of studies have shown positive impact of microfinance services over the lives of the poor. Microfinance Institutions (MFIs) strive to serve those households who are most in need and comparatively poor in all the dimensions of economic development. Around half of reduction in rural poverty of Bangladesh is directly linked to the microfinance services. In the journey of inclusive growth and sustainable development of an economy, feasibility and effectiveness of an integrated micro finance approach is the need of the hour. If MFIs are integrated with other developmental and poverty reduction strategies then the net scenario is expected to become change. Specific objective of this paper is to develop a scalable effective strategy for delivering an integrated microfinance service that can meet the multifaceted needs of the poor people. Paper has taken evidence from various published and unpublished secondary data sources.

Keywords: Development, Micro-Finance, Integration, Services, Poor etc.

Introduction:

Microfinance is provided by the Microfinance Institutions (MFIs). Such institutions deal with finance at micro level. Such micro level finance which really work with the requirements of the poor people are known as micro finance. Microfinance provides people with access to credit and other financial services to start and grow businesses, build productive assets, and better cope with financial shocks- at interest rates typically well below those charged by traditional moneylenders. Microfinance is not a so called development panacea, it offers robust platforms for the delivery of complementary services those are needed and frequently requested by the poor people. MFIs no doubt do business, but with their limited manpower and plan, they provide limited amount of money for the limited period of time to their limited clients at a limited rate of interest and rule regulations.

Microfinance has proven to be an effective tool for poverty reduction and equal development of an economy. However microfinance has insufficiently penetrated the poorer strata of society. The poorest form the vast majority of those without access to primary health care and basic education. Similarly, they are the majority of those without access to even microfinance. While there is no question that the poorest can benefit from primary health care

~ 44 ~

NATIONAL CONFERENCE ON

"FINANCIAL INCLUSION FOR WOMEN EMPOWERMENT"

In collaboration with

Board of Studies in Rural Development, University of Mumbai

A satellite with a yellow body and blue solar panels is shown in the upper right corner of the cover, floating in space.

HYDROLOGY

Application of Remote Sensing and GIS

A satellite with a yellow body and blue solar panels is shown in the lower left corner, orbiting the Earth. The Earth is depicted with blue oceans and yellow/green landmasses.

Dr. Niranjan Bhattacharjee

A GIS Based Approach to Evaluate Bank Erosion, Accretion and Bank Line Migration along Kaziranga National Park, India

Rituraj Neog
Biman Lahkar

Abstract

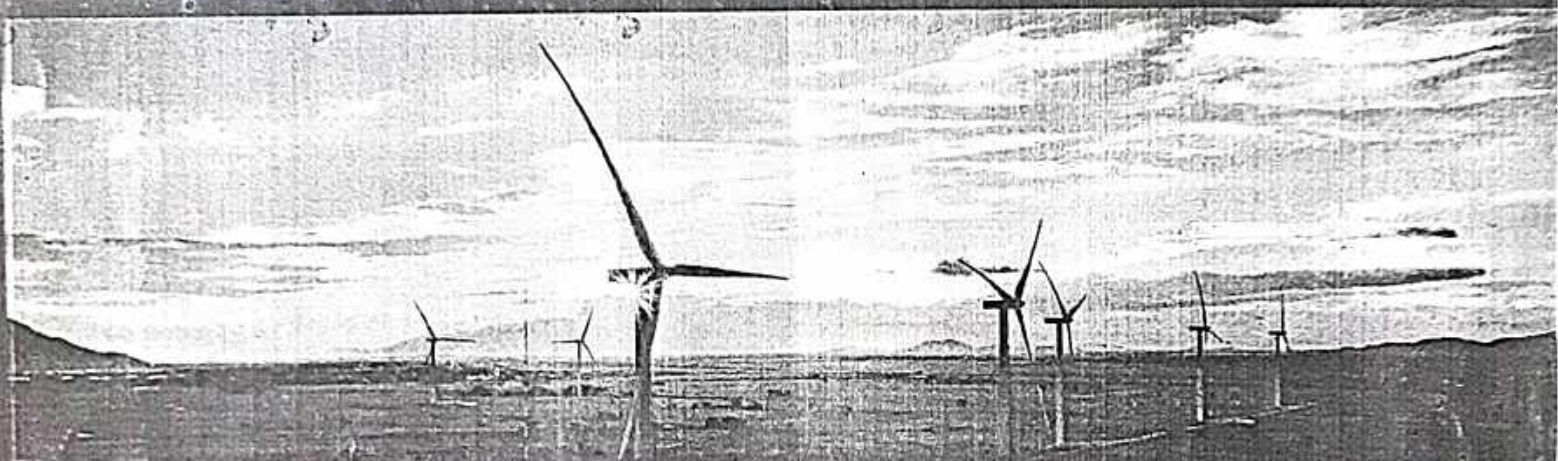
The present study on the Kaziranga National park, located in the south bank of Brahmaputra River in Assam reveals that the area is being continuously exposed to bank line migration and bank erosion. The south bank of Brahmaputra experiences erosion indicated by retreating bank line at an average rate of 894.2 meter, while the north bank of Brahmaputra river experiences southward progression of bank line at an average rate of 95.2 meters by deposition. The sediments fills up in the north bank and erosion in the south bank causes expansion and southward movement of Brahmaputra River channel and its associated changes of the national park. Erosion of the study area is accelerated by braiding pattern or braid bars of the river channel leading to oblique flow towards banks. The southward progression of the river channel along with widening of the channel at an annual rate of 1.096 sq km of area caused a net erosion of 78.14 sq km and deposition of 32.82 sq km at Kaziranga national park with net reduction of 45.26 sq km of area. Thus due to erosion, surface area of the Kaziranga national park has been reduced to 378.524 sq km from 423.790 sq km of area during the period of 45 years (1972-2017) with an annual reduction rate of about 1.005 sq km of area.

Introduction

In a general sense river bank erosion is breaking down or carrying away the bank of the river by itself and it affects the changes in river channel courses (Fujita et al. 2000). Erosion and deposition of a particular river is driven by physical, geological and hydro meteorological parameters. Bank line shift or bank line migration is a normal morphological behavior of a river. The bank erosion process in several sections of the river network is influenced by the size of the channel, discharge, and flow velocity (Florsheim et al., 2008). River banks can move away (erosion) or can advance (deposition) which can result in lateral migration, channel avulsion and change in channel width (Bartley et al. 2008). The humid monsoonal region of Asia provides a common playground for channel variations, channel diversions and frequent bank line shift resulting from bank erosion and deposition (Neog, 2017). Brahmaputra River located in the tectonically active zone in the Assam represents dynamicity of the bank lines. The Brahmaputra River is one of the largest alluvial rivers in the world

SCIENCE AND TECHNOLOGY IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

**DR. SURENDRA KUMAR YADAV
DR. VISHNU KIRAN MANAM
DR. ARUNA KUMARI NAKKELLA**

Copyright © Editors

Title: SCIENCE AND TECHNOLOGY IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT
Editor: DR. SURENDRA KUMAR YADAV, DR. VISHNU KIRAN MANAM
& DR. ARUNA KUMARI NAKKELLA

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, without permission. Any person who does any unauthorized act in relation to this publication may be liable for criminal prosecution and civil claims for damages.

First Published, 2022

ISBN: 978-93-94766-19-8

Published by:

SCIENG PUBLICATIONS

(ISO 9001:2015 Certified Company)

Janani Illam, Maniyakar Street

Anumandai, Marakkanam Taluk

Villupuram District, Tamilnadu 604303

Website: <http://sciengpublications.com>

Email: sciengpublications@gmail.com

editor@sciengpublications.com

Printed in India, by Sagar Color Scan, New Delhi.

Disclaimer: The views expressed in the book are of the authors and not necessarily of the publisher, editors, associates, and printer. Authors themselves are responsible for any kind of plagiarism found in their chapters and any related issues found with their chapters.

**Eco-Friendly Management of Wilt Disease of
Brinjal (*Solanum Melongena* L.)****SABEBARO NAMO DAS**

Assistant Professor, Department of Botany, B. P. Chaliha College,
Nagarbera, Kamrup, Assam, India.

*Corresponding Author: Sabebaro Namo Das, Email: sabebaro.das@gmail.com.

ABSTRACT

Brinjal (*Solanum melongena* L.) also known as eggplant belongs to the Solanaceae family. It is one of the most common tropical vegetables grown in India. Millions of people in developing countries do not have sufficient food supplies as because of 10% of food is lost due to plant diseases. Wilt problems are especially severe in the humid tropics. The wilt disease of brinjal caused by *Fusarium oxysporum* f.sp. *melongenae* is one of the most destructive soil borne disease. The present investigation was under taken to study the eco-friendly management of *F. oxysporum* through botanical extracts under *in vitro* condition. Among the botanicals evaluated the extracts of *Allium sativum* inhibited maximum mycelial growth by 100 percent at 15 percent concentration followed by *Lantana camara* (52.2%) at 15 percent concentration and *Cassia alata* (41.4%) at the same concentration.

KEYWORDS: Brinjal, botanical extracts, *Fusarium oxysporum*, wilt disease.

INTRODUCTION

Brinjal is grown as an important vegetable crop in all over the world mostly in Indian Subcontinent and Southeast Asia. It is grown in India over an area of 0.4 million hectares with an annual production of 7.8 million tons (Datar, 1999). *Fusarium* wilt of Brinjal (*Solanum melongena* L.) caused by *Fusarium oxysporum* f.sp. *melongenae* is one of the most prevalent, serious diseases of brinjal. The wilt of brinjal is characterized by yellowing of foliage drooping of apical shoot to ultimate death of whole plant. Wilt problems are especially severe in the humid tropics. In some cases 100% of the plants are found to die in kitchen gardens of Bangladesh due to wilt problem (Ali *et al.*, 1994).

Plant and plant parts having medicinal value are used to reduce the activity of fungi to a great extent (Saldanha and Nicolson, 1976). Plant extracts of many higher plants have been reported effectively control plant diseases caused by fungi (Nicolls, 1970; Singh *et al.*, 1994). Effective and efficient management of crop disease is generally achieved by the use of synthetic pesticides (Kiran *et al.*, 2006).

2021-2022

Biodiversity: Exploration, Exploitation and Conservation

Dr. S.I. Bhuyan
Ms. H. Agarwal
Dr. M. Islam
Dr. V. Teronpi
Dr. D. Baruah

Research Culture Society and Publication
www.researchculturesociety.org

Biodiversity: Exploration, Exploitation and Conservation

Editors:-- Dr. S.I. Bhuyan, Ms. H. Agarwal, Dr. M. Islam, Dr. V. Teronpi, Dr. D. Baruah

Copyright: © The research work as a theory with other contents are subject to copyright taken by editor and contributors/authors of this book. The Editor and authors/contributors have transferred rights to publish book to 'Research Culture Society and Publication'.

Imprint:

Any product name, brand name or other such mark name in this book are subjected to trademark or brand, or patent protection or registered trademark of their respective holder. The use of product name, brand name, trademark name, common name and product details and distractions etc., even without a particular marking in this work is no way to be constructed to mean that such names may be regarded as unrestricted in respect of trademark and brand protection legislation and could thus be used by anyone.

Disclaimer:

The authors, contributors and editor are solely responsible for the content, images, theory, datasets of the papers compiled in this book. The opinions expressed in our published works are those of the author(s)/contributors and does not reflect of our publication house, publishers and editors, the publisher do not take responsibility for any copyright claim and/or damage of property and/or any third parties claim in any matter. The publication house and/or publisher is not responsible for any kind of typo-error, errors, omissions, or claims for damages, including exemplary damages, arising out of use, inability to use, or with regard to the accuracy or sufficiency of the information in the published work.

Published and Printed at : (First Edition – March, 2022)

Research Culture Society / Research Culture Society and Publication

(Reg. International ISBN Books and ISSN Journals Publisher)

C – 1, Radha Raman Soc, At & Po - Padra,

Dis - Vadodara, Gujarat, India - 391440

Email: RCSPBOOKS@gmail.com / editor@ijrcs.org

www.researchculturesociety.org / www.ijrcs.org

MRP : Rs. 600 /-

ISBN : 978-93-92504-01-3

In-vitro Evaluation of Some Botanical Extracts Against the Mycelial Growth of *Fusarium oxysporum* f. sp. *capsici*. Causing Wilt Disease of Chilli (*Capsicum annuum* L)

Sabebaro Namo Das

Department of Botany, B.P. Chaliha College

Nagarbera, Kamrup, Assam, India

Corresponding e-mail: sabebaro.das@gmail.com.

Abstract:

Chilli (*Capsicum annuum* L.) is an important agricultural crop called spices belongs to the family Solanaceae. *Fusarium* wilt of chilli caused by *Fusarium oxysporum* f. sp. *capsici* is a highly damaging disease of chilli. Therefore, the present study has been carried out the antifungal effect of aqueous extracts of three plant species viz. bulb extracts of *Allium sativum*, leaves extract of *Azadirachta indica* and *Ocimum sanctum* were tested in vitro against the mycelial growth of the pathogen by poisoned food technique. Among them the aqueous extracts of *Allium sativum* @ 15% concentration were found most effective 100% inhibition followed by leaves extracts of *Azadirachta indica* 70% and *Ocimum sanctum* 56.5% at the same concentration on the growth of the pathogen.

Key words: Chilli, wilt, antifungal, mycelial growth.

Introduction:

Chilli (*Capsicum annuum* L.) is an important vegetable spice crop grown in almost all parts of Assam. *Fusarium* wilt disease caused by *Fusarium oxysporum* f. sp. *capsici* is one of the most prevalent, serious diseases of chilli. The wilt of chilli is characterized by yellowing of foliage and dying off of the twigs and ultimate death of the whole plant. Wilt problems are especially severe in the humid tropics. In some cases, 100% of the plants are found to die in kitchen gardens of Bangladesh due to wilt problem (Ali et al. 1994).

Plant and plant parts having medicinal value are used to reduce the activity of fungi to a great extent (Saldanha and Nicolson, 1976). Plant extracts of many higher plants have been reported effectively control plant diseases caused by fungi (Nicolls, 1970; Singh et al. 1994). Effective and efficient management of crop disease is generally achieved by the use of

A MITTAL PUBLICATION

RURAL DEVELOPMENT IN ASSAM

MGNREGA AS A DEVELOPMENT PRACTICE

TRAILOKYA DEKA
BHAGIRATHI PANDA

No part of this work may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher.

First Published 2022

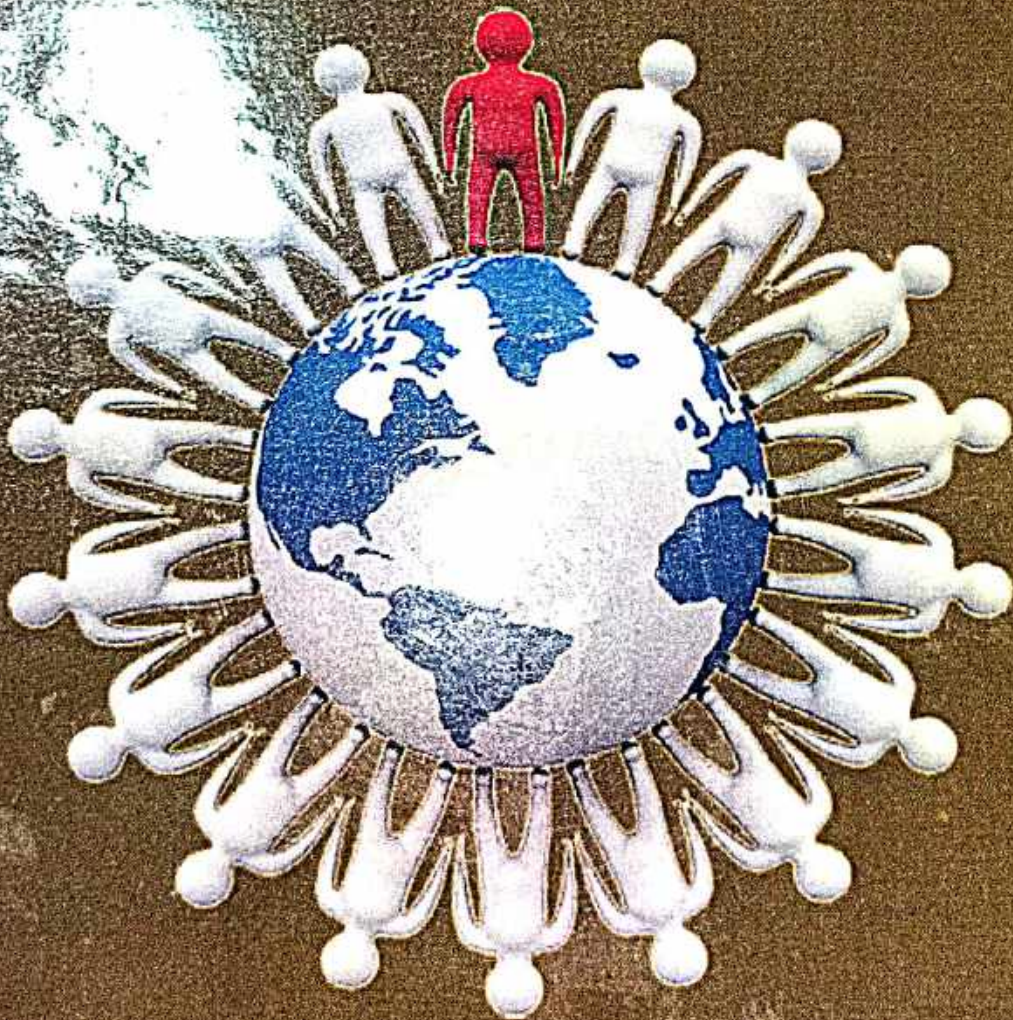
© *Trailokya Deka & Bhagirathi Panda*

All rights reserved

ISBN 978-93-90692-06-4

CAREER OPPORTUNITIES IN HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

A Research-Based Composition

Dr. Trailokya Deka

Career Opportunities in Humanities and Social Sciences

A Research-Based Composition

President, Governing Body, Chief Patron

Dr. Anand Chandra Pattnaik

Principal, Chhatrapati

Dr. Bhanu Prasad Mishra

Associate Professor, Management, IIT, Advisor

Dr. Trailokya Deka

Assistant Professor, Editor

Dr. Abhishek Mishra

Associate Professor, Member

Dr. Manish Jyoti D.

Dr. Trailokya Deka

ASHISH BOOKS

4435-36/7, ANSARI ROAD, DARYA GANJ,
NEW DELHI-110002

Published by
Geetanjali Nangia
Ashish Books
4435-36/7, Ansari Road, Darya Ganj,
New Delhi-110002
Phone: 011-23274050
e-mail: aphbooks@gmail.com

2022

ISBN: 978-93-91979-61-4

© Editor

The responsibility for the writings, facts stated, opinion expressed, conclusion reached etc. is entirely that of the respective author/s. The editorial board, editor, college family and the publisher is no way responsible for that.

Typeset by
Ideal Publishing Solutions
C-90, J.D. Cambridge School,
West Vinod Nagar, Delhi-110092

Printed at
BALAJI OFFSET
Navin Shahdara, Delhi-110032

19	Challenges and Opportunities of Higher Education in North-East India Under Knowledge Economy Perspective	171
	<i>Pulak Mili</i>	
20	New Education Policy 2020: Challenges and Opportunities	185
	<i>Mrs. Mousumi Borah</i>	
21	New National Education Policy 2020 (NEP) and Future of Private Institute in India	193
	<i>Ahmed Ali Bhuyan</i>	
22	National Education Policy (NEP) 2020: Implementation of Foundational Learning	200
	<i>Dr. Bhushita Patowari</i>	
23	Covid-19, Online Education and Changing Scenario of Career Opportunities: An Overview	207
	<i>Marjina Ahmed and Dr. Rina Kalita</i>	
24	Background and Development of Arabic Language in Assam: An Analytical Study	217
	<i>Dr. Ataur Rahman</i>	
25	Impact of New Education Policy in Char Area of Lower Assam with Special Reference to Barpeta District: A Sociological Study	224
	<i>Mrs. Urmi Dutta and Dr. T.R. Gogoi</i>	
✓26	Necessity of Skill Development and Career Opportunities in Indian Education System	238
	<i>Dr. Alaka Hujuri</i>	

Necessity of Skill Development and Career Opportunities in Indian Education System

Dr. Alaka Hujuri*

ABSTRACT

The Indian educational system is producing more and more graduates every year. But the educated youths have lack of basic communication skills and skills required in practical fields. The Indian education system puts maximum emphasis on bookish knowledge. Hence, when an individual finishes his / her college/ university education, he/she struggles to apply this knowledge in real life situations. Also to address the issues of growing unemployment, India's education system needs to be oriented towards skill development. Skill based learning and training is an integral component of increasing efficiency and productivity for sound economic development of any economy. In India, it is still at a nascent stage. However, the demand for skilled manpower is huge and to cover this gap, it is very pertinent to re-engineer the skill ecosystem. There must be options available for skill development courses and these must be provided in the secondary stage of schooling. It is necessary to provide communication skill, entrepreneurship, problem-solving skills from the very early stages of learning. Cognitive skill of the population is powerfully related to individual earnings to the distribution and to economic growth. Lack of proper education and skill restricts the youths from the

*Associate Professor, Department of Economics, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup (Assam).

মহাপুরুষ শংকৰদেৱৰ ৰুক্মিণী হৰণ

সম্পাদনা
বিদ্যুৎ দত্ত

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ
ৰুক্মিণী হৰণ নাট

সম্পাদনা

বিদ্যুৎ দত্ত

সহকাৰী অধ্যাপক

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

অসম বুক ট্ৰাষ্ট
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১

RUKMINI HARAN NĀT : Written by Mahapurusha Sankardeva,
edited by Bidyut Dutta and Published by Nitul Neog, Assam Book
Trust, Panbazar, Guwahati- 781001

1st Edition : September, 2021

Price : Rs. 60/-

ISBN : 978-93-91403-33-1

মহাপুরুষ শংকৰদেৱৰ

ৰুক্মিণী হৰণ নাট

প্ৰকাশক :

নিতুল নেওগ

অসম বুক ট্ৰাষ্ট

যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ

গুৱাহাটী- ১

প্ৰথম প্ৰকাশ : ছেপ্টেম্বৰ, ২০২১

© : সম্পাদনা

বেটুপাত : পঙ্কজ পৰাণ

মূল্য : ৬০ টকা মাত্ৰ

মুদ্ৰণ :

ইলোৰা অফ্‌ছেট,

হেদায়েৎপুৰ, গুৱাহাটী-৩

(বি.দ্ৰ. : 'ৰুক্মিণী হৰণ' নাটখন ড° কেশৱানন্দ দেৱগোস্বামীৰ 'অঙ্কাৱলী' গ্ৰন্থখনৰ
পৰা লোৱা হৈছে।)

পাতনি

অংকীয়া নাটক :

অসমীয়া সমাদ্ৰ-সাহিত্য-সংস্কৃতিক সৰ্বোৎকৃষ্ট অৱদানেৰে এক বলিষ্ঠ পটভূমি দান কৰি যোৱা মহীৰাহসকলৰ ভিতৰত শংকৰদেৱ নিঃসন্দেহে শ্ৰেষ্ঠ ব্যক্তিত্ব। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ ৰস আৰু তত্ত্ব আশ্বাদন কৰি পঞ্চদশ শতিকাতেই শংকৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ উত্তৰণ ঘটাইছিল। সেই নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ জ্ঞানৰসৰ মৰ্ম সাধাৰণ পাঠক-দৰ্শকবৃন্দক দিয়াৰ বাবেই তেওঁৰ অতুলনীয় সাহিত্যৰাজিৰ সৃষ্টি। অংকীয়া নাট তেওঁৰ এই নন্দন কাননৰ এপাহি সুগন্ধি ফুল। মহাপুৰুষজনাৰ হাততেই অংকীয়া নাটৰ সৃষ্টি হৈছিল যদিও ই ভাৰতীয় পৰম্পৰাগত নাট্যধাৰাৰ প্ৰভাৱৰ পৰা একেবাৰে মুক্ত নাছিল। কোনো কোনো পণ্ডিতে শংকৰদেৱৰ অংকীয়া নাটকৰ উৎস সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিবলৈ গৈ গ্ৰীচ আদি দেশৰ কিছুমান পৰম্পৰাগত লোকনাট্যানুষ্ঠানধৰ্মী অনুষ্ঠানলৈও আঙুলি নিৰ্দেশ কৰিছে। কিন্তু অংকীয়া নাটকসমূহলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে ইবিলাকৰ সংস্কৃত নাটকৰ সৈতেহে অধিক সাদৃশ্য লক্ষ্য কৰিব পাৰি। অসমত অতি পুৰণি কালৰ পৰা প্ৰচলিত হৈ অহা দেওধনী নাচ, কুশান গান, ওজাপালি নৃত্য, পুতলা নাচ আদিৰ সৈতে অংকীয়া নাটৰ ওচৰ সম্পৰ্ক আছে। দেওধনী নাচ মনসা পূজা (মাৰৈ পূজা)ৰ অংগস্বৰূপ আছিল। বৰ্তমানেও নামনি অসমত অনুষ্ঠিত হোৱা মনসা পূজাত কেতিয়াবা দেওধনী নৃত্য কৰা দেখা যায়। দেওধনী নৃত্যত গীত গাই, শৰীৰৰ অংগ সঞ্চালন কৰি নৃত্য কৰা হয়। ওজাপালি নৃত্য নামনি অসমৰ বহু ঠাইত বৰ্তমানেও প্ৰচলিত হৈ আছে। ওজাপালি নৃত্যত অংশগ্ৰহণ কৰা শিল্পীসকলক তেওঁলোকৰ কাম অনুসৰি তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয়— এজন ওজা, এজন দাইনাপালি আৰু ছয়, সাত বা ততোধিক পালি।

এই তিনিওটা ভাগৰ শিল্পীসকলৰ সাজ-পাৰ আৰু প্ৰকৃতি সুকীয়া সুকীয়া। ওজাজনে পালিবোৰৰ সন্মুখৰফালে নাচি নাচি আহি গীত লগাই দিয়ে আৰু পালিসকলে ওৰিতে থাকি নাচি নাচি খুঁতি তালৰ সহায়ত তাল-মান ৰাখি পদৰ বিভিন্ন ধুবাবোৰ গাই

তুলনামূলক ভাষাতীয় সাহিত্য

সম্পাদনা

বিদ্যুৎ দত্ত

Tulanamulak Bharitya Sahitya

A collection of articles on Indian Comparative Literature, edited by Bidyut Dutta and Published by Nitul Neog, Assam Book Trust, Guwahati- 781001

1st Edition : May, 2021

Price : Rs. 180/-

2nd Edition : June, 2022

তুলনামূলক ভাৰতীয় সাহিত্য

ISBN : 978-93-91403-08-9

প্ৰকাশকঃ

নিতুল নেওগ

অসম বুক ট্ৰাষ্ট

যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ

গুৱাহাটী-৭৮১০০১

গ্ৰন্থস্বত্ব : সম্পাদক

প্ৰকাশ : মে', ২০২১

দ্বিতীয় প্ৰকাশ : জুন, ২০২২

মূল্য : ১৮০ টকা

মুদ্ৰক

দ্রোণ অফ্‌ছেট প্ৰিণ্টাৰ্ছ

কাহিলিপাৰা, গুৱাহাটী-১৯

[গ্ৰন্থৰ লিখক অথবা প্ৰকাশকৰ লিখিত অনুমতিৰ অবিহনে এই গ্ৰন্থৰ কোনো অংশৰে বা কোনো ৰূপত ব্যৱহাৰ বা প্ৰতিলিপি কৰিব নোৱাৰিব। কোনো যান্ত্ৰিক কৌশলেৰে (ফটোষ্টেট, প্ৰি. ডি. এফ., স্কেনাৰ, ডিস্ক, টেপ, প্ৰিণ্ট, জেৰক্স ইত্যাদি যিকোনো পদ্ধতিৰে সঞ্চয় কৰিব অথবা প্ৰতিলিপিৰ পুনৰুৎপাদন কৰিব নোৱাৰিব।) এই চৰ্ত কিঞ্চিৎ উলংঘা কৰিলে উপযুক্ত আইনী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।]

সূচীপত্ৰ

ক্ৰমবিকাশত তুলনামূলক সাহিত্য আৰু তুলনামূলক ভাৰতীয় সাহিত্য / ৭

ড° পল্লৱী ডেকা বুজৰবৰুৱা

তুলনামূলক সাহিত্য : সংজ্ঞা, উৎস আৰু বিকাশ / ১৭

ড° খনিকৰ মাউত

তুলনামূলক সাহিত্যৰ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি / ২৩

মিনাক্ষী বৰুৱা

তুলনামূলক সাহিত্যৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন শাখা / ২৯

ফেল্সী চুতীয়া

তুলনামূলক সাহিত্যৰ তাৎপৰ্য আৰু শেহতীয়া ধাৰা / ৩৯

পংকজ খনিকৰ

তুলনামূলক সাহিত্যত অনুবাদৰ প্ৰয়োজনীয়তা / ৪৪

পংকজ মৰাং

তুলনামূলক ভাৰতীয় সাহিত্যৰ পৰিচয় : ভাৰতীয় সাহিত্যৰ ধাৰণা আৰু ইতিহাস / ৪৯

প্ৰণীতা শৰণীয়া

তুলনামূলক ভাৰতীয় সাহিত্যৰ ভিত্তি আৰু বিকাশ / ৫৬

ডিম্পী দাস

তুলনামূলক ভাৰতীয় সাহিত্য অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ আৰু প্ৰাসংগিকতা : এটি আলোচনা
(তুলনামূলক অসমীয়া সাহিত্য অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে 'অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ আৰু আধাৰ
সাহিত্য'ৰ বিশেষ উল্লেখৰে) /৬০

প্ৰিয়াঙ্কা কাশ্যপ

'অভাগীৰ স্বৰ্গ' আৰু 'কলপটুৱাৰ মৃত্যু': এটি তুলনামূলক বিশ্লেষণ /৭৪

ড° প্ৰফুল্ল কুমাৰ নাথ

হোমেন বৰগোহাঞিৰ 'হাতী' আৰু উষা প্ৰিয়ম্বদাৰ 'ৰাপচি' : এক তুলনামূলক
আলোচনা /৮৫

মুনমী বৰা

ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ 'গ্ৰহণ' আৰু উষা প্ৰিয়ম্বদাৰ 'ৰাপচি' গল্প : এক তুলনামূলক
অধ্যয়ন /৮৯

সুৰেশ দেৱনাথ

মুন্সী প্ৰেমচন্দৰ 'নিৰ্মলা' : এখন সামাজিক সমস্যা প্ৰধান উপন্যাস /১০০

দিপাংকৰ বৰুৱা

তুলনাত্মক দৃষ্টিৰে জীৱনৰ বাটত আৰু নিৰ্মলা: এক বিশ্লেষণ /১১০

পুৰন্দ গগৈ

পথৰ পাঁচালী: এক সামগ্ৰিক অৱলোকন /১১৭

ড° বিনীতা বৰা দেৱচৌধুৰী

বিভূতিভূষণ বন্দোপাধ্যায়ৰ পথৰ পাঁচালি আৰু বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাৰ জীৱনৰ
বাটত : এক তুলনামূলক অধ্যয়ন /১২৮

শিল্পী শৰ্মা

Undivided Kamrup District in India's Freedom Struggle

Edited by
Dr. Ripun Doley

Undivided Kamrup District in India's Freedom Struggle : The
Proceeding of the National Seminar titled Undivided Kamrup District in India's
Freedom Struggle edited by Dr. Ripun Doley and published by Purbayon
Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India on behalf of Department of
History, Dakshin Kamrup Girls' College, Mirza, Kamrup, Assam, India

1st Edition : April 2023

Price - 1000/-

ISBN : 978-81-19001-64-4

Undivided Kamrup District in India's Freedom Struggle

First Edition : April 2023

Cover : Chitralekha

Price : 1000/-

Published by :

Department of History, Dakshin Kamrup Girls' College, Mirza

Review Committee

Dr. Nara Kanta Adhikary, Principal / Chairperson, D. K. Girls' College

Dr. Ranjan Bhuyan, Vice-Principal, D. K. Girls' College

Mrs. Sanghamitra Singha, Associate Professor, D.K. Girls' College

Dr. Jagannath Barman, Coordinator, IQAC, D. K. Girls' College

Dr. Ripun Doley, Convenor, National Seminar, D. K. Girls' College

Mr. Manab Choudhury, (Member) Astt. Prof. D. K. Girls' College

@ All right reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronically or mechanically, including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without prior written permission of the publisher.

Disclaimer : The editor, Publisher and Review Committee shall not be held responsible for authenticity of data, result, views, designation, address and conclusion drawn by the authors.

Printed at : Purbayon Publication Pvt. Ltd.

Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India

- **ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত বিয়াম্ৰিছৰ প্ৰভাৱৰ কামিনী মোহন শৰ্মাৰ ভূমিকা**
ড° নীলোৎপল শৰ্মা | 93
- **ঐতিহাসিক পথৰুঘাটৰ ৰণ আৰু দলিপুৰাণ : এক অবলোকন**
ড° ৰমী দাস | 102
- **ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত অভিভূত কামৰূপ জিলাৰ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ ভূমিকা**
চাওঁ কটং লুংকিং | 111
- **ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত অভিভূত কামৰূপ জিলাৰ মহিলাৰ ভূমিকা : বিশেষ প্ৰসংগত চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানী**
নৱজ্যোতি শইকীয়া | 116
- **Amalprava Das, the Legendary Crusader : Analyzing from the Feminist Perspective**
Dr. Ripun Doley | 122
- **The Participation of South Kamrup in the Quit India Movement**
Manab Choudhury | 132
- **Emergence of Political elite group of undivided Kamrup District from Indian National Congress**
Dr. Haren Ch. Kalita | 145
- **Role of The Assamese Middle Class in The Indian Freedom Struggle**
Dr. Phanindra Kalita
Pallabi Das | 152
- **Pandu Congress and Nationalist Trajectory**
Dr. Bhasker Pegu | 166
- **Role of Women of Undivided Kamrup in Freedom Struggle as Reflected in the Novel Abhiyatri**
Dr. Rajiv Deka
Dr. Deepamani Barman | 174
- **Peasant Uprising Against The British Administration : A Study on The Lachima Revolt of Kamrup District of Assam**
Dr. Barnali Sarmah | 185

ঐতিহাসিক পথৰুঘাটৰ বণ আৰু দলিপুৰাণ :

এক অৱলোকন

ড° ৰুমী দাস

সহকাৰী অধ্যাপিকা, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, অসমীয়া বিভাগ

প্ৰস্তাৱনা - ইতিহাসত লিপিবদ্ধ এক বণ হৈছে পথৰুঘাটৰ বণ। যি বণ কৃষকৰ ওপৰত বৰ্দ্ধিত খাজনা বৃদ্ধিক কেন্দ্ৰ কৰি সূত্ৰপাত ঘটিছিল। বৃটিছ শাসকে নাঙল কৰ, মাটিৰ কৰ আদিৰে ভাৰতীয়ক শোষণ কৰাৰ এক কলা অধ্যায়ক অংশ হ'ল পথৰুঘাট (পাথৰিঘাট/পাথৌঘাট) বণ। উনৈশ শতিকাৰ নৱম দশকৰ সময়ছোৱাত বৃটিছে শাসকে অসমৰ মাটি জৰীপ কৰি খাজনাৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰিছিল। অত্যাধিক খাজনাৰ বোজাৰ বাবে দৰঙৰ প্ৰজাই ৰাইজ মেল পাতিলে। ইয়াৰ আগতে অবিভক্ত কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত ৰঙিয়া, নলবাৰী, বজালী, সৰুক্ষেত্ৰী, বৰমা, বৰভাগ আদি ঠাইত ৰাইজে বৰ্দ্ধিত খাজনা আদায় নিদিবলৈ লোৱা সিদ্ধান্তৰ বাতৰি নামনি অসমৰ চুকে কোণে বিয়পি পৰা দৰঙী ৰাইজেও তেনে এক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ফলস্বৰূপে বণৰ সৃষ্টি হৈছিল।

ৰাজহুৱা হত্যাকাণ্ড আখ্যা দিয়া ঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী আছিল জনৈক নৰোত্তম। অনাথৰী নৰোত্তমে এই সমস্ত ঘটনা পদ্য আকাৰে মুখে মুখে বচনা কৰি বিবৃত কৰিছিল।

অধ্যয়নম

ভাৰতীয় ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি
বিষয়ক প্ৰবন্ধ সংকলন

সম্পাদনা :
নীলান্ধি ডেকা
ৰিছা গগৈ

অধ্যয়নম

Adhyayanam

A collection of critical essays of Indian literature, culture and language edited by Nilakshi Deka & Richa Gogoi, and Published Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India.

First Edition : February, 2022

Rupees Four Hundred Only

প্রথম প্রকাশ : ফেব্রুৱাৰী, ২০২২

ISBN: 978-93-93881-26-7

অংগসজ্জা : ভাস্কৰ ভূঞা

বেটুপাত : অভিজিৎ বৰা

প্রকাশক : পূৰ্বায়ণ প্রকাশন

যশোৱন্ত ৰোড

পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত

পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম

Email- purbayonindia21@gmail.com

website: purbayonpublication.com

© ৯৮৬৪৪২২১৫৭

The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulated in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's writing consent in form of binding cover. This right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended).

Price: 400.00

সূচী পত্ৰ

সাহিত্য

‘গুৰু-চৰিত-কথা’ আৰু ‘দেওধাই অসম বুৰঞ্জী’ৰ ভাষা :

ড° মুকুল চক্ৰৱৰ্তী // ১২

স্বামী এণ্ড ফ্ৰেণ্ড্‌ছ

ড° ধুজ্জতি শৰ্মা // ২৫

প্ৰাক্তীয় ধাৰাৰ ৰামায়ণী-প্ৰসঙ্গ আৰু ৰাম-কথাৰ পৰম্পৰা :

ড° চন্দ্ৰ কমল চেতিয়া // ৩৭

‘মনুস্মৃতি’ আৰু ভাৰতীয় সমাজত নাৰীৰ স্থান

অৰ্পণ শৰ্মা // ৫০

উমাকান্ত শৰ্মাৰ উপন্যাস : ‘এজাক মানুহ এখন অৰণ্য’

ড° মৌচুমী দত্ত // ৬০

অসমত ৰামায়ণী চৰ্চাৰ প্ৰসংগ : কাৰ্বি ভাষাৰ ৰামায়ণ ছাৰিন আলুন

ৰিছা গগৈ // ৬৭

অৰুণা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ দুটা গল্পৰ বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

শচীন শৰ্মা // ৭৭

উত্তৰ আধুনিকতাবাদী অসমীয়া উপন্যাস : এক পৰিচয়মূলক আলোচনা

পুৰন্দ গগৈ // ৯০

এ ডল্‌ছ হিউচ : অৱহেলিত আৰু শোষিত নাৰীৰ স্বাস্থ্যত ৰূপৰ প্ৰকাশ

বিদ্যুৎ দত্ত // ১০৭

গান্ধী দৰ্শন

শিল্পী শৰ্মা // ১২০

‘ৰাপচী’ আৰু ‘হাতী’ গল্পৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন

মীৰ আব্দুৰ ৰহিম // ১২৯

শংকৰদেৱৰ জীৱনভিত্তিক অসমীয়া উপন্যাস

ড° বিদিশা বুঢ়াগোহাঁই // ১৩৪

অসমত ভক্তি আন্দোলন আৰু শংকৰদেৱ

জীমণি দিহিঙীয়া // ১৪০

গান্ধী দৰ্শন

শিল্পী শৰ্মা

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ মূল কথাই হৈছে সত্যৰ উপলব্ধি। জীৱন আৰু জগতক নিগূঢ়ভাৱে জানিলেই এই সত্যৰ উপলব্ধি হয়। আকৌ এই পৰম সত্যৰ মাজেদিয়েই জীৱন আৰু জগতক বুজিব পাৰি। আধ্যাত্মিক সত্যৰ উপলব্ধি বেছিভাগ ভাৰতীয় দৰ্শনৰে মূল কথা। দৰাচলতে ভাৰতৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক পৰিৱেশ আৰু জীৱন-ধাৰণা প্ৰণালীয়েই ভাৰতীয় দৰ্শনৰ জন্ম দিছে। গুজৰাটৰ সাত্বিক বৈষ্ণৱ পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা গান্ধীৰ জীৱনতো ভাৰতীয় সমাজ-সংস্কৃতি আৰু পৰিয়ালৰ ধৰ্মীয় পৰিৱেশে গভীৰ প্ৰভাৱ পেলাইছিল। এনে প্ৰভাৱেৰে প্ৰভাৱিত হৈয়ো নিজস্ব চিন্তা-বিবেচনা আৰু আত্মোপলব্ধিৰে তেওঁৰ যি নিজস্ব আদৰ্শ আৰু দৰ্শনৰ জন্ম হৈছিল, যাৰ আধাৰত তেওঁ জীৱনজুৰি কৰ্ম কৰি গৈছিল তাকেই আজি আমি 'গান্ধীবাদ' বা 'গান্ধী দৰ্শন' আখ্যা দিছোঁ। পাশ্চাত্যৰ জীৱনধাৰা আৰু ধৰ্মীয় দৰ্শনৰ প্ৰত্যক্ষ উপলব্ধিয়ে গান্ধীক ভাৰতীয় চিন্তা-ধাৰাক, ঐতিহ্য-পৰম্পৰাক গভীৰভাৱে অধ্যয়ন আৰু উপলব্ধি কৰাত অধিক অনুপ্ৰাণিতহে কৰিছিল।

গান্ধীয়ে 'গান্ধীবাদ' নামৰ কোনো দৰ্শন প্ৰতিষ্ঠা কৰা বুলি দাবী কৰিব খোজা নাছিল। তেওঁ আনকি 'মহাত্মা' উপাধিও বৰ

ভাল পোৱা নাছিল। বৰঞ্চ এই বিশেষণে বহু সময়ত তেওঁক দুঃখ দিয়া বুলিহে আত্মজীৱনীত উল্লেখ কৰি গৈছে। গান্ধীৰ মতে ঈশ্বৰৰ সাক্ষাৎ লাভেই তেওঁৰ জীৱনৰ উদ্দেশ্য আৰু এই ঈশ্বৰ হ'ল সত্য। এই সম্পৰ্কে তেওঁ আত্মজীৱনীৰ প্ৰস্তাৱনাত এইদৰে কৈছে— “যি মই ত্ৰিশ বছৰে আতুৰতাৰে জপ কৰি আছোঁ, সেয়া হৈছে আত্মদৰ্শন, ঈশ্বৰৰ সাক্ষাৎকাৰ, মোক্ষ। মোৰ সকলো কাম এই দৃষ্টিৰে সম্পন্ন হয়। মোৰ সকলোবোৰ লিখা এই দৃষ্টিৰে হয় আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰখনত সোমোৱাৰ আঁৰৰ কাৰণো এই দৃষ্টিয়েই।” (প্ৰস্তাৱনা, মোৰ সত্য অন্বেষণ)

সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষক পৰাধীনতাৰ গ্লানিৰ পৰা মুক্তি দিবলৈ গান্ধীয়ে অহৰহ সংগ্ৰাম চলাই গৈছিল। কিন্তু এই সংগ্ৰামৰ পথ আছিল সুকীয়া। সত্য আৰু অহিংসাৰ পথেৰেহে গান্ধীয়ে স্বাধীনতা অনাৰ সপোন দেখিছিল। তেওঁৰ মতে সত্যৰ পালন আৰু অহিংসাৰ পথে যি ফল আনি দিয়ে সি সদায় স্থায়ী হয়। আনহাতে হিংসাৰে অনা ফল অস্থায়ী আৰু এই ফলপ্ৰাপ্তিত কেতিয়াও শান্তি নাথাকে। গান্ধীৰ সমস্ত চিন্তা-ধাৰা আৰু কাম-কাজ পৰিচালিত হৈছিল এই সত্য আৰু অহিংসাৰ নীতিৰ আধাৰত সেয়েহে গান্ধী দৰ্শনৰো মূল ভিত্তি এই সত্য আৰু অহিংসা।

গান্ধী দৰ্শনত সত্য আৰু অহিংসা :

গান্ধীৰ বাবে সত্য হ'ল লক্ষ্য আৰু অহিংসা হ'ল সেই লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ পথ। এই সম্পৰ্কত তেওঁ আত্মজীৱনীত কৈছে— “মই একাদিক্ৰমে যি অভিজ্ঞতা লাভ কৰিছোঁ, তাৰ পৰা মোৰ গভীৰ প্ৰত্যয় উপজিছে যে সত্যই ঈশ্বৰ। সত্যৰ উপলব্ধি কৰিবলৈ অহিংসাই হৈছে একমাত্ৰ পথ। এই কথা যদি মই লিখা অধ্যায়বোৰত অভিব্যক্ত হোৱা নাই, তেনেহ'লে মই মোৰ প্ৰয়াস ব্যৰ্থ হোৱা বুলি ভাবিম। প্ৰয়াস ব্যৰ্থ হ'ব পাৰে কিন্তু মই ক'বলৈ প্ৰয়াস কৰা কথাখিনিত কোনো ত্ৰুটি নাই। মই যিমান সৰল মনেৰে অহিংসাত ব্ৰতী হ'বলৈ বিচাৰিছোঁ, সিমান হ'ব পৰা নাই। মাজে-সময়ে সত্যৰ যি অলপ-অচৰপ ভুমুকি দেখিবলৈ পাইছোঁ, তাৰ পৰা ইয়াৰ অবগনীয় সৌন্দৰ্য উপলব্ধি কৰিব পাৰিছোঁ। আমি নিতৌ দেখা সূৰ্যতকৈও সত্য লাখ গুণে উজ্জ্বল।... অহিংসাৰ সম্পূৰ্ণ উপলব্ধি কৰিব পাৰিলেহে আমি সত্যৰ পূৰ্ণ দৰ্শন লভিব পাৰোঁ।” (মোৰ সত্যৰ অন্বেষণ, পৃ. ৪৪৭)

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

তুলনামূলক প্রেক্ষাপটত ৰাজনৈতিক প্রক্ৰিয়া আৰু অনুষ্ঠানসমূহ

চতুৰ্থ বাধ্যাসিক
সন্ধান (৪th Semesters)

Political Processes and Institutions in
**COMPARATIVE
PERSPECTIVE**

ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
ড° দিগন্ত কলিতা

Political Processes and Institutions in Comparative Perspective : A Reference Text Book on Political Science for 4th Semester (DSC) prepared as per CBCS syllabus of Gauhati University, Dibrugarh University and Bodoland University written by Dr. Jayanta Krishna Samah Professor of Political Science Gauhati University, Guwahati and Dr. Diganta Kalita Assistant Professor of Political Science Bimal Prasad Chahila College, Nagarbera and Published by Arun Prakashan, Guwahati-781001, Assam.

প্ৰকাশক :

তুষাৰ গুহ, (এম.বি.এ.)

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১০০১

Mobile : 94350-11140, 88764-88385

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

পৰিৱেশক :

কপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১০০১

ISBN No. : 978-93-81667-75-0

© ড° নিৰ্মলা দেৱী

© ড° দিগন্ত কলিতা

প্ৰথম সংস্কৰণ (অৰুণ) : জুলাই, 2021 [CBCS]

মূল্য : ২৮০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ হলোগ্ৰাম ষ্টিকৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- ✳ কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- ✳ কিতাপখন হ'লে বা ল'ৰালে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিবা বা লৰিবা।
- ✳ কিতাপখন ল'ৰ-চৰ কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'কপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- ✳ আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক :

শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰা.লি.

বামুণীমেদাম গুৱাহাটী-৭৮১০২১

ষষ্ঠ মাধ্যমিক
সম্মান (Honours)
পাঠ্যক্রম

স্নাতক মহলাৰ

ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক চিন্তাধাৰা-২

Indian Political Thought-2

ড° কৃপেশ চন্দ্ৰ পাল ▪ ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
অধ্যাপক প্রতুল চন্দ্ৰ নায়ক ▪ ড° দিগন্ত কলিতা

প্ৰকাশক :

তুষাৰ গুহ, (এম.বি.এ.)

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০১

Mobile : 94350-11140, 88764-88385

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

পৰিৱেশক :

ৰূপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

ISBN No. : 978-93-81667-83-5

© শ্ৰীকৃষ্ণেন্দু পাল

© শ্ৰীমতী সৰোজিনী নায়ক

© ড° নিৰ্মলা দেৱী

© ড° দিগন্ত কলিতা

প্ৰথম সংস্কৰণ (অৰুণ) : এপ্ৰিল, 2022 [CBCS]

মূল্য : ৩৫০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ
হলোগ্ৰাম ষ্টিকৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- কিতাপখন হ'লে বা ল'লে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিৰ বা লৰিব।
- কিতাপখন লৰ-চৰ কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'ৰূপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক :

শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰাইভেট লিমিটেড

বামুণীমেদাম গুৱাহাটী-৭৮১০২১

CBCS-New Syllabus

স্নাতক মহলাৰ

ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক চিন্তাধাৰা-১

Indian Political Thought-1

পঞ্চম বাৰ্ষিকৰ
সন্মান (Honours)
পাঠ্যক্ৰম

ড° কৃপেশ চন্দ্ৰ পাল ▪ ড° জয়ন্ত কৃষ্ণ শৰ্মা
অধ্যাপক প্রতুল চন্দ্ৰ নায়ক ▪ ড° দিগন্ত কলিতা

প্ৰকাশক :

তুষাৰ গুহ, (এম.বি.এ.)

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০১

Mobile : 94350-11140, 88764-88385

e-mail : arunprakashan.edu@gmail.com.

পৰিৱেশক :

ৰূপালীম প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১

ISBN No. : 978-93-81667-78-1

© শ্ৰীকৃষ্ণেন্দু পাল

© শ্ৰীমতী সৰোজিনী নায়ক

© ড° নিৰ্মলা দেৱী

© ড° দিগন্ত কলিতা

প্ৰথম সংস্কৰণ (অৰুণ) : নৱেম্বৰ, ২০২১ [CBCS]

মূল্য : ২৮০.০০ টকা

মুকলি বজাৰৰ অত্যধিক
মূল্যৰ কাগজেৰে মুদ্ৰিত

এই কিতাপখনত এটা 3D হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰ লগোৱা আছে যিটো সাধাৰণ ষ্টিকাৰতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। আমাৰ
হলোগ্ৰাম ষ্টিকাৰটোত নিম্নলিখিত বিশেষত্ববোৰ আছে—

- কিতাপৰ বেটুপাতৰ এটুকুৰা বিশিষ্ট ঠাইত অৰুণ প্ৰকাশনৰ লোগো আৰু নাম আছে।
- কিতাপখন হলালে বা লৰালে হলোগ্ৰামৰ পৃষ্ঠভাগো হালিৰ বা লৰিব।
- কিতাপখন লৰ-চৰ কৰিলে হলোগ্ৰামৰ মাজত এখন খোলা কিতাপৰ ছবি পৰিলক্ষিত হ'ব আৰু 'অৰুণ প্ৰকাশন' আৰু 'ৰূপালীম প্ৰকাশন' লেখা থকা দেখা পোৱা যাব।
- আশাকৰো আপুনি আমাৰ সঠিক হলোগ্ৰামটো চাই আচল কিতাপখন চিনাক্ত কৰিব।

অক্ষৰ বিন্যাস :

অৰুণ প্ৰকাশন

কলেজ হোষ্টেল ৰোড, গুৱাহাটী-১

মুদ্ৰক :

শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰাইভেট লিমিটেড

বামুণীমৈদাম গুৱাহাটী-৭৮১০২১

JNANAM

Editors

Dr. Barnali Rabha

Sarat Kumar Nath

JNANAM

**A Peer Reviewed Book of Multidisciplinary Studies
(Research Papers and Articles)**

Volume-I: Issue-I

Editors

**Dr. Barnali Rabha
Sarat Kumar Nath**

JNANAM

Research Paper and Articles- A collection of research papers and articles on Arts, Humanities, & Social Science. JNANAM a research based book of multidisciplinary studies with a high valued peer review team, edited by Dr. Barnali Rabha & Sarat Kumar Nath, published by Purbayon Publication Guwahati-1, on behalf of Lakhipur College.

First Edition: December, 2021

Price: 400/-

JNANAM

A Peer Reviewed Book of
Multidisciplinary Studies
(Research Papers and Articles)

Volume-I : Issue-I

ISBN : 978-93-93881-49-6

First Edition: December, 2021

© editors

Price: 400/-

Cover : Abhijit Bora

Published by:

Purbayon Publication

Jaswanta Road

Near Panbazar Aadarsha Prathamik Vidyalaya

Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India

Email-purbayonindia21@gmail.com

Website: purbayonpublication.com

Contact No. +91- 9864422157, 0361-2700969

Advisors :

- Mirza mannaf, Principal i/c, Lakhipur college, Goalpara.
- Dr. Subhas Barman, Principal, Goalpara College
- Dr. Monoj Gogoi, Principal, Bikali College, Goalpara.
- Dr. Lalit Chandra Rabha, Principal, Dudhnoi College, Goalpara.
- Dr Mantu Kumar Das, Principal, Habraghat College, Krishnai, Goalpara.

Reviewers :

1. Prof. Polee Saikia
H.o.D, Department of Education, Gauhati University.
2. Prof. Jayanta Krishna Sarmah
H.o.D, Department of Political Science, Gauhati University.
3. Prof. Dhrubajyoti Sahariah
Department of Geography, Gauhati University.
4. Dr. Bibhuti Bhusan Panda
Principal
Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera
5. Dr. Dinesh Rathi
Assistant Professor
Department of History, Jay Narain Vyas University, Jodhpur.
6. Dr. Nabanita Sarmah,
Assistant Professor
Department of Education, Kumar Bhaskar Varma Sanskrit & Ancient Studies University, Nalbari

The views expressed in this book are those of authors and not necessary that of organisation. The publisher and editorial board are not responsible for the views of the authors and authenticity of the data, in any way whatsoever.

- ❑ **Teaching-Learning Material and Effective Classroom Teaching /78**
Dr. Namita Haloi
- ❑ **Language Skills and Academic Performance Among Undergraduate Students- A Study /87**
Archana Devi, Minakshi Rabha
- ❑ **A Study on Job Satisfaction Among Provincialised College Teachers in Lakhimpur District of Assam /97**
Dr. Nitul Gogoi
- ❑ **Role of Information Communication Technology (ICT) in Education /103**
Swapna Lahon
- ❑ **Academic Achievements of Secondary School Students in Relation to Working Status of Mothers /108**
Dr. Binita Devi
- ❑ **Socio-Economic Status of Mising People with Special Reference to Naganchuk Village of Majuli /117**
Dr. Dipalee Haflongber
- ❑ **Implementation of Life Skill Education Among Undergraduate College Students' /122**
Mr Dipankar Bora, Mrs. Dipika Boruah
- ❑ **Women and Rural Development: A study on Participation of Women in Poverty Alleviation Programmes /132**
Dr. Diganta Kalita
- ❑ **Human Trafficking: Status of women and children in India Specially in Assam /137**
Dr. Sikha Dutta
- ❑ **A Study on Educational Aspiration of Secondary School Students of Sualkuchi Village /145**
Dr. Bijuli Deka, Dr. Utpal Kalita
- ❑ **Sexual Harassment of Women at Work Place /150**
Barnali Deka
- ❑ **Co-Curricular Activities and Its Different Aspects /155**
Dhananjay Deka
- ❑ **Role of Self -Help Groups Regarding Women Empowerment in Assam /163**
Nandita Kalita
- ❑ **Environment and Karbis : Cultural Importance of Bamboo /168**
Dr. Rupali Rongpipi

Women and Rural Development: A study on Participation of Women in Poverty Alleviation Programmes

Dr. Diganta Kalita

Asst. Professor

Department of Political Science

B. P. Chaliha College

Abstract

The issue of poverty which lie in many strata's of society has been a concern for both people and the state for long. To combat poverty and ensure development India has been implementing its development schemes since the independence. In this regard, India achieved a good result but this is not news of comfort. Even after more than 67 years of independence, India is one of the countries which have a large number of poor people. The successfulness of poverty alleviation programmes depends on the participation of people in those programmes. Women are the half of the total population of the country. That is why they have also the responsibility to actively participate in these programmes and help the country to ensure development. This paper tries to study the participation of women in various poverty alleviation programs.

Keywords : development, poverty, women, participation

I am a woman

Whose hands have been lacerated?

By the sharp daggers of pain

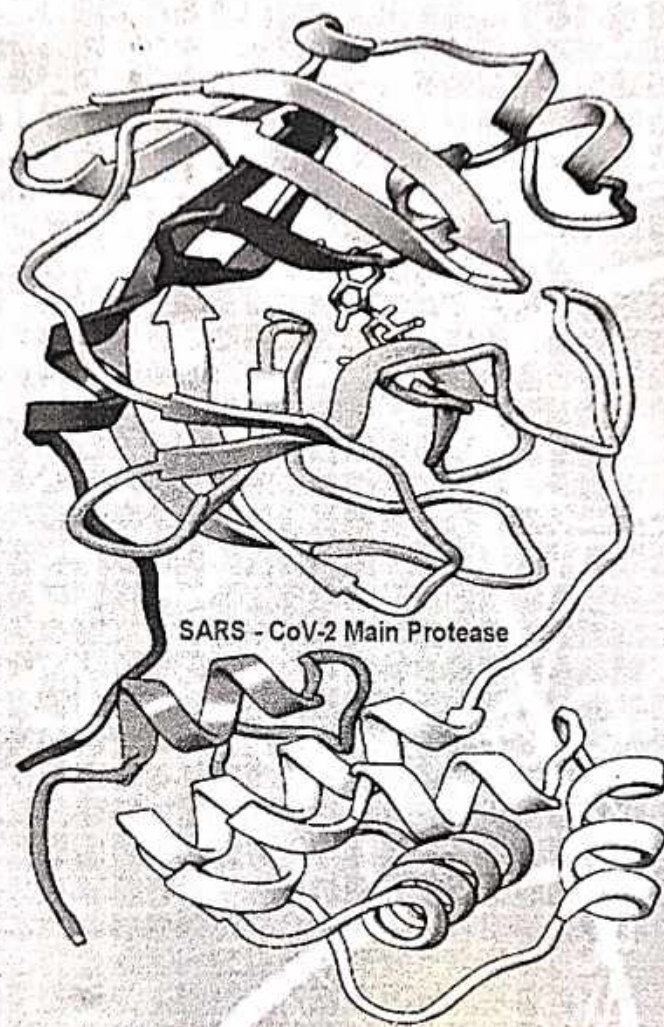
Whose body has been broken

By your endless, humiliating, grinding toil

Whose skin is a veritable desert

And whose hair smell

CURRENT BIOLOGICAL RESEARCH

Editors :
Jayanta Sonowal
Dr. Urmika Phangchopi
Sajidur Rahman

CURRENT BIOLOGICAL RESEARCH: A collection of selected research articles edited by Jayanta Sonowal, Dr. Urmika Phangchopi and Sajidur Rahman and published by Jayanta Sonowal on behalf of Department of Botany and Zoology of Namrup College, Dibrugarh, Assam, India

---

Advisors:

Mr. Bimal Chandra Gogoi
Ms. Dorodi Saikia Bora
Mr. H. H. Singh
Mr. Rupak Kr. Borgohain

Editors:

Jayanta Sonowal
Dr. Urmika Phangchopi
Sajidur Rahman

Published by:

Jayanta Sonowal
(On behalf of Botany and Zoology Department)
Namrup College

Publisher's Address:

Namrup College
PO-Parbatpur
PIN-786623
Dist. Dibrugarh, Assam, India

Printed at: IQAC, Namrup College

Year of Publication: October, 2021

Price: Rs. 499/-

Total Pages: 126

ISBN: 978-93-5566-144-9

1

***In vitro* inhibitory effect of fungicides against on mycelial growth of *Fusarium oxysporum* causing brinjal wilt.**

Sabebaro Namo Das

Introduction

Brinjal also known as eggplant is one of the most common, highly productive and popular vegetable grown globally and widely cultivated in India. Among the diseases that attack brinjal, wilt is one of them caused by *Fusarium oxysporum* schlecht f.sp *melongenae* is a highly destructive disease of eggplant (Chakraborty *et al*, 2009). Now-a-days, many inorganic fungicides are used frequently to control plant disease. A fungicide is a chemical pesticides compound that kills or inhibits the growth of fungi. It belongs to a group of pesticides which inhibited fungal growth either causing damage to the cells or preventing the fungal development. Fungicides have become the major way of fungal disease control in the world during the past decades and now a day it plays an important role in crop protection. Numbers of chemicals have been tested and found effective in control of plant diseases (Ogundana, and Denis, 1981). Though fungicides hazardous to environment; these are

As per CBCS Syllabus
Dr. Rumi Das.

অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন শৈলী

(আৰম্ভণিৰ পৰা অষ্টাদশ শতিকালৈ)

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ অসমীয়া বিষয়ৰ পঞ্চম বাৰ্ষিকিক

সম্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত

প্ৰথম কাকত : ASM-HC-5016

সম্পাদনা :

ড° ভনিতা নাথ

সংযুক্তা বৰুৱা

Asamiya Natak aru Paribeshan Solli : A textbook on B.A. 5th Semester (Honours) Course (ASM-HC-5016) under Gauhati University according to CBCS syllabus edited by Dr. Bhanita Nath and Sanjukta Baruah Published by B.D. Prakash, Panbazar, Guwahati-1

1st Edition : September, 2022

Price : ₹230.00

প্রকাশক :

বি. ডি. প্রকাশ

পানবজাৰ, গুৱাহাটী-১

ফোন নং : ৯৫৭৭৮৩৭০৮৭

প্রথম প্রকাশ : ছেপ্তেম্বৰ, ২০২২

© সম্পাদকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

ISBN : 978-81-954049-9-5

মূল্য : ২৩০.০০ টকা

ডি.টি.পি : শিৱানী গ্ৰাফিক্স

বেটুপাত : সঞ্জীৱ কলিতা

মুদ্রণ : আদিক প্ৰেছ

আমবাৰী, গুৱাহাটী-১

তৃতীয় গোট

প্রাক-স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন

(জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা, গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ

নাটকৰ বিশেষ উল্লিখনসহ)

ড° নীহাৰিকা মৰাণ

নীলাম্বৰ : প্ৰসন্নলাল চৌধুৰী

(মঞ্চসজ্জা, আলোকসম্পাত, অভিনয়ৰীতি সম্পৰ্কে বিশেষ উল্লিখনসহ)

ড° কুকিলা গোস্বামী

১২৩-১৩১

১৩২-১৪৪

চতুৰ্থ গোট

উত্তৰ স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন শৈলী

ড° কমী দাস

১৪৫-১৫৬

অৰুণ শৰ্মাৰ নাটক 'আহাৰ' : এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

(মঞ্চৰীতি, অভিনয় ৰীতি আৰু উপস্থাপন শৈলীৰ বিশেষ উল্লিখনসহ)

অৰুণ দাস

১৫৭-১৭০

এবচাৰ্ড নাটক হিচাপে অৰুণ শৰ্মাৰ 'আহাৰ' : এটি আলোচনা

প্ৰিয়াঙ্কা কাশ্যপ

১৭১-১৭৮

কৰুণা ডেকাৰ 'উৰুখা' : এটি আলোকপাত

ড° সুদক্ষিণা পাৰ

১৭৯-১৮৪

কৰুণা ডেকাৰ 'উৰুখা' : এক অৱলোকন

(মঞ্চৰীতি, অভিনয়ৰীতি, উপস্থাপন শৈলীৰ বিশেষ উল্লিখনসহ)

মিতুশ্ৰী বৰ্মন

১৮৫-২০৪

লেখক পৰিচিতি

২০৫-২০৬

উত্তৰ স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন শৈলী

ড° কমী দাস

কুৰি শতিকাৰ দ্বিতীয়াৰ্ধৰ পৰা অসমীয়া সাহিত্যৰ অন্যান্য খাৰাসমূহৰ লগতে নাটকৰ ক্ষেত্ৰতো নতুনত্বৰ সমাবেশ ঘটিছিল। মানুহৰ চিন্তাধাৰাৰ পৰিবৰ্তন লগত সৃষ্টিকৰ্মৰো ৰূপান্তৰ ঘটিছিল। পৰাধীনতাৰ শিকলি ছিঙি ভাৰতবৰ্ষই নতুন পোহৰেৰে উজলি উঠাৰ দৰে নাটকৰো ন ন দিগন্তৰ বাট মুকলি হৈছে। পাশ্চাত্য তথা বঙালী নাটকেৰে প্ৰভাৱান্বিত হ'লেও উনবিংশ শতিকাৰ শেষ দশকৰ পৰা দুই-এখনকৈ অসমীয়া নাটক মঞ্চস্থ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু তাৰ পিছৰ পৰাই মৌলিক অসমীয়া নাট্য উদ্যমী নাট্যকাৰসকলৰ হাতত প্ৰাণ পাই উঠে। যুদ্ধ পূৰ্বকালৰ নাটকৰ পৰা উত্তৰ স্বাধীনতা যুগৰ নাটকৰ উপস্থাপন ৰীতি, বিষয়বস্তু আদিৰ দিশত আমূল পৰিবৰ্তন ঘটিছে। ১৯৪০ চনৰ পৰৱৰ্তী অৰ্থাৎ দ্বিতীয় মহাযুদ্ধ আৰু ভাৰতৰ স্বাধীনতা লাভৰ সময়ছোৱাৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে যুদ্ধোত্তৰ যুগ বুলি ধৰা হয়। এই যুগৰ নাটকসমূহক প্ৰথমছোৱাত তিনিটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি— পৌৰাণিক, ঐতিহাসিক আৰু সামাজিক নাটক। উত্তৰ স্বাধীনতা কালত বাস্তৱ ৰচনাৰীতিৰে তথা সমাজ জীৱন আধাৰিত ভিন্ন ধাৰাৰ নাটকে সময়ৰ লগে লগে গা কৰি উঠিছে— মহাকাব্যিক নাটক, এবচাৰ্ড নাটক, একাংকিকা, কল্পবিজ্ঞান নাটক, কাল্পনিক নাটক, ৰূপক, প্ৰতীকাত্মক নাটক, গীতিধৰ্মী নাটক, অনাতাঁৰ নাটক, বাটৰ নাটক, ভ্ৰাম্যমান নাটক আদি উল্লেখযোগ্য। এই সমূহৰ বহল বিশ্লেষণ তলত ক্ৰম অনুসৰি কৰা হ'ল—

অধ্যয়নম

ভাৰতীয় ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি
বিষয়ক প্ৰবন্ধ সংকলন

সম্পাদনা :

নীলান্ধি ডেকা

ৰিছা গগৈ

অধ্যয়নম

Adhyayanam

A collection of critical essays of Indian literature, culture and language edited by Nilakshi Deka & Richa Gogoi, and Published Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India.

First Edition : February, 2022

Rupees Four Hundred Only

প্রথম প্রকাশ : ফেব্রুৱাৰী, ২০২২

ISBN: 978-93-93881-26-7

অংগসজ্জা : ভাস্কৰ ভূঞা

বেটুপাত : অভিজিৎ বৰা

প্রকাশক : পূৰ্বায়ণ প্রকাশন

যশোবন্ত ৰোড

পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত

পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম

Email- purbayonindia21@gmail.com

website: purbayonpublication.com

© ৯৮৬৪৪২২১৫৭

The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulated in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's writing consent in form of binding cover. This right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended).

Price: 400.00

সূচী পত্ৰ

সাহিত্য

‘গুৰু-চৰিত-কথা’ আৰু ‘দেওধাই অসম বুৰঞ্জী’ৰ ভাষা :

ড° মুকুল চক্ৰৱৰ্তী // ১২

স্বামী এণ্ড ফ্ৰেণ্ড্‌ছ

ড° ধৃজ্জতি শৰ্মা // ২৫

প্ৰান্তীয় ধাৰাৰ বামায়ণী-প্ৰসঙ্গ আৰু বাম-কথাৰ পৰম্পৰা :

ড° চন্দ্ৰ কমল চেতিয়া // ৩৭

‘মনুস্মৃতি’ আৰু ভাৰতীয় সমাজত নাৰীৰ স্থান

অৰ্ণৱ শৰ্মা // ৫০

উমাকান্ত শৰ্মাৰ উপন্যাস : ‘এজাক মানুহ এখন অৰণ্য’

ড° মৌচুমী দত্ত // ৬০

অসমত বামায়ণী চৰ্চাৰ প্ৰসংগ : কাৰ্বি ভাষাৰ বামায়ণ ছাৰিন আলুন

ৰিছা গগৈ // ৬৭

অৰুণা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ দুটা গল্পৰ বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

শচীন শৰ্মা // ৭৭

উত্তৰ আধুনিকতাবাদী অসমীয়া উপন্যাস : এক পৰিচয়মূলক আলোচনা

পুৰন্দ গগৈ // ৯০

✓ এ ডল্‌ছ হাউচ : অৱহেলিত আৰু শোষিত নাৰীৰ স্বাস্থ্যত ৰূপৰ প্ৰকাশ

বিদ্যুৎ দত্ত // ১০৭

গান্ধী দৰ্শন

শিল্পী শৰ্মা // ১২০

‘ৰাপচী’ আৰু ‘হাতী’ গল্পৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন

মীৰ আব্দুৰ ৰহিম // ১২৯

শংকৰদেৱৰ জীৱনভিত্তিক অসমীয়া উপন্যাস

ড° বিদিশা বুঢ়াগোহাঁই // ১৩৪

অসমত ভক্তি আন্দোলন আৰু শংকৰদেৱ

জীমণি দিহিঙীয়া // ১৪০

এ ডল্ছ হাউচ : অৱহেলিত আৰু শোষিত নাৰীৰ স্বাস্থ্যত ৰূপৰ প্ৰকাশ

বিদ্যুৎ দত্ত

প্ৰসিদ্ধ নৰৱেজিয়ান নাট্যকাৰ ইবছেনৰ নাটক সম্পৰ্কে মন্তব্য দিবলৈ গৈ এবাৰ বিশ্বৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ নাট্যকাৰ জৰ্জ বাৰ্ণাড শ্বই এই বুলি মন্তব্য দিছিল যে— তিনিটা বিপ্লৱ, দুটা ধৰ্মযুদ্ধ (ক্ৰুছেড), কেইবাটাও বৈদেশিক আক্ৰমণ আৰু এটা ভূমিকম্পৰ যিমান প্ৰভাৱ হোৱা উচিত ইংলেণ্ডত ইবছেনৰ নাটকৰ প্ৰভাৱ ঠিক সিমান। বিশ্বপ্ৰসিদ্ধ এই গৰাকী নাট্যকাৰৰ জন্ম হৈছিল ১৮২৮ চনৰ ২০ মাৰ্চত নৰৱেৰ স্কিয়েন চহৰত। নাট্য ৰচনাৰ ইতিহাসত নতুন নাট্যধাৰাৰ প্ৰৱৰ্তনকাৰী ৰূপে পৰিচিত ইবছেনৰ চিন্তনত প্ৰবলৰূপত প্ৰৱাহিত আছিল জাতীয়তাবাদী চিন্তাৰ সুৰ। তেওঁক আধুনিক বাস্তৱবাদী নাটকৰ স্ৰষ্টা বুলিও কোৱা হয়। ইবছেনে পৰম্পৰাগত চিন্তা আৰু ধাৰণাক কুঠাৰাঘাত কৰি নব্য দৃষ্টিৰে সমাজৰ ভণ্ডামি, কু-পৰম্পৰা আৰু দুৰ্নীতিক উদঙাই দিছিল। তেওঁৰ সময়ৰ সমাজ ব্যৱস্থা আছিল ভিক্টোৰীয়া আদৰ্শৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত; ইবছেনে এই পৰম্পৰাগত সমাজ ব্যৱস্থাৰ বিৰুদ্ধে কলম চলাই সমসাময়িক কিছুসংখ্যক তথাকথিত সমালোচকৰ ব্যক্তিগত আক্ৰমণৰো সন্মুখীন হৈছিল। এই আক্ৰমণ আৰু সমালোচনাই ইবছেনৰ ব্যক্তিত্বক সাহিত্য সৃষ্টিৰ বাবে অধিক শক্তিশালী কৰিহে গঢ়ি

2022-2023

The background of the cover is an abstract, textured composition. The upper half features a mix of vibrant colors including purple, blue, green, and yellow, with a bright, glowing horizon line separating it from the lower half. The lower half is predominantly dark, with deep blues and blacks, and a bright, circular light source or reflection in the center. The overall texture is grainy and painterly.

CO-PRODUCTION OF SCIENCE & SOCIAL ORDER

Editors

Dr. Chinta Mani Sharma

Dr. Pallabi Goswami

PROCEEDINGS OF THE NATIONAL SEMINAR ON

**“CO-PRODUCTION OF SCIENCE & SOCIAL ORDER:
A SOCIAL SCIENCE PERSPECTIVE ON GIFTS OF
SCIENCE TO SOCIETY FOR OVERALL
DEVELOPMENT”**

17th & 18th AUGUST, 2018

**Organized by
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
NOWGONG COLLEGE, NAGAON, ASSAM**

**Sponsored By
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)**

**Editors
Dr. Chinta Mani Sharma
Dr. Pallabi Goswami**

The proceedings of the ICSSR Sponsored National Seminar on
"Co-production of Science & Social Order: A Social Science
perspective on gifts of Science to Society for Overall
Development." (17th & 18th August 2018)

First Publication : August, 2018

Editorial Board

President : Dr. Sarat Borkataki

Editor : Dr. Chinta Mani Sharma
Dr. Pallabi Goswami

Member(s) : Ms. Lyra Neog Bora
Dr. Sanjay De
Ms. Nivedita Das Paul
Dr. Ananya Hiloidari
Dr. Lakhyajyoti Borthakur
Dr. Afzalur Rahman

Printed at : Global Printing Press, Nagaon

ISBN : 978-81-924066-7-1

Price : ₹400/- (Rupees four hundred only)

Publisher : Principal, Nowgong College

The views and research findings provided in this publication
are strictly those of the authors only and the editor is not
responsible for its contents.

(No part of this book may be reproduced or transmitted in any
form or by any means, electronic or mechanical, recording or
by any information, storage and retrieval system without prior
permission in writing from the publisher.)

CONTENTS

23. The Role Of Literature In Spreading Knowledge About Science And It's Social Context 260
Lakhyajyoti Borthakur
Sikha Bhagawati
24. Natural Antioxidant and its Technical Form: Future Prospect 267
Ankita Sarkar
Parikshit Gogoi
25. Role of Social Entrepreneurship as well as Profit Entrepreneurship in Community Development with Special Reference to Women Empowerment 278
Alaka Hujuri

ROLE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AS WELL AS PROFIT ENTREPRENEURSHIP IN COMMUNITY DEVELOPMENT WITH SPECIAL REFERENCE TO WOMEN EMPOWERMENT

Alaka Hujuri

Assistant Professor, Department of Economics
B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup, Assam
email - ahujuri@yahoo.in

Abstract:

The definition of 'social entrepreneurship' varies from country to country. As the importance and role of this phenomenon increases, its definitions also become broader and varied. It is a business created where majority controlled in the interests of the social mission as well as accountable and transparent. Again, profit entrepreneurship are motivated more in interest of generation of income, but its social accountability never can be denied. The primary drivers for social entrepreneurs are quite different from profit entrepreneurs. While many do want to earn a reasonable income and have flexible working around family commitments, the overwhelming aim of almost all social entrepreneurs is to address a social or environmental concern or to benefit their community. Whatever its divergence, both has its role in community development by generating income or services or creating an environment of development. Empowerment of women is a process that makes women self-reliant, socio-politically active, economically productive and independent. Women empowerment has five components: women's sense of self-worth; their right to have and to determine choices; their right to have access to opportunities and resource; their right to have the power to control their own lives, both within and outside the home; and their ability to influence the direction of social change to create a

-: Contents :-

Urban Sprawl: A Relevant Urban Issue in Titabar of Jorhat District, Assam → Prantik Bordoloi & Chandan Saikia / 1

Rural Vendors and Market: A Sociological Study → Jyotish Khanikar / 16

Challenges of Higher Educational Institutions in Assam → Rajesh Chetia / 32

Role of Credit in Enhancing Agricultural Income and Production in Assam → B. Fatima Ahmed / 45

Relevance of Gandhian Principle in Modern Indian Society → Goutam Saikia, & Barnali Dutta / 58

Moral Obligation Towards Sentient Animal: A Theoretical Discussion → Dr. Munindra Buragohain / 70

Beyond Tradition: Women's Impact on Assam's Rural Economy Through Agriculture → Nilakshi Kalita / 88

Separatist Movements of Assam: A Historical Analysis → Ananda Bharali / 103

Multidimensional Poverty Index of North-East India: An Overview → Maikel Swargiary / 110

Role and Strategies of Panchayati Raj Institutions on Reduction Unemployment Problem of Assam → Hari Prasad Chutia / 123

Rearing of Muga Silk Worm (*Antheraea Assamensis*) in Dibrugarh District of Assam: Problems and Prospects → Anshuman Saikia / 131

Anshuman Saikia, Associate Professor
Department of Economics
B. P. Chaliha College,
Nagarbera Kamrup (Assam)

ABSTRACT:

Muga silk plays a very important role in the socio-economic and socio-cultural life of the rural people of Assam. From the period of Ahom reign muga silk occupied a major part in the rural economy of Assam. In Assam the climate condition is mostly favorable for Muga culture and therefore, muga rearing has recognized an important cottage industry for the rural folk and providing them sustainable livelihood. But the traditional muga silk industry is deteriorating and the level of production is falling due to so many factors. Thus, through the present paper an effort has been made to study the socio economic status of muga rearers, along with the different problems and prospects of muga culture in the Dibrugarh District of Assam.

Keywords: muga silk, rural folk, development, sustainability

INTRODUCTION:

The Muga silk, which is recognized as a "queen of all silk" is closely associated with the socio-economic and socio-cultural

"CONVERGENCE" a collection of research articles and papers. Edited by- Manabjyoti Hazarika & Rajesh Chetia and Published by Publication Cell, Harhi College, Gobindapur.
First Edition - September, 2023. Price : 300.00

Published by : Publication Cell, Harhi College

Editorial Board

Chief Advisor : Dr. Manash Jyoti Neog, Principal,
Harhi College, Gobindapur.

Advisors : Dr. Deep Dutta
Dr. Ranjit Handique

Editors : Manabjyoti Hazarika
Rajesh Chetia

Members : Sarat Kr. Chutia
Hiranya Konch
Dr. Jitu Kr. Chamuah
Hari Prashad Chutia
Dr. Dipakshi Boruah

Cover Design : Pawan Phukan (Pinku)

D.T.P. &

Layout Design : Ghilamara Printing House, Ghilamara

Printing : The Assam Computers, Tinisukia.

Price : Rupees Three Hundred

ISBN : 978-81-19322-46-6

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopy, recording or any information store and retrieval system without permission in writing from the publisher.

CONVERGENCE

PUBLISHED BY-
PUBLICATION CELL
HARHI COLLEGE, GOBINDAPUR

EDITORS -
Manabjyoti Hazarika
Rajesh Chetia

নগ্নাষবেষা

ভাষা-সাহিত্য-সমাজ-সংস্কৃতি

সম্পাদক

বিদ্যুৎ দত্ত

শিল্পী শর্মা

ড° রমী দাস

ইবা দাস

NAGARBERA (Bhasa-Sahitya-Samaj-Sanskriti) : A book on Language, Literature & Society of Greater Nagarbera, jointly edited by Bidyut Dutta, Shilpi Sharmah, Dr. Rumi Das and Ira Das and Published by Department of Assamese, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup, Assam-781127 in association with Nitul Neog, Assam Book Trust Panbazar, Guwahati-781001, Assam

1st Edition : January, 2023

Price : Rs. 320/-

ISBN-978-93-91403-58-4

নগৰবেৰা

ভাষা-সাহিত্য-সমাজ-সংস্কৃতি

পৃষ্ঠপোষক : শ্যামা চৰণ ঠাকুৰীয়া

প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০২৩

মূল্য : ৩২০ টকা

বেটুপাত : অভিজিৎ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্ব :

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় অসমীয়া বিভাগ

প্ৰকাশক :

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় অসমীয়া বিভাগৰ হৈ নিতুল নেওগ,
অসম বুক ট্ৰাষ্ট, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী- ১ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

পৰিবেশক :

অসমীয়া বিভাগ, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়
অসম বুক ট্ৰাষ্ট, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী- ১

ছবি সংগ্ৰহ : গ্ৰন্থখনৰ ছবিসমূহ সংগ্ৰহ কৰিছে বিভাগৰ ছাত্ৰ নিপু কলিতাই।

সূচীপত্ৰ

দক্ষিণ কামৰূপৰ চৰ অঞ্চলঃ সমাজ আৰু সংস্কৃতি /৯

■ নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত নগৰবেৰাবাসীৰ ভূমিকা /২৬

■ বসন্ত কলিতা

নগৰবেৰাৰ সমাজ ব্যৱস্থা আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত লোকাচাৰঃ এটি অধ্যয়ন /৩১

■ যুগশ্ৰী কলিতা

তাৰাবাৰী অঞ্চলত বাস কৰা ৰাভাসকলৰ জন্ম, মৃত্যু আৰু বিবাহৰ সৈতে জড়িত লোকাচাৰ /৪২

■ শ্বেইখ হাছিনা

নৱাগত শিমলীতোলা অঞ্চলৰ অন্তৰ্গত গাঁওসমূহৰ নামৰ উৎপত্তিঃ এটি অধ্যয়ন /৫১

■ আমিনা বেগম

ডাঙৰ কালুবাৰী গাঁৱৰ লোক-সংস্কৃতিঃ এটি ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন /৬৩

■ অংকুমা দাস

নগৰবেৰা অঞ্চল আৰু নমঃশূদ্ৰপাৰাৰ বঙালী সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে পালন কৰা উৎসৱ-পাৰ্বন আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত ৰীতি-নীতিসমূহ /৭৭

■ ৰূপালী সূত্ৰধৰ

টুপামাৰী অঞ্চলৰ বাঁহ শিল্প /৮৮

■ হামিদা আহমেদ

কাছুমাৰা অঞ্চলটোৰ ক্ষুদ্ৰ অধ্যয়ন /১০৬

■ মণ্ডল ছাহিদা আখতাৰ

জামলাই অঞ্চলত প্ৰচলিত ফকৰা-যোজনা আৰু প্ৰবাদ-পটন্তৰ /১২৩

■ গাফিউৰ ৰহমান

বৰবড়ী গাঁৱৰ লোকভাষা আৰু শব্দমালা /১৩৪

■ টংকেশ্বৰ পাঠক

মৈবাদিয়া গাঁৱৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালা : এটি অধ্যয়ন /১৪৭

■ তাহেৰ আলী

ৰঙ্গেশ্বৰী অঞ্চলৰ সমাজ আৰু লোকভাষা : এটি অধ্যয়ন /১৬১

■ জহিৰুল ইছলাম

বৰপেটা জিলাৰ অন্তৰ্গত মাজৰচৰ গাঁৱৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালা : এটি ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন /১৭৩

■ জৰিনা পাৰবিন

পিজুপাৰা গাঁৱৰ লোকভাষা /১৮৭

■ চন্দনা ঠাকুৰীয়া

মালধা গাঁৱৰ লোকভাষা : এটি অধ্যয়ন (শব্দমালাৰ বিশেষ উল্লিখনেৰে) /২০৩

■ শিখামনি কলিতা

মেধিপাৰা গাঁৱৰ লোকভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দমালা : এটি অধ্যয়ন /২১৭

■ নিজৰা দাস

মালচা সত্ৰ আৰু ইয়াৰ ইতিবৃত্ত /২২৯

■ বৰ্ণালী তালুকদাৰ

পিজুপাৰাস্থিত মহামায়া থান আৰু ইয়াৰ সৈতে জড়িত গাঁওবাসীৰ আধ্যাত্মিক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পৰ্ক /২৩৭

■ সাগৰিকা তালুকদাৰ

বিশেষ সংযোজন :

Finding Nagarbera: Representations and Development /২৪১

■ Nur Nazibur Rahman

■ Shamima Akhtar

নগৰবেৰা /২৪৪

■ শ্বাহ জামাল মোল্লা

পাহাৰপাৰা গাঁৱৰ বুঢ়াগোসাই থান আৰু ইয়াত উদ্ঘাপিত শিৱৰাত্ৰি পূজা /২৪৬

■ তৰালী ৰায়

পৰিশিষ্ট

নগৰবেৰা অঞ্চলৰ মানচিত্ৰ /২৪৮

নগৰবেৰাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান আৰু অনুষ্ঠানৰ আলোকচিত্ৰ /২৪৯-২৫৪

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা যাত্ৰা আৰু মাত্ৰা

মুখ্য সম্পাদক
টুনুজ্যোতি গগৈ
সম্পাদকত্ৰয়

সীমা ভূঞা।। সুৰেন্দ্ৰ শদিয়া।। হাস্মাহানা গগৈ

Padmanath Gohain Baruah : Yatra Aru Matra
A book on life and works of Padmanath Gohain Baruah, edited by
Sima Bhuyan-Surendra Sadiya-Hasnahana Gogoi and Published
by **J. S. Publications**, Guwahati-1 on behalf of Chaolung
Siu-Ka-Pha Educational and Social Trust, Guwahati.

প্ৰকাশক : জে এছ পাব্লিকেছন্স
ৰাজগড় পথ, উপ পথ/৬, গুৱাহাটী-০৩
ই-মেইল : jspublications2016@gmail.com
ট্ৰামাভাষ : + ৯১ ৯৬৭৮৩১৬৭১৮/১৬
প্ৰথম প্ৰকাশ : ১ চেপ্টেম্বৰ, ২০২২
প্ৰচ্ছদ : ৰংচঙী দিখম
গ্ৰন্থস্বত্ব : চাওলুং ছু-কা-ফা শৈক্ষিক আৰু সামাজিক ন্যাস
ISBN : 978-93-93419-13-2
মুদ্ৰণ : কাজিৰঙা অফ্‌চেট প্ৰিণ্টাৰ্চ,
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-২১, অসম
ফোন : ৯৮৬৪৮৭৮০৭৫, ৯৪৩৫০১৮৬৬১
অবিহণা : ২৫০.০০ টকা

A Note of sorry and gratitude

Despite all our efforts to make this book error free, there is every possibility of printing mistake/mistakes due to oversight or lack of timely information. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

সূচী

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠাত

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ ভূমিকা ▶ সুৰেশ দেৱনাথ ॥ ০৭ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ সাহিত্যত সমাজ-ৰাজনৈতিক চেতনা ▶ শিল্পী শৰ্মা ॥ ১৮ ॥

বৰ্তমান সময়ত গোহাঞিবৰুৱাৰ সাহিত্যৰাজিৰ

প্ৰাসংগিকতা ▶ ৰক্তিম গোস্বামী ॥ ৩১ ॥

Imagi(ni)ng the Self and Identity : A Reading of Padmanath Gohain Baruah's Memoir *Mor Sowarani* ▶ Dr. Dhurjjati Sarma ॥ ৩৭ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ 'শ্ৰীকৃষ্ণ' গ্ৰন্থৰ বিষয়বস্তু আৰু গদ্যশৈলী ▶ বিদ্যুৎ দত্ত ॥ ৫২ ॥ ✓

'শ্ৰীকৃষ্ণ' গ্ৰন্থ : এক পৰ্যালোচনা ▶ মনিষা হালৈ ॥ ৬৫ ॥

'উষা'ৰ সম্পাদকীয় প্ৰবন্ধ ▶ ড° গকুল কুমাৰ দাস ॥ ৭০ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ কবিতা ▶ যদুমানি দাস ॥ ৯২ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ কবিতাত ৰমন্যাসবাদী চেতনা ▶ লিপিকা মূদৈ ॥ ১০০ ॥

অসমীয়া সাহিত্যত ঔপন্যাসিক পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ স্থান ▶ সীমা ভূঞা ॥ ১১০ ॥

ভানুমতী উপন্যাস : এক সমাজতাত্ত্বিক অধ্যয়ন ▶ বৰ্ণালী বৰা ॥ ১১৬ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ উপন্যাসত ঐতিহাসিক সমল ▶ ধনমণি দাস ॥ ১২৭ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ উপন্যাসৰ নাৰী চৰিত্ৰ ▶ সঞ্জয় আচাৰ্য ॥ ১৪২ ॥

Laughing Matters : A Social Critique of

Gohain Barua's Comedy Plays ▶ Khammoun Phukan ॥ ১৫২ ॥

গোহাঞিবৰুৱাৰ হাস্য ৰসাত্মক নাটক : গাঁওবুঢ়া ▶ মেঘালী ডেকা ॥ ১৫৮ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ ধেমেলীয়া নাটকত প্ৰতিফলিত

সমাজ জীৱনৰ চিত্ৰ ▶ বৰ্ণা হাজৰিকা ॥ ১৬৪ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ নাটকত লোক-জীৱনৰ সমল ▶ ৰাকেশ সজাতি ॥ ১৭৪ ॥

গোহাঞিবৰুৱাৰ 'জয়মতী' আৰু বেজবৰুৱাৰ 'জয়মতী কুঁৱৰী' নাটকৰ

তুলনামূলক অধ্যয়ন ▶ জ্যোতি বড়া ॥ ১৮৫ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ পত্ৰ আৰু পত্ৰ সাহিত্য ▶ ভাস্কৰ ভূঞা ॥ ২০০ ॥

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ শ্ৰীকৃষ্ণ গ্ৰন্থৰ বিষয়বস্তু আৰু গদ্যশৈলী বিদ্যুৎ দত্ত

প্ৰস্তাৱনা : অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য আৰু জাতীয় জীৱনৰ মহাসংকটৰ কালছোৱাত যিসকল বৰেণ্য ব্যক্তিয়ে উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাই গৈছিল, সেইসকলৰ ভিতৰত পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা অন্যতম। পাঠ্যপুথি প্ৰণয়নেৰে অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমত শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা সুচল কৰি তোলাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সাহিত্য ৰচনা, আলোচনী সম্পাদনাৰে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত গোহাঞিবৰুৱাই অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। তেওঁ জাতীয় সংগঠন, সাহিত্যৰ অনুষ্ঠান, ৰংগমঞ্চ প্ৰতিষ্ঠা আদি সকলো ধৰণৰ কামতেই নিয়োজিত হৈ অসম আৰু অসমীয়া মানুহৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰিছিল।

পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ শ্ৰীকৃষ্ণ তেওঁৰ ৰচিত সাহিত্যৰাজিৰ ভিতৰত উৎকৃষ্ট সৃষ্টি বুলিব পাৰি। বিশেষকৈ শ্ৰীকৃষ্ণ গ্ৰন্থৰ ভাষা তেওঁৰ পূৰ্বৰ সাহিত্যসমূহৰ তুলনাত অধিক প্ৰাঞ্জল আৰু শক্তিশালী। বিষয়বস্তুৰ গাভীৰ্য, ব্যাপকতা আৰু বৈচিত্ৰ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি শ্ৰীকৃষ্ণগ্ৰন্থাৱলীক গোহাঞিবৰুৱাৰ শ্ৰেষ্ঠ সৃষ্টি বুলিব পাৰি। অসমীয়া ভাষাত শ্ৰীকৃষ্ণ সদৃশ গ্ৰন্থ আৰু নাই। গোহাঞিবৰুৱাই শ্ৰীকৃষ্ণ গ্ৰন্থখন মুঠ তিনিটা খণ্ডত ৰচনা কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল— ‘আদ্যলীলা খণ্ড’, ‘মধ্যলীলা খণ্ড’ আৰু ‘অন্ত্যলীলা খণ্ড’। এই গ্ৰন্থাৱলী সমান্তৰালভাৱে একে সময়তে দুই তৰপীয়া ৰীতিত ৰচিত। প্ৰথমতে, গোহাঞিবৰুৱাই কৃষ্ণৰ সমগ্ৰ জীৱনীক উপন্যাসোপম ৰূপত গঢ়ি তুলিছে। দ্বিতীয়তে, এনে উপন্যাসোপম ৰচনাৰ অন্তৰে অন্তৰে তেওঁ ব্যৱহাৰ কৰা পাদটীকাবোৰে গ্ৰন্থখনক তথ্যসমৃদ্ধ আৰু বিচাৰ-বিশ্লেষণমূলক গ্ৰন্থৰ মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যৰ অধ্যয়ন

সম্পাদনা
ড° ডেইজী ৰাণী ডেকা

Sampratik Asomiya Sahityar Adhyayana :

A collection of selected critical articles on contemporary Assamese Literature edited by Dr. Daisy Rani Deka and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India

1st Edition : June, 2023

Price : 460/-

ISBN : 978-93-5860-028-5

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যৰ অধ্যয়ন

প্ৰথম প্ৰকাশ : জুন, ২০২৩

বেটুপাত : চিত্ৰলেখা

গ্ৰন্থস্বত্ব : সম্পাদক

মূল্য : ৪৬০ টকা

প্ৰকাশক :

পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন

যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত

পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম

Email- purbayonindia21@gmail.com

website: purbayonpublication.com

© ৯৮৬৪৪২২১৫৭

Printed at : Purbayon Publication Pvt. Ltd.
Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India

সূচীপত্ৰ

প্ৰথম পৰিচ্ছেদ

- নব্য ইতিহাসবাদ-নিউ হিষ্টৰীচিজিম
সাহিত্যৰ পৰা ইতিহাসলৈ নৱতম বৌদ্ধিক এষণা
ড° পৰী হিলৈদাৰী || ১৩
- সাহিত্যত নাৰীৰ অস্তিত্ব, সাহিত্যত নাৰীবাদী চিন্তাৰ অন্বেষণ
ড° অৰিন্দম বৰকটকী || ২৯
- ভূ-সমালোচনাৰ প্ৰসংগ : অসমীয়া উপন্যাস
ড° জয়ন্ত দত্ত || ৪১
- কুইয়াৰ তত্ত্ব আৰু অসমীয়া উপন্যাসত কুইয়াৰ চেতনা
ড° জুৰি দত্ত || ৫৫
- সেউজী অধ্যয়নৰ আলোকত সাম্প্ৰতিক অসমীয়া নাটক
ড° সুব্ৰতজ্যোতি নেওগ || ৬৮
- সাম্প্ৰতিক অসমীয়া আলোচনীৰ গতি-প্ৰকৃতি
কংকন তালুকদাৰ || ৭৭
- ডিজিটেল মাধ্যমত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ আত্মপ্ৰতিষ্ঠা আৰু ইয়াৰ
ব্ৰহ্মবিকাশ
ভাস্কৰ ভূঞা || ৮৬
- অনুবাদ আৰু তুলনামূলক সাহিত্য
ড° প্ৰাণজিৎ বৰা || ১১০
- সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ সংক্ষিপ্ত ৰূপৰেখা
ড° মৃদুল শৰ্মা || ১১৭

- ☉ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া নাটক আৰু নাট্যকাৰ
ড° নিশিগন্ধা তালুকদাৰ || ১৫১
- ☉ একবিংশ শতিকাৰ অসমীয়া উপন্যাসত প্ৰান্তীয়কৃত সমাজৰ প্ৰতিফলন
ড° সত্যজিৎ দাস || ১৫৯
- ☉ একবিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দুই দশকৰ জনজাতীয় জীৱন আধাৰিত অসমীয়া
উপন্যাস : এটি আলোচনা
ড° চিত্ৰজিৎ শইকীয়া || ১৬৯
- ☉ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ বিষয়বস্তু
ড° সুব্ৰত জ্যোতি নেওগ || ১৮২

দ্বিতীয় পৰিচ্ছেদ

- ☉ অনুভৱ তুলসীৰ কবিতা : উপলব্ধিৰ অভিজ্ঞান
কল্পজ্যোতি ৰায় || ১৯১
- ☉ জ্ঞান পূজাৰীৰ কবিতাত মিথ-পুৰাণৰ প্ৰতীতি আৰু লোকজ অনুষ্ণং
প্ৰাঞ্জল তালুকদাৰ || ২০০
- ☉ গংগামোহন মিলিৰ 'টেপ্ট টিউব নদী' : এক পৰিৱেশমূলক অধ্যয়ন
বিভাৰাণী নাথ || ২১২
- ☉ নৰেন পাটগিৰিৰ 'দিবাকৰৰ আত্মকথা'
ড° মৃণালজ্যোতি গোস্বামী || ২২০
- ☉ কল্পবিজ্ঞান উপন্যাস 'কায়কল্প'
সমুজ্জ্বল শইকীয়া || ২৩১
- ☉ ধ্ৰুৱজ্যোতি বৰাৰ 'কথা বত্নাকৰ' উপন্যাসত বৈষম্যৰ চিত্ৰণ
ড° ৰীতা দাস || ২৪৩
- ☉ পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ আলোকত অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ
উপন্যাস 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল'
বিদ্যুৎ দত্ত || ২৫২
- ☉ অৰুণা পটংগীয়া কলিতাৰ 'টোকোৰা বাহৰ সোণৰ বেজী' উপন্যাসৰ
শান্তিপ্ৰিয়া চৰিত্ৰৰ মনস্তাত্ত্বিক অধ্যয়ন
পৰিস্মিতা মিশ্ৰ || ২৬৪

- একবিংশ শতিকাৰ অসমীয়া উপন্যাসত লোককথাৰ পুনৰ্নিৰ্মাণ (মৃদুল শৰ্মাৰ 'তেজীমলাৰ মাকৰ সাধু' আৰু জুৰি শইকীয়াৰ 'সাঁজবাতি' উপন্যাসৰ বিশেষ উল্লিখনেৰে)

শিল্পী শৰ্মা || ২৭২

- গীতালি বৰাৰ 'অন্তৰতম' উপন্যাসত জীৱনমুখী দৰ্শন আৰু শিল্প চেতনা

ড° ইন্দ্ৰজিত কলিতা || ২৮০

- তুলিকা শইকীয়াৰ 'চাৰিশাল গোসাঁনীৰ তেজ' : নব্য ইতিহাসবাদী দৃষ্টিভংগীৰে এটি আলোচনা

দীপ্তি দাস || ২৮৮

- আত্মজৈৱনিক সাহিত্য আৰু ড° হীৰেন গোহাঁইৰ 'ইমান তিতা সাগৰৰ পানী'

ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ দাস || ২৯৭

- মোৰ জীৱন লেখা : সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰৰ জীৱন বীক্ষা

ড° হেমন্ত কুমাৰ ডেকা || ৩০৯

- বিপুল খাটনিয়াৰৰ গল্পত অনুপ্রৱেশ-শৰণাৰ্থী প্ৰসংগ

কৌশিক ঠাকুৰীয়া || ৩১৫

- মৌচুমী কন্দলীৰ 'তৃতীয়ত্বৰ গল্প' : এক উত্তৰ-আধুনিক নিৰ্মাণ

ড° দেৱপ্ৰতীম হাজৰিকা || ৩২২

- বন্তি শেনচোৱাৰ 'হালিমী বুঢ়ী' : এটি আলোচনা

ড° ৰুমী হাজৰিকা || ৩৩২

- চন্দনা পাঠকৰ গল্প : ব্যক্তিৰ অন্তৰ্জগতৰ উন্মোচন

ড° ডেইজী ৰাণী ডেকা || ৩৪৬

লেখক পৰিচিতি || ৩৫৩

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ আলোকত অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ উপন্যাস 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল'

বিদ্যুৎ দত্ত

কুৰি শতিকাৰ শেষৰ দুটা দশকৰ ফালে আমেৰিকাত জন্মলাভ কৰা 'পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনা' ধাৰণাটোৱে পৰৱৰ্তী সময়ত বিশ্বৰ প্ৰায়বোৰ দেশৰ সাহিত্যৰ আলোচনাতে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰে। অসমীয়া সাহিত্যত এই দৃষ্টিকোণেৰে সাহিত্যৰ পৰ্যালোচনা কৰা বিষয়টো নতুন। একবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকটোৰ পৰাহে ইয়াৰ বিচাৰ-বিশ্লেষণ অসমীয়া সাহিত্যত দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। ইংৰাজী 'Ecocriticism' শব্দটোৰ অসমীয়া পৰিভাষাকৈ 'পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনা', 'সাহিত্যৰ পৰিবেশমূলক সমালোচনা' আদিক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। ইংৰাজী 'Ecocriticism' শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ 'Oikes' আৰু 'Kritics' শব্দ দুটাৰ পৰা আহিছে। 'Oikes' মানে হৈছে 'পাৰিপাৰ্শ্বিক' আৰু 'Kritics' মানে হ'ল আলোচনা বা অধ্যয়ন। গতিকে সহজ অৰ্থত 'পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনা'ই সাহিত্যত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰকৃতিৰ চিত্ৰণক সামৰি লয়। আমেৰিকাত জন্মলাভ কৰা এই দৃষ্টিকোণটোৱে Cheryll Glotfelty, William Rueckert,

Lawrence Buell আদি সমালোচকৰ চিন্তাসমৃদ্ধ বিচাৰ-বিশ্লেষণৰ ফলত এক সমৃদ্ধিশালী গতি লাভ কৰে।

এটা নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ সাহিত্যত প্রকৃতি বা পৰিৱেশে কিদৰে প্ৰসাৰতা লাভ কৰিছে, প্রকৃতিয়ে মানুহৰ ওপৰত কেনেধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে, প্রকৃতি সম্পৰ্কত মানুহৰ অভিমত বা মনোভাৱ কেনেধৰণৰ, প্রকৃতিৰ কিদৰে পৰিৱৰ্তন হৈছে, পৰিৱৰ্তিত প্রকৃতিয়ে সমগ্ৰ জীৱকূলৰ ওপৰত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছে— এই সকলোবোৰ দিশ পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাই ইয়াৰ আলোচনাৰ বিষয়বস্তু কৰি লয়। Glotfelty য়ে দাঙি ধৰা পৰিৱেশমূলক সমালোচনাৰ সংজ্ঞাটো হ'ল— “পৰিৱেশমূলক সমালোচনাই সাহিত্য আৰু ভৌতিক পৰিৱেশৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ অধ্যয়ন কৰে। নাৰীবাদী আৰু মাৰ্ক্সবাদী সাহিত্য সমালোচনাই ক্ৰমে লিংগ সচেতন আৰু শ্ৰেণী সচেতন দৃষ্টিভঙ্গীৰে সাহিত্যৰ অধ্যয়ন আগবঢ়োৱাৰ লেখিয়াকৈ পৰিৱেশমূলক সমালোচনাক পৰিৱেশকেন্দ্ৰিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা সাহিত্য সমালোচনাৰ এক স্বতন্ত্ৰ ধাৰা বুলি ক'ব পৰা যায়।” (ডেকা, ৰাতুল, পৃ. ৭২)

অসমীয়া সাহিত্যতো কিছুসংখ্যক লেখক-সাহিত্যিকে সচেতনভাৱেই প্রকৃতি আৰু মানুহৰ আন্তঃসম্পৰ্কক মূল হিচাপে লৈ সাহিত্য ৰচনা কৰিছে। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ক্ৰমাৎ বাঢ়ি অহা প্রকৃতিৰ ওপৰত মানুহৰ অত্যাচাৰ, প্রকৃতিক নিজৰ স্বাৰ্থত মানুহে কৰা ব্যৱহাৰ, জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে প্রকৃতিলৈ কঢ়িয়াই অনা বিপদ আদি দিশবোৰ এইশ্ৰেণী সাহিত্যত ক্ৰমাৎ প্ৰকট হৈ উঠিল। ইতিমধ্যে এনেধৰণৰ বিষয়বস্তুক মূল হিচাপে লৈ অসমীয়া ভাষাত কেইবাখনো উপন্যাস ৰচিত হৈছে। এইবোৰৰ ভিতৰত অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ ‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ উপন্যাসখন বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ। উপন্যাসখনৰ নামটোতে পৰিৱেশ সচেতনতাৰ প্ৰসংগ সাঙুৰ খাই আছে।

‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ উপন্যাসৰ বিষয়বস্তু :

বিংশ শতিকাৰ শেষৰফালে ঔপন্যাসিক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ শেহতীয়াকৈ প্ৰকাশিত এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ উপন্যাস হৈছে ‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ (২০১৮)। মানুহ আৰু প্রকৃতিৰ আন্তঃসম্পৰ্ক আৰু মানুহৰ আধিপত্যবাদী আৰু স্বাৰ্থপৰ মনোভাৱৰ বাবে মানুহে কিদৰে ক্ৰমাৎ প্রকৃতিক নিঃশেষ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে সেই দিশবোৰক অতি সহৃদয়তাৰে ঔপন্যাসিকে এই উপন্যাসখনত তুলি ধৰিছে। উপন্যাসখনৰ নামটোতেই জড়িত হৈ আছে ইয়াৰ বিষয়বস্তুৰ দিশটো। ‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ উপন্যাসখনত পৰম্পৰাগত উপন্যাসৰ দৰে কোনো নিৰ্দিষ্ট কাহিনী পাবলৈ নাই। প্রকৃতি সচেতনতাহে ইয়াৰ মূল লক্ষ্য। উপন্যাসখনৰ

মূল চৰিত্ৰটোৰ মাজত ঔপন্যাসিকৰ উপস্থিতি লক্ষ্য কৰা যায়। উপন্যাসখনৰ মাজত মূল চৰিত্ৰটোৰ কোনো নাম বিচাৰি পোৱা নাযায়। উপন্যাসখনৰ আন গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰিত্ৰবোৰ হৈছে— যুতি, ৰঞ্জন, ৰাণু, বাবলা, শশংক, সুগতা, মাধুৰী, নিৰঞ্জন, ছন্দা, ৰঘু, তন্ময় বৰুৱা, বাহাদুৰ আদি।

‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ ঠিক যেন নৱকান্ত বৰুৱাৰ ‘ইয়াত নদী আছিল’ৰ দৰেই! অৰ্থাৎ ই বৰ্তমানৰ বিপৰীতে অতীতৰ অৱস্থিতিৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। ঔপন্যাসিকে গুৱাহাটী মহানগৰীৰ দুখন মূল পাহাৰ পাঞ্জাবাৰী আৰু আমচাঙৰ ইতিহাস দাঙি ধৰাৰ সমান্তৰালভাৱে এচাম স্বাৰ্থপৰ আৰু আগ্ৰাসী মনোভাৱৰ মানুহৰ কাৰণে যে এই দুয়োখন পাহাৰে ইয়াৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য হেৰুৱাই ক্ৰমাৎ এক ধ্বংসস্তূপলৈ পৰিণত হৈছে সেই কথা উপন্যাসখনত অতি বলিষ্ঠ ৰূপত প্ৰকাশ পাইছে। আনফালে আকৌ প্ৰশাসন যন্ত্ৰই ন্যায়ালয়ৰ আদেশ পাই পাহাৰত নিৰ্মিত বেদখলকাৰীৰ বাসস্থান উচ্ছেদৰ কাম আৰম্ভ কৰাৰ কথাটোৱে উপন্যাসখনৰ মূল চৰিত্ৰটোক কিছু চিন্তিত কৰি তুলিছে। উপন্যাসখনত বৰ্ণিত অনুসৰি লেখিকাই পাঞ্জাবাৰী অঞ্চলৰ বৃহৎ পাহাৰখনৰ নামনি অঞ্চলত বাস কৰে। বহুকেইটা বছৰৰ পূৰ্বতে সেই ঠাইলৈ অহা লেখিকা পাহাৰীয়া ঠাইৰ দৰিদ্ৰ লোকসকলৰ সৈতে আৱেগিকভাৱে বান্ধ খাই পৰিছে। পাহাৰত বসবাস কৰা লোকসকলৰ সুখ-দুখ-সংগ্ৰামৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত্তৰেই পৰোক্ষ নাইবা প্ৰত্যক্ষ সাক্ষী লেখিকা। বান্ধৱী যুতিৰ উৎসাহত নৃত্যৰ কৰ্মশালাত যোগদান কৰা লেখিকাৰ দ্বিতীয় দিনা নৃত্যৰ প্ৰশিক্ষণ লৈ থকাৰ সময়ত সোঁ ভৰিৰ সৰুগাঁথিৰ ওচৰৰ হাড় ভঙাত ভৰিটো ‘প্লাষ্টাৰ’ কৰিবলগা হৈছে। ভৰি ভাগি ঘৰত থাকিবলগা হোৱাত দক্ষিণ খিৰিকীৰে দেখা পাঞ্জাবাৰীৰ পাহাৰখন আৰু মনঃচক্ষুৰ আঁৰত থাকি যোৱা প্ৰকৃতিৰ বহু কথাই ঔপন্যাসিকৰ চকুত আহি ধৰা দিছে। ইয়াৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছে ঔপন্যাসিকৰ প্ৰকৃতিৰ মাজলৈ এক অনন্য যাত্ৰা। ঔপন্যাসিকে অংকন কৰা মূল চৰিত্ৰটোৱে পৰ্যায়ক্ৰমে লগ পাইছে ৰাজবংশী আৰু ৰঞ্জনৰ দৰে ব্যক্তিক— যাৰ হৃদয়ত আছে অৰণ্য, বন্য জীৱ-জন্তু আৰু প্ৰাণীৰ প্ৰতি এক আন্তৰিক টান। এচাম চৰকাৰী নেতা, বিষয়া আৰু দালালে নিজ স্বাৰ্থ আগত ৰাখি এচামক পাহাৰীয়া ঠাইবোৰ বেদখল কৰাৰ যি পথ খুলি দিলে— সেইবোৰক এই চৰিত্ৰ দুটাই অন্তৰৰ পৰা ঘৃণা কৰে। উপন্যাসৰ মূল চৰিত্ৰটো পেছাত সাংবাদিক হোৱাৰ বাবে তেওঁ মানুহ আৰু প্ৰকৃতি উভয়ৰে প্ৰতি সম সচেতন। তেওঁ বিশ্বাস কৰে মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্যতাত। ঔপন্যাসিকে পাঞ্জাবাৰী আৰু আমচাং পাহাৰৰ ইতিহাস আৰু বিৱৰ্তন বিচাৰি ৰঞ্জন আৰু ৰাজবংশীৰ সৈতে সুকীয়াকৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছে। অৰণ্যৰ সন্ধানত

যোৱা ঔপন্যাসিকৰ এই যাত্ৰাকেই উপন্যাসখনত তুলি ধৰা হৈছে। উপন্যাসখনৰ আন দুটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰিত্ৰ হৈছে লেখিকাৰ বান্ধৱী যুতি, যুতিৰ জীয়ৰী ছন্দা, তাইৰ বন্ধু ৰঘু আৰু তন্ময় বৰুৱা। ইয়াৰে ছন্দা, ৰঘু আৰু তন্ময় বৰুৱা চৰিত্ৰকেইটাৰ মাজেৰেও ঔপন্যাসিকৰ প্ৰকৃতি সচেতনতা প্ৰকাশ পাইছে। প্ৰকৃতিৰ ওপৰত প্ৰতিনিয়ত চলি থকা ধ্বংসযজ্ঞৰ কথাবোৰৰ উপৰিও পাহাৰীয়া দৰিদ্ৰ লোকসকলৰ বিভিন্ন সমস্যা আৰু জীৱন সংগ্ৰামৰ ছবিখনকো ঔপন্যাসিকে একেই সহৃদয়তাৰে দাঙি ধৰিছে।

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ আলোকত 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' উপন্যাস :

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাই কেৱল ক্ৰমাৎ ধ্বংস হ'ব ধৰা পৰিৱেশ সম্পৰ্কে আলোচনা আগবঢ়োৱাৰ মাজতে সীমাবদ্ধ নাথাকে। ইয়াৰ পৰিসৰ অতি বিশাল। কাৰণ প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ সম্পৰ্কই হৈছে বহুমাত্ৰিক আৰু বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ। এনে এক জটিল সম্পৰ্কৰ সাহিত্যিক উপস্থাপনে এক বিশাল ক্ষেত্ৰক সামৰি লোৱা কথাটো অতি স্বাভাৱিক। বৰ্তমান, ইতিহাস, অৰ্থনীতি, দৰ্শন, মনোবিজ্ঞান আদি বিষয়ৰ লগতে চলচ্চিত্ৰ, বিজ্ঞান, দূৰদৰ্শন, শিল্প-স্থাপত্য আনকি পাৰ্ক, চিৰিয়াখানা, শ্বপিংমল আদিকো ইয়াৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত সামৰি লোৱা হয়। অৰ্থাৎ সাহিত্য-সমাজ-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন বিষয় ইয়াৰ আলোচনাৰ অন্তৰ্গত। এই দিশটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাক আন্তঃঅনুশাসনমূলক (Interdisciplinary) অধ্যয়ন বুলিও কোৱা হয়।

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনা তত্ত্বটোৱে কেইবাটাও দৃষ্টিকোণৰ পৰা সাহিত্যৰ বিচাৰ কৰে। এই দৃষ্টিকোণসমূহৰ ভিতৰত ঠাইকেন্দ্ৰিক পাৰিপাৰ্শ্বিক সমালোচনা (Place based ecocriticism), গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞান (Deep ecology), পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদ (Ecofeminism), বহনক্ষম উন্নয়ন (Sustainable Development) আদি দৃষ্টিকোণ বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ। অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ দ্বাৰা ৰচিত 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' উপন্যাসখনৰ আলোচনাও আমি উপৰিউক্ত দৃষ্টিকোণকেইটাৰ মাজেৰে আগবঢ়াই লৈ যোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিম।

ঠাইকেন্দ্ৰিক পাৰিপাৰ্শ্বিক সমালোচনাৰ দৃষ্টিকোণেৰে 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' :

ঠাইকেন্দ্ৰিক পাৰিপাৰ্শ্বিক সমালোচনাই মূলতঃ কোনো এখন বিশেষ ঠাইৰ পাৰিপাৰ্শ্বিকতা সম্পৰ্কত অধ্যয়ন কৰে। সাহিত্যত প্ৰতিফলিত সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাইখনৰ প্ৰকৃতি-মানুহৰ সম্পৰ্ক, পাৰস্পৰিক প্ৰভাৱ, প্ৰকৃতিলৈ অহা পৰিৱৰ্তন, প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্য

আদি বিভিন্ন দিশৰ বিশদ আলোচনা ইয়াত কৰা হয়। আমাৰ আলোচিত উপন্যাসখনত বৰ্ণিত হৈছে গুৱাহাটী মহানগৰীৰ কেইখনমান গুৰুত্বপূৰ্ণ সংৰক্ষিত বনাঞ্চল আমচাং বন্যপ্ৰাণী অঞ্চল (বোন্দা), খানাপাৰা বন্যপ্ৰাণী বনাঞ্চল (দহমাইল) আৰু পাঞ্জাবাৰী বনাঞ্চললৈ নামি অহা সংকট আৰু সমস্যাৰ কথা। সমান্তৰালভাৱে সেই অঞ্চলকেইটালৈ বিভিন্ন সময়ত প্ৰব্ৰজন ঘটা প্ৰব্ৰজনকাৰীসকলৰ প্ৰকৃতিৰ সৈতে সম্পৰ্ক, প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ মনোভাৱ আদিকো একেই গুৰুত্বৰে ঔপন্যাসিকে উপন্যাসখনত বৰ্ণনা কৰিছে।

প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ সম্পৰ্কৰ কথা ক'বলৈ গৈ ঔপন্যাসিকে লিখিছে যে পূৰ্বতে এই ঠাইবোৰ আছিল ঘন হাবি-জংঘলেৰে পৰিপূৰ্ণ। বিভিন্ন জীৱ-জন্তু, প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদৰ বাসস্থান আছিল এই পাহাৰকেইখন। লাহে লাহে এচাম স্বাৰ্থপৰ ৰাজনৈতিক নেতা আৰু দালালৰ স্বাৰ্থৰ বাবে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহ আহি সেই ঠাইবোৰত নিগাজীকৈ থাকিবলৈ ল'লে। প্ৰব্ৰজিত মানুহবোৰেও বাসস্থান আৰু নিজ স্বাৰ্থৰ বাবে ক্ৰমে পাহাৰৰ গছ-গছনি কাটি নিজৰ উপযোগী কৰি ল'লে। ফলত পূৰ্বৰ দৰে “নোদোকা-নোদোকা শিয়ালবোৰ পাহাৰৰ পৰা সমতললৈ খাদ্য বিচাৰি নহ'ল। সন্ধিয়া বা নিশা শিয়ালৰ ৰাও, নিশাচৰ চৰাইৰ মাত, জিলীৰ মাত— সকলো ক্ষিপ্ততাৰে লুপ্ত হ'ল।” (পৃ. ১৭) উপন্যাসখনৰ মূল চৰিত্ৰটো যিহেতু পেছাত সাংবাদিক, গতিকে এইক্ষেত্ৰত সাংবাদিকসকলৰ দুখীয়া স্থিতিটোকো ঔপন্যাসিকে মূল চৰিত্ৰটোৰ যোগেদি উদঙাই দিছে। এঠাইত মূল চৰিত্ৰটোৰ যোগেদি ঔপন্যাসিকে এনেদৰে কৈছে— “কিন্তু আচৰিত ধৰণে, আমি সংবাদসেৱীবোৰে দুটা স্থিতি লৈ থাকোঁ। পাহাৰৰ অবৈধ খনন, অবৈধ দখলক লৈ সৰু হওঁ। আকৌ যেতিয়া অবৈধ দখলদাৰীক উচ্ছেদ কৰিবলৈ প্ৰশাসন আগবাঢ়ে, আমি পুনৰ সৰু হওঁ— এইবাৰ প্ৰশাসনৰ বিৰুদ্ধে। পাহাৰৰ দুখীয়া-নিছলা মানুহৰ অবৈধ দখল, অবৈধ সা-সুবিধাক সুৰক্ষা দি হুকুৰ দিওঁ প্ৰশাসনক। এয়াই ভাৰতবৰ্ষৰ সংবাদ ক্ষেত্ৰৰ চৰিত্ৰ।” (পৃ. ১৭)

পাহাৰৰ অবৈধ দখল আৰু প্ৰকৃতি ধ্বংসৰ ফলত প্ৰকৃতিলৈ আহি পৰা বিভিন্নধৰণৰ পৰিৱৰ্তন আৰু সমস্যাৰ কথাও ঔপন্যাসিকে অতি বলিষ্ঠ ৰূপত উপন্যাসখনত তুলি ধৰিছে। আগ্ৰাসী আৰু স্বাৰ্থপৰ মনোভাৱৰ বাবে মানুহে পৃথিৱীখন যে লাহে লাহে বসবাসৰ অনুপযোগী কৰি তুলিছে, চৰাই-চিৰিকটি, পশু-পক্ষীৰ সুৰক্ষিত বাসস্থানবোৰ যে তেওঁলোকে শেষ কৰি নিজকে একো একোটা ‘ৰক্তবীজ’লৈ পৰিণত কৰিছে সেই কথা ঔপন্যাসিকে অতি শক্তিশালীভাৱে দাঙি ধৰিছে। প্ৰাচীন কালত মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ সহাবস্থান আছিল। কোনোধৰণৰ কৃত্ৰিম সমস্যাৰ সৃষ্টি নোহোৱাকৈ উভয়ে নিজ নিজ কক্ষপথত সুন্দৰভাৱে জীৱন আগবঢ়াই নিছিল। কিন্তু পৰৱৰ্তী সময়ত ভোট আৰু অৰ্থৰ

লোভত পৰি এচাম ৰাজনৈতিক প্ৰভুত্ব থকা ব্যক্তি আৰু দালালে বক্ৰ পথেৰে অসম আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহক তাত গাঁও পাতি বসবাস কৰাৰ পথ মুকলি কৰি দিলে। ফলত সেই পাহাৰবোৰত গঢ়ি উঠিল পকীঘৰ, ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানকে আদি কৰি উদ্যোগপতিৰ বিলাসী ফ্ৰেণ্ট। এই সম্পৰ্কত ঔপন্যাসিকে কৈছে— “মহানগৰৰ কেউফালে আৱৰি থকা পাহাৰবোৰ আছিল জীৱ-জন্তু, চৰাইৰ নিৰ্ভয়স্থল। এতিয়া সিহঁত জন-অৰণ্যলৈ ওলাই আহিবলৈ বাধ্য হয়। মানুহৰ অত্যাচাৰ, দা-যাঠি-জোঙৰ বিপক্ষে যুঁজিবলৈ সিহঁতৰ ধাৰাল নখ আৰু দাঁতৰ বাহিৰে একো নাই। এই জীৱকুল কেতিয়াও জনাঞ্চললৈ অহাৰ কথা নাছিল। অৰণ্যবোৰ গাঁও হৈছে, গাঁও নগৰ হৈছে, নগৰ বাওনা হৈছে মহানগৰলৈ— কিন্তু অৰণ্য স্তব্ধ হৈছে। অৰণ্যৰ গতিপথ নাই। আছে মাথোঁ নীৰৱতা। মানুহ বনাম অৰণ্য। এই মনস্তাত্ত্বিক যুদ্ধখন আগবাঢ়িছে তড়িৎ গতিৰে। অৰণ্যৰ জীৱকুলৰ বিৰুদ্ধে, গছবোৰ, পাহাৰবোৰৰ বিৰুদ্ধে মানুহৰ আগ্ৰাসী যুদ্ধ আৰম্ভ হৈ গৈছে। মানুহৰ বাহিৰে সকলো প্ৰাণীয়েই দুৰ্বল হৈ পৰিছে। গছবোৰে আশ্ৰয় দিব নোৱৰা হৈছে অৰণ্যৰ অধিকাৰীবোৰক। মানুহ ৰক্তবীজ হৈছে। জনসংখ্যা বিস্ফোৰিত দেশৰ, এই ৰাজ্যখনৰ প্ৰব্ৰজনৰ সোঁতে মাটি, পানী, বায়ু অধিকাৰ কৰি লৈছে। মাটি-অৰণ্য সকলো অসহায়।” (পৃ. ২৪) উপন্যাসখনৰ আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰিত্ৰ হৈছে ৰাজবংশী চৰিত্ৰটো। বন বিভাগৰ সাধাৰণ চাকৰিয়াল ৰাজবংশীহঁতৰ দৰে মানুহে চকুৰ আগত প্ৰকৃতিখন নিঃশেষ হৈ যাব ধৰা দেখিও একো কৰিব নোৱাৰে। ক’ৰবাত যেন তেওঁলোকৰ হাতবোৰ বন্ধা। প্ৰকৃতি সম্পৰ্কত তেওঁ কোৱা কথাবোৰে সামগ্ৰিকভাৱে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৰ লগতে মানুহৰ স্বাৰ্থপৰতাৰ দিশটোকো অতি মৰ্মস্পৰ্শক ৰূপত ঔপন্যাসিকে তুলি ধৰিছে। এঠাইত ৰাজবংশীয়ে কৈছে— “...এই গছ-গছনি আৰু জীৱ-জন্তুবোৰৰ অসহায় অৱস্থা দেখি এনে লাগে, মই যেন সন্তানক সামান্য সুৰক্ষাও দিব নোৱৰা কাপুৰুষ পিতৃ! এই ভাবনা নথকা হ’লে মই বৰ সুখেৰে চাকৰি কৰিব পাৰিলোঁহেঁতেন। বৰ কষ্টত এতিয়া চাকৰি কৰিছোঁ। হাত-ভৰি বন্ধা মোৰ। দৰমহাৰে পেট পূৰ্তাইছোঁ, সংসাৰ চলাইছোঁ; কিন্তু যাৰ বাবে দৰমহা পাইছোঁ সিহঁতক মই সুৰক্ষা দিব পৰা নাই— ইয়াতকৈ কি বেদনা থাকিব পাৰে?” এই কথাখিনিৰ মাজত ৰাজবংশী চৰিত্ৰটোৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি থকা নিঃস্বার্থ ভালপোৱা প্ৰকাশ পাইছে। মানুহৰ আগ্ৰাসী মনোভাৱেই যে অৰণ্য ধ্বংসৰ মূল কাৰণ সেয়াও উক্ত কথাখিনিৰ দ্বাৰা স্পষ্ট হয়।

গুৱাহাটী মহানগৰখনক প্ৰাণৱন্ত আৰু সেউজ কৰি ৰখাত এই পাহাৰকেইখনৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। গুৱাহাটীৰ মানুহখিনিক জীয়াই থাকিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় যি অক্সিজেন সেয়াও এই পাহাৰকেইখনে প্ৰদান কৰি আহিছে। পাঞ্জাবাৰী বা বতাহঘুলি

পাহাৰ, আমচাং আৰু খানাপাৰৰ পাহাৰকেইখনৰ মাজলৈ অহা পৰিৱৰ্তন আৰু সমস্যাৰ কথা ক'বলৈ গৈ ঔপন্যাসিকে পাহাৰকেইখনৰ পূৰ্বৰ আৰু বৰ্তমানৰ অৱশিষ্ট ৰূপ আৰু সৌন্দৰ্যৰ কথাও ক'বলৈ পাহাৰি যোৱা নাই। মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ সম্পৰ্ক, প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহৰ প্ৰভুত্ব আদি দিশবোৰ আলোচনা কৰিবলৈ গৈ ঔপন্যাসিকে প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্যৰ কথাবোৰকো অতি মনোগ্ৰাহীকৈ উপন্যাসখনত ফুটাই তুলিছে। উপন্যাসখনৰ 'জোনাকত এটা হাতী' শীৰ্ষক খণ্ডটোত পূৰ্ণিমাৰ নিশা ঔপন্যাসিকে প্ৰত্যক্ষ কৰা পাহাৰৰ অনাবিল সৌন্দৰ্যৰ কথা এনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে— "পূৰ্ণিমাৰ নিশা, মোৰ কোঠাৰ দক্ষিণৰ খিৰিকীৰে দেখিলোঁ এক অপৰূপ শোভা। পাহাৰটোক ছাই আৰু ধোঁৱাৰ মাজত বন্দী কৰি শিখৰটোৱেদি উঠি আহিছে জোন। যেন পাহাৰৰ সিপাৰেই জোনৰ ঘৰ, ৰূপালী হৃদৰ মাজত। নিৰ্জন মায়াময় এই জোনাক মহানগৰীত বৰ দুৰ্লভ।" (পৃ. ১৪৬) লেখকে প্ৰত্যক্ষ কৰা প্ৰকৃতিৰ এই অপৰূপ শোভা যে ভৱিষ্যতৰ উত্তৰ পুৰুষে প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লাগিব, সেই কথাও ঔপন্যাসিকে অতি উদ্বিগ্নতাৰে প্ৰকাশ কৰিছে।

গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিকোণেৰে 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' :

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন দৃষ্টিকোণসমূহৰ ভিতৰত গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিকোণটো অন্যতম। গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিকোণ অনুসৰি আমাৰ চাৰিওফালে যিমানবোৰ জৈৱ আৰু অজৈৱ উপাদান আছে— এই সকলোবোৰৰ ভিতৰত মানুহক শ্ৰেষ্ঠ বুলি ভবাটো শুদ্ধ নহয়। মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজত পাৰস্পৰিক আৰু নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। জীৱকুল আৰু প্ৰকৃতি পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীল বাবে প্ৰকৃতি আৰু জীৱকুলে সহায়স্থান কৰে। প্ৰকৃতিয়ে যিদৰে জীৱকুলৰ উপকাৰ সাধি অৱদান আগবঢ়ায়, সেইদৰে কেতিয়াবা প্ৰকৃতিয়েও ৰুষ্ট হৈ ধ্বংসলীলা চলায়। এই দিশবোৰৰ আলোচনা গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিকোণটোৱে সামৰি লয়। এই ধাৰাটোৰ বিখ্যাত সমালোচক Arne Nacss, Gary Synder, Bill Devall আদিৰ মতে প্ৰকৃতিৰ সহ-অংশীদাৰ হিচাপে প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি মানুহৰ দায়িত্ব, মানৱ কল্যাণৰ বাবে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ, প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহৰ হস্তক্ষেপৰ বিৰোধিতা, মানুহৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ বিকাশত প্ৰকৃতিৰ ভূমিকা আদি বিভিন্ন দিশ গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ অন্তৰ্গত।

'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' উপন্যাসখনত ঠাইকেন্দ্ৰিক পাৰিপাৰ্শ্বিক চেতনাৰ প্ৰকাশ ঘটাব উপৰি গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰো বহুবোৰ দিশৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। পৃথিৱীখন হৈছে বিভিন্ন জীৱ-জন্তু আৰু প্ৰাণীৰ বসতিস্থল। কিন্তু গৰিষ্ঠসংখ্যক মানুহেই মানুহক

জীৱশ্ৰেষ্ঠ বুলি বিশ্বাস কৰে। দৰাচলতে এই কথা সঁচা নহয়। পৃথিৱীত সকলো জীৱৰ জীয়াই থকাৰ সম-অধিকাৰ আছে। জীয়াই থাকিবৰ বাবে অনুকূল পৰিৱেশ এটা তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য। বিভিন্ন বিৱৰ্তন আৰু পৰিৱৰ্তনৰ মাজেৰে প্ৰকৃতিৰ জীৱকুলৰ উদ্ভৱ হৈছে আৰু এই সকলোৱে মিলি এক সুস্থিৰ পৰিৱেশতত্ত্ব গঢ়ি তুলিছে। শাৰীৰিকভাৱে ইয়াৰে মাজৰ কোনো শক্তিশালী আৰু আন কোনো তুলনামূলকভাৱে দুৰ্বল। সেইবুলিয়েই মানুহ নামৰ প্ৰাণীবিধৰ প্ৰকৃতিৰ জীৱ-জন্তু আৰু অন্যান্য প্ৰাণীৰ ওপৰত নিৰ্বিচাৰভাৱে আক্ৰমণ আৰু হত্যা কৰাৰ অধিকাৰ নাই। ঠিক তেনেদৰে প্ৰকৃতিৰো প্ৰাণ আছে। মানুহে নিজৰ স্বাৰ্থ আৰু ভোগ-বিলাসৰ বাবে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলোৱাটো কেতিয়াও মানৱীয় আচৰণ হ'ব নোৱাৰে। কাৰণ প্ৰকৃতি, মানুহ আৰু জীৱ-জন্তু এই আটাইবোৰৰ সন্মিলনতহে পৰিৱেশৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষিত হয়। উপন্যাসখনত গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ এনে বহু দিশৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। উপন্যাসৰ মুখ্য নাবী চৰিত্ৰটো আৰু দুগৰাকী বন বিষয়া ক্ৰমে— ৰাজবংশী আৰু ৰঞ্জন আদি চৰিত্ৰৰ মাজেৰে গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন দিশৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। নিজীৱ প্ৰকৃতি আৰু কম বুদ্ধি-বৃত্তিসম্পন্ন প্ৰাণীবোৰে চতুৰ আৰু শক্তিশালী মানুহবোৰৰ সৈতে যুঁজত পৰাজয় বৰণ কৰিছে। উপন্যাসিকাই এঠাইত কৈছে— “মহানগৰৰ কেউফালে আৱৰি থকা পাহাৰবোৰ আছিল জীৱ-জন্তু, চৰাইৰ নিৰ্ভয়স্থল। এতিয়া সিহঁত জন-অৰণ্যলৈ ওলাই আহিবলৈ বাধ্য হয়। মানুহৰ অত্যাচাৰ, দা-যাঠি-জোঙৰ বিপক্ষে যুঁজিবলৈ সিহঁতৰ ধাৰাল নখ আৰু দাঁতৰ বাহিৰে একো নাই। এই জীৱকুল কেতিয়াও জনাঞ্চললৈ অহাৰ কথা নাছিল। ... অৰণ্যৰ জীৱকুলৰ বিৰুদ্ধে, গছবোৰ, পাহাৰবোৰৰ বিৰুদ্ধে মানুহৰ আগ্ৰাসী যুদ্ধ আৰম্ভ হৈ গৈছে। মানুহৰ বাহিৰে সকলো প্ৰাণীয়েই দুৰ্বল হৈ পৰিছে।” (পৃ. ২৪) এনেকৈয়ে নিজ স্বাৰ্থৰ বাবে মানুহবোৰে প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্যত ব্যাঘাত ঘটাইছে আৰু সমগ্ৰ জীৱকুলৰ বাবে বিপদ কঢ়িয়াই অনাৰ কথা উপন্যাসখনত তুলি ধৰা হৈছে।

সময়ে সময়ে মানৱ সমাজে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত চলোৱা বিভিন্ন অত্যাচাৰৰ প্ৰতিশোধস্বৰূপে প্ৰকৃতি ৰুপ্ত হৈ মানৱ সমাজৰ অলেখ ক্ষতি কৰিছে। আলোচিত উপন্যাসখনত প্ৰকৃতিৰ এই ৰূপটোৰ প্ৰকাশো বিভিন্ন ঠাইত ফুটি উঠিছে। প্ৰকৃতি ধ্বংসৰ ফলস্বৰূপে বনবীয়া জীৱ-জন্তুবোৰে খাদ্য আৰু বাসস্থানৰ অভাৱত নামনিৰ ঠাইবোৰলৈ নামি আহি জনসাধাৰণক বিভিন্নধৰণে অতীষ্ঠ কৰাৰ কথা উপন্যাসখনত আছে। পাহাৰবোৰত পূৰ্বতেও মানুহৰ বসতিস্থল আছিল। কিন্তু পূৰ্বতে জীৱ-জন্তুৰ সৈতে মানুহৰ সহাবস্থান আছিল। বিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকটোৰ পৰা ক্ৰমাৎ মানুহৰ মনত গঢ় লৈ উঠা নগৰমুখী চেতনাৰ ফলস্বৰূপে ক্ৰমাৎ হাবিবোৰ গাঁও হ'ল আৰু

লাহে লাহে গাঁওবোৰ নগৰ, মহানগৰলৈ পৰ্যবসিত হ'ল। এনেস্থলত বনৰীয়া জীৱ-জন্তুবোৰৰ বাবে পাহাৰত ঠাই নাইকিয়া হ'ল। স্বাৰ্থপৰ এচাম মানুহে প্ৰকৃতিখন কেৱল তেওঁলোকৰ বুলি ভাবিবলৈ ল'লে। যিকোনো প্ৰয়োজনতে তেওঁলোকে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে। ফলস্বৰূপে বনৰীয়া জীৱ-জন্তুবোৰে বাসস্থান আৰু খাদ্যৰ সন্ধানত পাহাৰৰ তললৈ নামি আহিবলৈ ধৰিলে। এই জীৱ-জন্তুবোৰৰ ভিতৰত হাতীৰ কথা বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিব পাৰি। হাতী এক বৃহৎ আকাৰৰ প্ৰাণী। ইয়াৰ খাদ্যৰ পৰিমাণো যথেষ্ট। পাহাৰত খাদ্যৰ অভাৱ হোৱাত হাতীবোৰ তললৈ নামি আহিবলৈ ধৰাত সৃষ্টি হ'ল হাতী-মানুহৰ সংঘাত। হাতী-মানুহৰ সংঘাতৰ কথা উপন্যাসিকে এনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে— “বুজা-নুবুজাৰ মাজত কৌতূহলেৰে চাওঁতেই দেখিলোঁ, এক ছায়াৰ দৰে বৃহদাকায় জন্তু পাহাৰৰ বাটটোৰে উঠি আহিছে। হয়, ইমানদিনে মানুহৰ মুখে মুখে শুনি অহা হাতীটো। অকলশৰে। হাতীটোৰ পিচফালে চিঞৰ-বাখৰ। আতচবাজীৰ শব্দ। ৰঙা কিছুমান পোহৰ। হাতীটো আহি লাইটপ'ষ্টৰ তলত ৰ'লহি। কি এক ভয়ঙ্কৰ সুন্দৰ দৃশ্য! পাহাৰেৰে উঠি যোৱা মানুহে জুইৰ শিখা ফৰ্মটিয়াইছে হাতীটোলৈ। হাতীটো অলৰ-অচৰ হৈ লাইটপ'ষ্টৰ তলত থিয় দি আছে। শুভ্ৰ জোনাক আৰু লাইটৰ পোহৰত হাতীটো স্পষ্ট, এক ধাতৱ মূৰ্তিৰ দৰে লাগিছে।” (পৃ. ১৪৬) হাতী আৰু মানুহৰ সংঘাতৰ মাজত মানুহৰ নাৰকীয় উল্লাসৰ ছবিখনো ইয়াৰ মাজত প্ৰতিফলিত হৈছে। মানুহৰ এনে আচৰণ লক্ষ্য কৰি ৰঞ্জন নামৰ বনকৰ্মীজনে এনেদৰে উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে— “আচলতে জন্তু কোন? এই দৃশ্য নেদেখিলে বুজা নাযায়। পশুবোৰক আমি এনেয়ে দোষ দিওঁ।” (পৃ. ১৪৭)

মানৱ কল্যাণৰ বাবে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণৰ দিশটোকো গভীৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞানে অধ্যয়ন কৰে। ‘ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল’ উপন্যাসখনতো এই দিশটোক বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। উপন্যাসখনৰ প্ৰকৃতি সচেতন আটাইকেইটা চৰিত্ৰৰ মাজতে কম-বেছি পৰিমাণে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণৰ দিশটোৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। প্ৰকৃতিক মানুহে যেনেকৈ ধ্বংস কৰে, সেইদৰে প্ৰকৃতিক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়াৰ দায়িত্বও মানুহৰেই। প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি মানুহৰ বিশেষ কৰণীয় আছে। কাৰণ মানুহৰ বাহিৰে আন কোনো জীৱই প্ৰকৃতিৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ কৰা নাই। কেৱল মানুহ নামৰ প্ৰজাতিটোৱেহে প্ৰকৃতিৰ উপাদানবোৰৰ অধিক ব্যৱহাৰ কৰিছে। সেয়েহে সমগ্ৰ জীৱকুলৰ বাবেই প্ৰকৃতি সংৰক্ষণ কৰাটো অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। প্ৰকৃতিক লৈ সচেতন আৰু উদ্বিগ্ন হৈ থকা এচাম বনকৰ্মী আৰু সাধাৰণ নাগৰিক এতিয়াও আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাত আছে, যাৰ বাবে পাহাৰত অৱশিষ্ট ৰূপে কিছু অৰণ্যভূমি এতিয়াও আছে। উপন্যাসখনৰ

মূল চৰিত্ৰটো, ৰঞ্জন, ৰাজবংশী, ছন্দা আদি চৰিত্ৰবোৰৰ মাজত আমি প্ৰকৃতি সংৰক্ষণৰ চেতনা লক্ষ্য কৰিব পাৰোঁ। অলেখ প্ৰত্যাশ্বান আৰু সমস্যাৰ মাজত বনৰক্ষাৰ দায়িত্বত থকা ৰাজবংশীৰ দৰে বনকৰ্মীসকলে স্বাধীনভাৱে কাম কৰাৰ সুযোগ লাভ নকৰে, যাৰ ফলত প্ৰকৃতিক সম্পূৰ্ণৰূপে ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়াত তেওঁলোক ব্যৰ্থ হয়। এঠাইত ৰাজবংশী চৰিত্ৰটোৰ মুখেদি কোৱা হৈছে— “কি কৰিম মেডাম, এই গছ-গছনি আৰু জীৱ-জন্তুবোৰৰ অসহায় অৱস্থা দেখি এনে লাগে, মই যেন সন্তানক সামান্য সুৰক্ষাও দিব নোৱৰা কাপুৰুষ পিতৃ। এই ভাবনা নথকা হ’লে মই বৰ সুখেৰে চাকৰি কৰিব পাৰিলোঁহেঁতেন। বৰ কষ্টত চাকৰি কৰিছোঁ। হাত-ভৰি বন্ধা মোৰ।” (পৃ. ১০৩) ৰাজবংশীয়ে আকৌ কৈছে— “... আচৰিত লাগে, হিন্দুধৰ্মই আমাক গছপূজা কৰিবলৈ শিকাইছে। বিভিন্ন দেৱ-দেৱীৰ বাহনবোৰ— সিংহ, বাঘ, হাতী, হাঁহ, ময়ূৰ, ঘাঁড়গৰু, গাইগৰু ইত্যাদি এই জীৱ-জন্তুবোৰৰ মাজত দেৱত্ব আৰোপ কৰিছে। নিশ্চয় সংৰক্ষণৰ স্বার্থত কোনোবা ঋষি-মুনিয়ে এইবোৰ শাস্ত্ৰত লিখি মানুহক জ্ঞান দিবলৈকে ধৰ্মৰ মাজত এই কথাবোৰৰ স্থান দিছিল। কাৰণ তেওঁলোকে জানিছিল, পৃথিৱীৰ ভৱিষ্যৎ মানুহৰ হাতত সুৰক্ষিত নহয়।” (পৃ. ১০৪) ইয়াৰ উপৰি ছন্দা, বধু আদি চৰিত্ৰকেইটাৰো প্ৰকৃতি সংৰক্ষণৰ কামত নিয়োজিত হৈ পাঠকক প্ৰকৃতি সুৰক্ষাৰ প্ৰতি আগবাঢ়ি আহিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিব বুলি ভবাৰ অৱকাশ আছে।

পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদ (Ecofeminism) :

পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদ পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ ধাৰা বা দৃষ্টিকোণ। পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদৰ ধাৰণাটো প্ৰকৃতি আৰু নাৰীৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ় লৈ উঠিছে। গভীৰভাৱে লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে নাৰী আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজত বিশেষ সাদৃশ্য আছে। যুগ যুগ ধৰি পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজত নাৰী যিদৰে শোষণ-অত্যাচাৰৰ বলি হৈ আহিছে, ঠিক সেইদৰে প্ৰকৃতিও মানৱ সমাজত অত্যাচাৰ আৰু ধ্বংসৰ সন্মুখীন হৈ আহিছে। পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদীসকলে প্ৰকৃতি আৰু নাৰীক একেটা মুদ্ৰাৰে দুটা পিঠি বুলি গণ্য কৰে। নাৰীয়ে যিদৰে সন্তান জন্ম দিব পাৰে, পৰিয়াল-স্বজনক লালন-পালন কৰিব পাৰে, কৃষিকাৰ্যত ভূমিকা ল’ব পাৰে, সাংসাৰিক কাৰ্য সুকলমে চলাই নিব পাৰে, সেইদৰে প্ৰকৃতিয়েও মানৱ সমাজক লালন-পালন কৰে, প্ৰয়োজনীয় সম্পদ আৰু অন্ন-বস্ত্ৰ আদি প্ৰদান কৰে। ইমানবোৰ দায়িত্ব সুকলমে সম্পাদন কৰাৰ পাছতো নাৰী সদায়ে উপেক্ষিত হৈ ৰোৱাৰ দৰে উপেক্ষিত হয় প্ৰকৃতিও। নাৰীৰ দৰে প্ৰকৃতিৰ ওপৰতো মানুহে প্ৰতিনিয়ত আক্ৰমণ-অত্যাচাৰ চলাই ধ্বংসযজ্ঞ পাতি আহিছে। এই শোষণ-অত্যাচাৰ আৰু

ধ্বংসযজ্ঞৰ পৰা নাৰী আৰু প্ৰকৃতি উভয়কে ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়াটো পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদৰ প্ৰধান লক্ষ্য। আমাৰ আলোচিত উপন্যাসখনকো পাৰিপাৰ্শ্বিক নাৰীবাদী দৃষ্টিকোণেৰে অধ্যয়ন কৰিব পাৰি। উপন্যাসখন বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে ইয়াত ঔপন্যাসিকে নাৰী চৰিত্ৰৰ নিৰ্মাণ আৰু প্ৰকাশত অধিক গুৰুত্ব দিছে। উপন্যাসখনৰ মূল নাৰী চৰিত্ৰকেইটাৰ বাহিৰে বাকী যিবোৰ গৌণ চৰিত্ৰৰ ছবি অংকন কৰিছে তাৰে প্ৰায়বোৰ চৰিত্ৰই বিভিন্নধৰণে পুৰুষশাসিত সমাজত শোষণ আৰু অত্যাচাৰৰ বলি হৈছে। উপন্যাসখনৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ নাৰী চৰিত্ৰ হ'ল মাধুৰী। উপন্যাসখনৰ এঠাইত মাধুৰী চৰিত্ৰটোৰ ওপৰত তাইৰ মৃত স্বামীৰ অত্যাচাৰৰ কথা এনেদৰে দাঙি ধৰিছে— “যোৱা সাত বছৰ আগলৈকে তাইক মদাহী গিৰীয়েকে হালোৱাই গৰুক পিটা দি নিতৌ পিতিলে। চকু-মুখ উখহি আহে কামলৈ আহোঁতে।” পুৰুষশাসিত মানৱ সমাজত এনেদৰেই প্ৰতি পদে পদে নাৰী যে পুৰুষৰ দৰে শোষণ-আক্ৰমণ আৰু অত্যাচাৰৰ বলি হৈ আহিছে, সেই কথা ঔপন্যাসিকে উপন্যাসখনৰ মাজত অতি সংবেদনশীলভাৱে দাঙি ধৰিছে। নাৰীৰ ওপৰত চলি অহা এই শোষণ-অত্যাচাৰৰ লগত প্ৰকৃতিৰ ওপৰত নিৰ্দয়ভাৱে চলি থকা অত্যাচাৰৰ প্ৰসংগক যেন ঔপন্যাসিকাই প্ৰতীকাত্মকভাৱে উপন্যাসখনত প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰিছে।

বহনক্ষম উন্নয়ন আৰু 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' :

পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ অধ্যয়নৰ আওতালৈ অহা আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ হ'ল বহনক্ষম উন্নয়ন। সাধাৰণ অৰ্থত বহনক্ষম উন্নয়ন (Sustainable Development) বুলিলে সকলোৰে মৌলিক প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণ কৰা আৰু এক উন্নততৰ জীৱনৰ বাবে তেওঁলোকৰ আকাংক্ষাসমূহ পূৰণ কৰাৰ সুযোগ প্ৰসাৰিত কৰাকে বুজায়। পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ পৰিসৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত 'বহনক্ষম উন্নয়ন' অভিধাটোৱে পৃথিৱীৰ সকলো জীৱৰে জীয়াই থকাৰ সম-অধিকাৰৰ সমান্তৰালভাৱে ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে সম্পদ সংৰক্ষণৰ দিশটোত গুৰুত্ব দিয়ে। আলোচিত উপন্যাসখনতো এইসম্পৰ্কীয় চিন্তাৰ কিছু প্ৰকাশ লক্ষ্য কৰা যায়। উপন্যাসখনৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰিত্ৰ পিকলুৱে পাহাৰৰ টিলা এটিত অতি কষ্টৰে সংগ্ৰহালয় এটি সাজি উলিয়াইছে। ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে তেওঁ অসমৰ সমাজ জীৱনৰ পৰা ক্ৰমাৎ হেৰাই যাবলৈ ধৰা বিভিন্ন সাংস্কৃতিক সমলক সেই সংগ্ৰহালয়ত ঠাই দিছে, উদ্দেশ্য এটাই, এইবোৰক ভৱিষ্যত প্ৰজন্মটোৰ বাবে সংৰক্ষিত কৰি ৰখা। আনহাতে উপন্যাসখনৰ লেখিকা, ৰঞ্জন, ৰাজবংশী, ছন্দা, ৰঘু, তনয় দুৱৰা আদি চৰিত্ৰও বহনক্ষম উন্নয়নৰ প্ৰতি উন্মোষ, তেওঁলোকৰ চেতনাৰ তৰপতো নিহিত হৈ আছে— ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ বাবে

প্ৰকৃতিক সুৰক্ষিত কৰি ৰখাৰ চেতনা। উপন্যাসখনৰ পাতে পাতে এই চেতনাৰ প্ৰকাশ লক্ষ্য কৰা যায়।

প্ৰদত্ত আলোচনাত পাৰিপাৰ্শ্বিক সাহিত্য সমালোচনাৰ দৃষ্টিকোণেৰে অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' উপন্যাসখনৰ আলোচনা কৰি দেখা গ'ল যে যে ঔপন্যাসিকাই মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ সংঘাত, মানুহৰ স্বাৰ্থপৰ স্বভাৱৰ বাবে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত চলি অহা অত্যাচাৰ, হত্যা আদিৰ দিশবোৰ তুলি ধৰিছে। ইয়াৰ সমান্তৰালভাৱে ঔপন্যাসিকাই প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ সহ-অৱস্থান আৰু ভাৰসাম্যতাৰ প্ৰসংগটোকো অতি সহৃদয়তাৰে উপস্থাপন কৰিছে। দৰাচলতে মানুহ আৰু প্ৰকৃতি দুটা বিচ্ছিন্ন বিষয় নহয়, দুয়োটাৰ পাৰস্পৰিক সন্মিলন আৰু অৱস্থানৰ ফলতহে যে পৃথিৱীৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষিত হ'ব, সেইকথা ঔপন্যাসিকাই অতি স্পষ্টভাৱে উপন্যাসখনত দাঙি ধৰিছে। প্ৰকৃতিৰ ওপৰত চলি থকা অত্যাচাৰ আৰু আক্ৰমণৰ কথা ক'বলৈ গৈ ঔপন্যাসিকাই নাৰীৰ ওপৰত চলা শোষণ-অত্যাচাৰৰ প্ৰসংগটোৰো অৱতাৰণা কৰিছে। উপন্যাসখনত প্ৰকৃতিৰ ওপৰত চলি অহা এই অত্যাচাৰবোৰৰ সমান্তৰালভাৱে পাহাৰত বসবাস কৰা দৰিদ্ৰ লোকসকলৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ ছবিখনকো অতি সহৃদয়তাৰে ঔপন্যাসিকাই দাঙি ধৰিছে। দৰাচলতে প্ৰকৃতিৰ সৈতে সহৱস্থান কৰি প্ৰকৃতিৰ অনুকূলে জীৱন-নিৰ্বাহ কৰিব পাৰিলেহে যে উভয়েৰে কল্যাণ সম্ভৱপৰ হ'ব সেইকথা উপন্যাসখনত স্পষ্ট।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী :

Abrams, M.H., Galt, Geoffrey : *Glossary of Literary Terms*,
Cengage Learning India Private Limitec, 11th Edition,
Delhi-110091.

Glottfelty, Cheryll, Fromm Harold : *Ecocriticism Reader: Landmarks in Literary Ecology*, The University
Georgiapress, Athens, 1996.

ডেকা, ৰাতুল : *সাহিত্য সমালোচনা তত্ত্ব : পৰিচয় আৰু প্ৰয়োগ*, সম্প্ৰীতি,
জালুকবাৰী, গুৱাহাটী-১৪, দ্বিতীয় সংস্কৰণ, অক্টোবৰ, ২০২১।

পূজাৰী, অনুৰাধা শৰ্মা : *ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল*, বনলতা, পাণবজাৰ,
গুৱাহাটী-১, দ্বিতীয় সংস্কৰণ, জানুৱাৰী, ২০১৯।

ৰাজখোৱা, অৰবিন্দ : *অসমীয়া প্ৰকৃতি-সাহিত্য আৰু সৌম্যদ্বীপ দত্ত*, নৰ্থ
লখিমপুৰ কলেজ প্ৰকাশন, লখিমপুৰ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০২১।

অসমীয়া নাটক আৰু পৰিৱেশন শৈলী

(গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্চম ষাণ্মাসিকৰ
বুনিয়াদী পাঠ্য ASM-HC-5016)

সম্পাদনা
ত্ৰিনয়ন দত্ত
নৱজিত বৰুৱা
হিমাক্ষী ডেকা

Asomia Natak Aru Paribeshan Xoili

A collection of articles on Assamese drama, edited by Trinayan Dutta, Nabajit Baruah and Himakshee Deka and Published by Nitul Neog on behalf of Assam Book Trust, Jaswanta Road Panbazar, Guwahati- 781001

1st Edition : August, 2022

Price : Rs. 220/-

অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন শৈলী

ISBN : 978-93-91403-40-9

প্ৰকাশকঃ

নিতুল নেওগ

অসম বুক ট্ৰাষ্ট

যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ

গুৱাহাটী- ১

গ্ৰন্থস্বত্ব : সম্পাদক

প্ৰকাশ : আগষ্ট, ২০২২

মূল্য : ২২০/- টকা

মুদ্ৰণ :

ইলোৰা অফচেট

হেদায়েতপুৰ, গুৱাহাটী- ৩

সূচীপত্ৰ

- ১। লোকনাট্য //১১
দীপজ্যোতি দাস
- ২। অংকীয়া নাট আৰু ঝুমুৰা : এক চমু আলোকপাত //২৭
তৃষ্ণামণি কলিতা
- ৩। মাধৱদেৱ আৰু ঝুমুৰা //৩৮
ড° দীপামণি বৰুৱা দাস
- ৪। উত্তৰ স্বাধীনতা যুগৰ নাটক //৪৬
মীৰ আব্দুৰ ৰহিম
- ৫। মহাকাব্যিক আৰু এবচাৰ্ড নাটক //৫৫
লক্ষ্মীমাই দত্ত
- ৬। আধুনিক অসমীয়া নাটকত মঞ্চসজ্জা আৰু সাজ-সজ্জাৰ পৰিবেশন
(নিৰ্বাচিত নাটকৰ উল্লিখনসহ) //৬৬
ভাস্কৰী দাস
- ৭। অংকীয়া নাট আৰু ইয়াৰ পৰিবেশন //৭৬
ড° পঙ্কজী হাজৰিকা, হিমাঙ্কী ডেকা
- ৮। শংকৰদেৱৰ কব্ৰী হৰণ নাট : এক অধ্যয়ন
(অংকীয়া নাটৰ পৰিবেশনশৈলীৰ বিশেষ উল্লিখনেৰে) //৮১
বিদ্যুৎ দত্ত ✓
- ৯। প্ৰাক-স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন //১০২
ডিম্বজ্যোতি বৰুৱা

শংকৰদেৱৰ ৰুক্মিণী হৰণ নাট : এক অধ্যয়ন

(অংকীয়া নাটৰ পৰিৱেশনশৈলীৰ বিশেষ উল্লিখনেৰে)

বিদ্যুৎ দত্ত

অংকীয়া নাটক :

অসমীয়া সমাজ-সাহিত্য-সংস্কৃতিক সৰ্বোৎকৃষ্ট অৱদানেৰে এক বলিষ্ঠ পটভূমি দান কৰি যোৱা মহীকহসকলৰ ভিতৰত শংকৰদেৱ নিঃসন্দেহে শ্ৰেষ্ঠ ব্যক্তিত্ব। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ বস আৰু তত্ত্ব আত্মদান কৰি পঞ্চদশ শতিকাতেই শংকৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ উদ্ভৱণ ঘটাইছিল। সেই নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ জ্ঞানবসৰ মৰ্ম সাধাৰণ পাঠক-দৰ্শকবৃন্দক দিয়াৰ বাবেই তেওঁৰ অতুলনীয় সাহিত্যৰাজিৰ সৃষ্টি। অংকীয়া নাট তেওঁৰ এই নন্দন কাননৰ এপাহি সুগন্ধি ফুল। মহাপুৰুষজনাৰ হাততেই অংকীয়া নাটৰ সৃষ্টি হৈছিল যদিও ই ভাৰতীয় পৰম্পৰাগত নাট্যধাৰাৰ প্ৰভাৱৰ পৰা একেবাৰে মুক্ত নাছিল। কোনো কোনো পণ্ডিতে শংকৰদেৱৰ অংকীয়া নাটকৰ উৎস সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিবলৈ গৈ গ্ৰীচ আদি দেশৰ কিছুমান পৰম্পৰাগত লোকনাট্যানুষ্ঠানধৰ্মী অনুষ্ঠানলৈও আঙুলি নিৰ্দেশ কৰিছে। কিন্তু অংকীয়া নাটকসমূহলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে ইবিলাকৰ সংস্কৃত নাটকৰ সৈতেহে অধিক সাদৃশ্য লক্ষ্য কৰিব পাৰি। অসমত অতি পুৰণি কালৰ পৰা প্ৰচলিত হৈ অহা দেওধনী নাচ, কুশান গান, ওজাপালি নৃত্য, পুতলা নাচ আদিৰ সৈতে অংকীয়া নাটৰ ওচৰ সম্পৰ্ক আছে। দেওধনী নাচ মনসা পূজা (মাৰৈ পূজা)ৰ অংগস্বৰূপ আছিল। বৰ্তমানেও নামনি অসমত অনুষ্ঠিত হোৱা মনসা পূজাত কেতিয়াবা দেওধনী নৃত্য কৰা দেখা যায়। দেওধনী নৃত্যত গীত গাই, শৰীৰৰ অংগ সঞ্চালন কৰি নৃত্য কৰা হয়। ওজাপালি নৃত্য নামনি অসমৰ বহু ঠাইত বৰ্তমানেও প্ৰচলিত হৈ আছে। ওজাপালি নৃত্যত অংশগ্ৰহণ কৰা শিল্পীসকলক তেওঁলোকৰ কাম অনুসৰি তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয়— এজন ওজা, এজন দাইনাপালি আৰু ছয়, সাত বা ততোধিক পালি।

অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ইতিহাস

As per
NEP
Course

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ২০২০ৰ আধাৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰি বছৰীয়া
স্নাতক পাঠ্যক্ৰমৰ অসমীয়া বিষয়ৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক শ্ৰেণীৰ বাবে প্ৰণীত

Course Level : 300-399

সম্পাদনা
ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া

Axomia Bhasa Aru Sahityar Itihas : A collection of articles on History of Assamese language and literature (Upto 1826), edited by Dr. Jalin Prakash Chetia and Published by Nitul Neog, Assam Book Trust, Guwahati- 781001.

1st Edition : July, 2023

Price : Rs. 250/-

ISBN : 978-93-91403-96-6

অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ইতিহাস (১৮২৬ চন পৰ্যন্ত)

প্ৰকাশক :
নিতুল নেওগ
অসম বুক ট্ৰাষ্ট
যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ
গুৱাহাটী- ১

প্ৰথম প্ৰকাশ : জুলাই, ২০২৩

বেটুপাত : পঞ্চজ পৰাণ

মূল্য : ২৫০ টকা মাত্ৰ

মুদ্ৰণ :
ইলোৰা অফচেট
হেদায়েৎপুৰ, গুৱাহাটী- ৩

সূচীপত্ৰ

প্ৰথম ভাগ : অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ইতিহাস (১৮২৬ চন পৰ্যন্ত); ভাষিক
আৰু সাহিত্যিক পটভূমি, সাহিত্যিক আৰু সাহিত্য-কৰ্ম

ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ইতিহাস (১৮২৬ চন পৰ্যন্ত) / ৭

ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া

দ্বিতীয় ভাগ : প্ৰব্ধ (উদ্ভৱকালীন/প্ৰব্ধ/মিশ্ৰ) অসমীয়া আৰু প্ৰাক্-শংকৰী যুগৰ
সাহিত্য

ভাৰতীয় দৰ্শনত মায়া-মৃত্যু চেতনা আৰু গোৱালপৰীয়া লোক-সংগীত 'একবাৰ
হৰিবল মন বসনা' / ৩১

ড° বিতোপন দাৰ

'কানহি পাৰ কৰা হে' লোকগীতৰ তাৎপৰ্য বিচাৰ / ৩৭

প্ৰীতিৰেখা দত্ত

চৰ্যাপদ / ৪৪

শিল্পী শৰ্মা

বড়ু চণ্ডীদাসৰ শ্ৰীকৃষ্ণ কীৰ্ত্তন আৰু জন্মখণ্ড / ৫৩

ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া

হেম সৰস্বতীৰ 'প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ' / ৭৯

সমুজ্জ্বল শইকীয়া

মাধৱ কন্দলি : 'লংকাৰ বিৱৰণ' ('সুন্দৰাকাণ্ড', বামায়াণ) / ৯০

ড° বিভা দত্ত নেওগ

চৰ্যাপদ শিল্পী শৰ্মা

গৌতম বুদ্ধই যি উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ধৰ্মমত প্ৰচাৰ কৰিছিল পৰৱৰ্তী সময়ত সেই উদ্দেশ্য ৰক্ষিত নহ'ল আৰু তেওঁৰ শিষ্যসকলৰ দ্বাৰাই ইয়া বিকৃতকৰণ হ'বলৈ ধৰিলে। দুখ নিবাৰণ আৰু নিৰ্বাণ প্ৰাপ্তিয়েই আছিল বুদ্ধ দৰ্শনৰ মূল কথা। ইয়াৰ বাবে হত্যাৰ পৰা বিৰত থকা, চুৰ নকৰা, ব্ৰহ্মচৰ্য পালন কৰা, মিছা নোকোৱা, মদ-মাংস-নাৰী আদি উদ্ভেজক উপকৰণৰ পৰা দূৰত থকা নৃত্য-গীত-নাট্য আদি উপভোগৰ পৰা বিৰত থকা, প্ৰসাধন-অলংকাৰ আদি পৰা আঁতৰি থকা, মিতভোজন কৰা ইত্যাদি বিভিন্ন শীল-ব্ৰত বৌদ্ধ ধৰ্ম কঠোৰতম ৰূপত আছিল। যুক্তিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত বৌদ্ধধৰ্মত আনকি আত্ম ইশ্বৰ, পূৰ্বজন্ম, পৰজন্ম আদি ধাৰণাৰ কোনো স্থান নাছিল। সেয়েহে ইশ্বৰই ধৰ্মমতত পূজা-পাৰ্বন, যাগ-যজ্ঞাদিৰো কোনো অস্তিত্ব নাছিল। দুখ নিবৃত্তিৰে পৰিশীলিত জীৱন-যাপনেই বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মূল কথা আছিল। কিন্তু কঠোৰ শীলৰ পালন কৰিবলৈ অপৰাগ বুদ্ধৰ একাংশ শিষ্যই বুদ্ধৰ বাণী বুলি বিকৃত কিছুমান ধৰ্মোপদেশ মানুহৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লৈছিল—য'ত মদ-মাংস-সন্তোকে সাংসাৰিক উপভোগ, শৈৱ-শাক্তৰ তাত্ত্বিক পন্থা, পূজা-পাতল, মন্ত্ৰ, বলি-বিধান আদি অনৈতিক পথেৰে ধৰ্মাচৰণৰ উপদেশ দিয়া হৈছিল। এনে শিষ্যসকলৰ গৌতম বুদ্ধই বৌদ্ধধৰ্মৰ পৰা বহিষ্কৃত কৰিছিল। এনে বহিষ্কৃত লোকসকলে খ্ৰী. প্ৰথম শতিকাৰ ফালে মহাযান পন্থা তৈয়াৰ কৰিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত মহাযান পন্থাৰ বিভিন্ন শাখাৰ জন্ম হয়। সপ্তম শতিকামানত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ নতুন ৰূপ বজ্ৰযান

জন্ম হয়। এই তাত্ত্বিক বৌদ্ধধৰ্মত অদ্বৈত দৰ্শন, ইন্দ্ৰজাল বিদ্যা, শূন্যবতন্ত্ৰৰ লগত বৌদ্ধ ধ্যান-ধাৰণা সামান্যভাৱে মিহলি কৰি এক অদ্ভুত মিশ্ৰণ তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। বজ্ৰযানৰ মূল ভেটি হ'ল মহাসুখবাদ। বজ্ৰযানীসকলৰ মতে নিৰ্বাণৰ তিনিটা উপাদান—শূন্য, বিজ্ঞান আৰু মহাসুখ। এই তিনিৰ সংযোগেই 'বজ্ৰ'—দৃঢ়, সাৰ অশীৰ্ব, অবিচ্ছেদ্য, অভেদ্য। শূন্য নৈবাৰ্হা, এগৰাকী দেৱী, যাব আঁকোৱালত জীৱৰ মন অৰ্থাৎ বোধিচিত্ত বা বিজ্ঞান বদ্ধ হৈ চিৰ-আনন্দ চিৰ-সুখত থাকে। এই মহাসুখবাদে বজ্ৰযানক অনৈতিক পথেদি আগবঢ়ালে। গুপ্ত আচাৰ মূল কথা হ'ল।

এই বজ্ৰযানৰ পৰিণত মতবাদেই হ'ল সহজযান। বজ্ৰযানৰ দৰে সহজযান পন্থাতো ব্ৰাহ্মণ্য ধৰ্মৰ শাক্ত তাত্ত্বিক আৰু বৈষ্ণৱ সহজীয়া বা পৰকীয়া তন্ত্ৰৰ প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। ইয়াৰ মাজেদিয়েই সুখময় নিৰ্বাণৰ পথত অগ্ৰসৰ হ'ব পাৰি বুলি সহজযানীসকলে বিশ্বাস কৰে। এই সহজযান পন্থাৰ মতবাদ প্ৰচাৰৰ বাবে খ্ৰী. সপ্তম, অষ্টম আৰু নৱম শতিকাৰ ৮৪ জন সিদ্ধপুৰুষে গুঢ়াৰ্থপূৰ্ণ সাঁথৰময় একশ্ৰেণীৰ গীত ৰচনা কৰিছিল—যিবোৰৰ গোপনীয় অৰ্থ গুৰু-শিষ্যৰ বাদে আনে বুজাতো প্ৰায় অসম্ভৱ আছিল। এই গীতবোৰ ৰচনা কৰা হৈছিল খ্ৰী. অষ্টম শতিকাৰ পৰা দ্বাদশ শতিকাৰ ভিতৰত। বৌদ্ধ সহজযান ধৰ্মমত প্ৰকাশক এই গীতবোৰেই হৈছে চৰ্যাগীত বা চৰ্যাপদ।

কলিকতাৰ এচিয়াটিক চ'ছাইটিৰ পুথি সংগ্ৰহৰ কামত মহামহোপাধ্যায় হৰপ্ৰসাদ শাস্ত্ৰীয়ে ১৮৯৭-৯৮ চনত দুবাৰ আৰু ১৯০৪ চনত এবাৰ নেপাললৈ গৈছিল। প্ৰথমবাৰ যাওঁতে তেওঁ ৰাজ দৰবাৰ গ্ৰন্থাগাৰৰ পৰা ডাকৰ্ণৰ নামৰ পুথিখন আনিছিল। তৃতীয়বাৰ যাওঁতে সেই গ্ৰন্থাগাৰৰ পৰাই চৰ্য্যচৰ্য্য বিনিশ্চয়, সৰোজবজ্ৰ (সৰোৰুহ বজ্ৰ) দোহাকোষ আৰু কৃষ্ণাচাৰ্য্যৰ দোহাকোষ—এই তিনিখন গ্ৰন্থ উদ্ধাৰ কৰে। এই আটাইকেইখন পুথি সম্পাদনা কৰি তেওঁ ১৯১৬ চনত 'হাজাৰ বছৰেৰ পুৰাণ বাঙ্গালা ভাষায় বৌদ্ধগান ও দোহা' নাম দি কলিকতাৰ বঙ্গীয় সাহিত্য পৰিষদৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ কৰি উলিয়ায়। দৰাচলতে হৰপ্ৰসাদ শাস্ত্ৰীয়ে চৰ্য্যচৰ্য্য বিনিশ্চয় নাম দিয়া মূল তালপাতৰ গ্ৰন্থখনৰ নাম আছিল চৰ্য্যগীতিকাষ। দৰাচলতে এইখনো মূল পুথি নহয়। আচাৰ্য মুনিদত্তই কৰা সংস্কৃত টীকা সম্বলিত ৫০ টা চৰ্য্যগীতৰ সংকলনৰ প্ৰতিলিপিয়ে। মুনিদত্তৰ এই চৰ্য্যগীতিকাষখন তিব্বতী ভাষালৈ অনুবাদ হৈছিল 'চৰ্য্যগীতিকাষবুদ্ভিনাম' নামেৰে। তিব্বতী

অসমীয়া নাটক আৰু পৰিৱেশন শৈলী

(গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্চম ষাণ্মাসিকৰ
বুনিয়াদী পাঠ্য ASM-HC-5016)

সম্পাদনা
ত্ৰিনয়ন দত্ত
নৱজিত বৰুৱা
হিমাক্ষী ডেকা

Asomia Natak Aru Paribeshan Xoili

A collection of articles on Assamese drama, edited by Trinayan Dutta, Nabajit Baruah and Himakshee Deka and Published by Nitul Neog on behalf of Assam Book Trust, Jaswanta Road Panbazar, Guwahati- 781001

1st Edition : August, 2022

Price : Rs. 220/-

অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন শৈলী

ISBN : 978-93-91403-40-9

প্ৰকাশকঃ

নিতুল নেওগ

অসম বুক ট্ৰাষ্ট

যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ

গুৱাহাটী- ১

গ্ৰন্থস্বত্ব : সম্পাদক

প্ৰকাশ : আগষ্ট, ২০২২

মূল্য : ২২০/- টকা

মুদ্ৰণ :

ইলোৰা অফচেট

হেদায়েতপুৰ, গুৱাহাটী- ৩

✓ ১০। প্রসন্নলাল চৌধুৰীৰ 'নীলাম্বৰ' //১১৩
শিল্পী শৰ্মা

১১। উত্তৰ স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটক আৰু পৰিবেশন //১১৯
ত্ৰিনয়ন দত্ত, নৱজিত বৰুৱা

১২। উৰুখা : এক অধ্যয়ন //১২৭
ভূপেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিকা

১৩। আহাৰ নাটকৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ //১৩২
ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া

বিশেষ সংযোজন

১৪। হিমেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ 'বিন্দু' নাটক : এটি আলোচনা //১৫৪
ড° ভনিতা নাথ

প্ৰসন্নলাল চৌধুৰীৰ 'নীলাম্বৰ'

শিল্পী শৰ্মা

গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ ৰাম-নৰমী (১৮৫৭)ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি স্বাধীনতাৰ পূৰ্বৰ কালছোৱা আছিল অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ বিকাশৰ কাল। এই সময়ছোৱাত সামাজিক নাটকৰ তুলনাত পৌৰাণিক আৰু ঐতিহাসিক নাটকৰ ৰচনা অধিক পৰিমাণে হৈছিল। বিশেষকৈ বিংশ শতিকাৰ প্ৰথম চাৰিটা দশকত ঐতিহাসিক নাটক বহু পৰিমাণে ৰচিত হৈছিল। অতীত অসমৰ গৌৰৱ সুঁৱৰি স্বদেশপ্ৰেমেৰে উদ্বুদ্ধ কৰি তুলিবলৈকে হয়তো নাট্যকাৰসকলে এনেধৰণৰ নাটক ৰচনাত হাত দিছিল। প্ৰসন্নলাল চৌধুৰীও আছিল এই সময়ছোৱাৰ এজন উল্লেখযোগ্য নাট্যকাৰ। নীলাম্বৰ (১৯৩৩), চুলতানা বেজিয়া (১৯৪৯), ৰাজ্জিৎ সিংহ (১৯৪৯) আদি বহুকেইখন ঐতিহাসিক নাটক চৌধুৰীয়ে ৰচনা কৰিছিল। উল্লেখযোগ্য যে নীলাম্বৰনাট বিজুলীবাতিৰ পোহৰত অভিনীত প্ৰথম অসমীয়া নাট।

কাহিনী :

কমতাপুৰৰ ৰজা নীলাম্বৰৰ কাহিনীটো গেইট চাহাবৰ অসম বুৰঞ্জী আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত সুকুমাৰ মহন্তৰ ঘৰৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱা ড° সূৰ্যকুমাৰ ভূঞাই সম্পাদনা কৰা অসম বুৰঞ্জীত পোৱা যায়, যদিও দুয়োটা কাহিনীৰ মাজত সামান্য পাৰ্থক্য আছে।

প্ৰসন্নলাল চৌধুৰীৰ 'নীলাম্বৰ' নাটক প্ৰকাশ পাইছিল ১৯২২ চনত। নাট্যকাৰে কাহিনীভাগ গেইটৰ অসম বুৰঞ্জীৰ পৰা লৈছিল। কাৰণ তেতিয়ালৈ সূৰ্যকুমাৰ সম্পাদিত 'অসম বুৰঞ্জী' উদ্ধাৰ হোৱাই নাছিল। চৌধুৰীয়ে অৱশ্যে কাহিনী আৰু চৰিত্ৰ সৃষ্টিত কবিনি কল্পনাৰ বহন সানিছে। পালবংশৰ শেষ ৰজা সুবাহুৰ বাণীগৰাকী নিঃসন্তান আছিল। সুবাহুৰ উপপত্নীৰ সন্তান নন্দৰ পিতৃয়ে সুবাহুৰ মৃত্যুৰ পাছত ৰজা হোৱাৰ দাবী

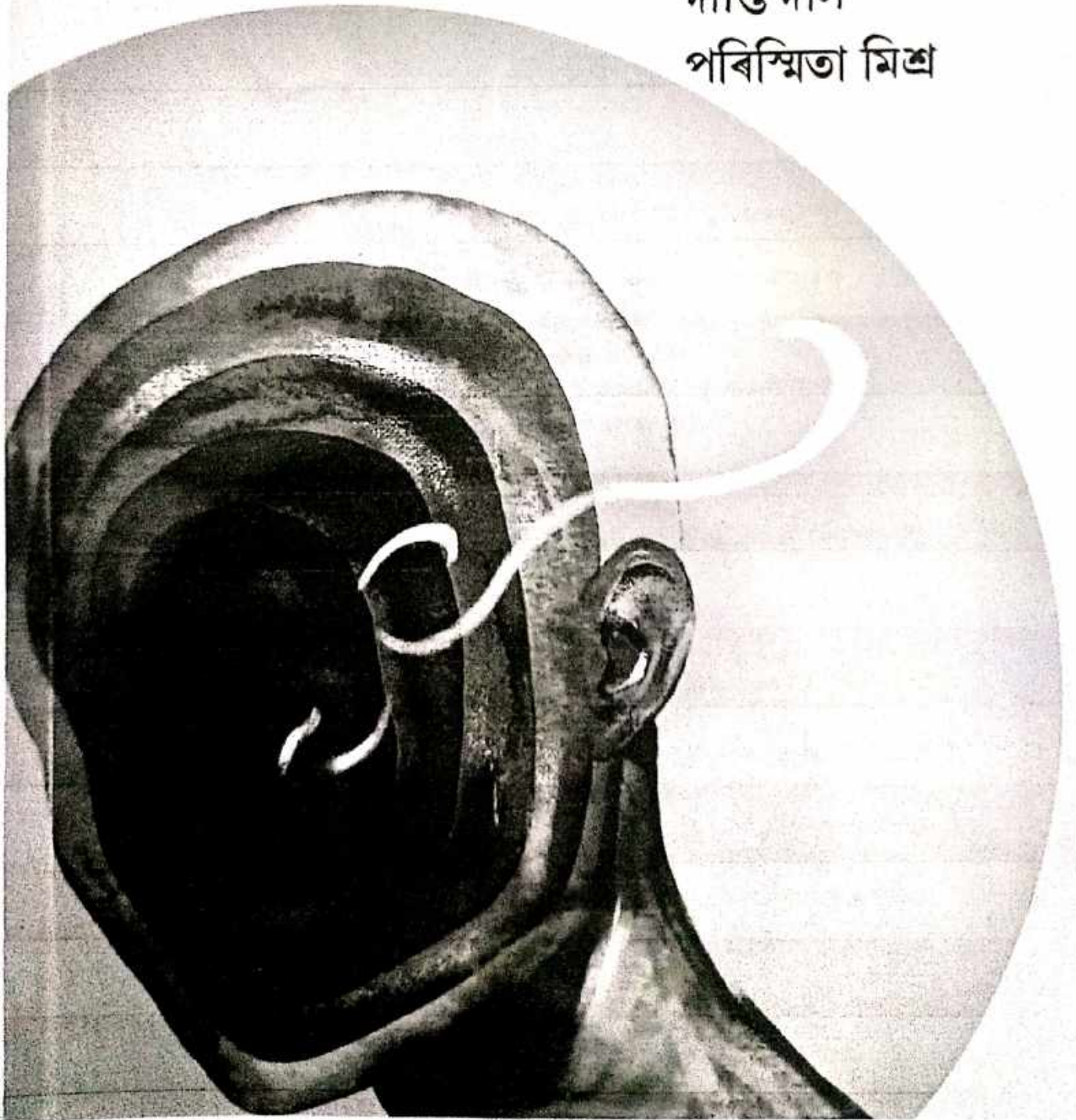
Bidyut Dutta

ଆଦିହ୍ୟାନ

ସମ୍ପାଦକ

ଦୀପ୍ତି ଦାସ

ପରିସ୍ଥିତା ମିଶ୍ର

ABHIDHAYAN (Volume-II) : A collection of some Assamese articles. Edited by Dipti Das and Parishmita Mishra, on behalf of Research Scholar Forum, Department of Assamese, Bodoland University, Kokrajhar, BTR, Assam, PIN-783370 and published by Mr. Sanjib Jyoti Haloi, Kaziranga Printing House, Guwahati.

ABHIDHAYAN

অভিধান

Editors :

Dipti Das

*Assistant Professor, Department of Assamese
Mangaldai College &
Research Scholar, Department of Assamese
Bodoland University*

Parishmita Mishra

*Research Scholar, Department of Assamese
Bodoland University*

Members :

Rupam Gogoi

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

Chakradhar Roy

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

Sewali Roy

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

Dhrubajit Tahbilder

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

Upashana Choudhury

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

Bandana Boro

Research Scholar, Dept. of Assamese, Bodoland University

সূচীপত্ৰ

• বড়ো লোকসাহিত্যত মালিতা : এটি আলোচনা ড° ইন্দিৰা বড়ো	১-৬
• আধুনিক অসমীয়া গদ্যৰ বিকাশ ড° চুমী কলিতা	৭-১২
• উত্তৰা বৈষ্ণুখিয়াৰীৰ 'খৌলোবৰ' : নাৰী অভিজ্ঞতাৰ ককশ কথকতা ড° ডেইজীবাণী ডেকা	১৩-১৬
• সাম্প্ৰতিক যুগৰ অসমীয়া চুটিগল্প ড° প্ৰফুল্ল কুমাৰ নাথ	১৭-৩১
• প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ অপ্ৰকাশিত টোকাবহী 'হাবিজাবি'ত 'নাম' প্ৰসংগ : এটি আলোচনা ড° উমেশ দাস	৩২-৪৩
• বিক্ৰমসাদ ৰাভাৰ 'কুৰি বছৰ জেইল' গল্পটোত প্ৰকাশিত মানৱতাবাদ আৰু সংগ্ৰামী সত্তা ড° গোবিন্দ বৈশ্য	৪৪-৪৯
• পূৰ্বী বৰমুদৈৰ 'কাপোৱালী নৈৰ সোণোৱালী ঘাট' উপন্যাসৰ এক নব্য-ইতিহাসবাদী দৃষ্টিভংগী দীপ্তি দাস	৫০-৬০
• অসমীয়া লোকবাদ্যত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ শেৱালী ৰয়	৬১-৬৬
• অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'চাহেবপুৰাৰ বৰষুণ' উপন্যাসত নাৰীবাদ : এক অধ্যয়ন পৰিণিতা মিশ্ৰ	৬৭-৭২

• ডাওনা পৰিৱেশনৰ পৰম্পৰাত বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগী কপম গগৈ	৭৩-৮৪
• অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'হিয়াত এখন অৰণ্য আছিল' ড° দুলাল চন্দ্ৰ দাস	৮৫-১১৫
• বজনীকান্ত বৰদলৈৰ 'মনোমতী' উপন্যাস বিদ্যুৎ দত্ত	১১৬-১৩২
• নীলিমা ঠাকুৰীয়া হকৰ 'ডাইভাৰৰ তিৰি' কবিতাত নাৰী মনস্তত্ত্ব : এক বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন নৰুণীতা দেৱী	১৩৩-১৩৮
• হৰিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'বিৰচতীয়াৰ দেশ' নিপম কলিতা	১৩৯-১৪৪
• 'তেজীমলাৰ মাকৰ সাধু' : লোককথাৰ পুনৰনিৰ্মাণ প্ৰাঞ্জল তালুকদাৰ	১৪৫-১৫১
• একবিংশ শতিকাৰ আধুনিক অসমীয়া কবিতা জয়ন্ত ডেকা	১৫২-১৬৫
• অসমত দেউৰী ভাষা চৰ্চাৰ বৰ্তমান স্থিতি ড° সীমা ভূঞা	১৬৬-১৬৯
• 'পিতা-পুত্ৰ' উপন্যাসত প্ৰতিফলিত পৰম্পৰা আৰু আধুনিকতা : এক অধ্যয়ন জুলুশী গগৈ	১৭০-১৭৭
• সামগ্ৰিকভাৱে অসমৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰ্যটনস্থল ভৃগুপ্ত বৰা	১৭৮-১৯০
• ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ গল্পত প্ৰতিফলিত আধুনিকতাবাদী আদৰ্শ : এক অৱলোকন মুন মুন কৰ্মকাৰ	১৯১-২০০
• একবিংশ শতিকাৰ জনজাতীয় জীৱনভিত্তিক অসমীয়া উপন্যাস : এটি সমীক্ষা বিপ্লু কছাৰী	২০১-২০৫
• অৰুণা পট্টশীয়া কলিতাৰ 'দেওপাহাৰৰ ভয়ংকৰ পত' ৰাজনীতিৰ প্ৰসঙ্গ : এক অধ্যয়ন শুবৰী শইকীয়া	২০৬-২১১

ৰজনীকান্ত বৰদলৈৰ 'মনোমতী' উপন্যাস

বিদ্যুৎ দত্ত

গৱেষক ছাত্ৰ, অসমীয়া বিভাগ

বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়, কোকৰাঝাৰ

অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ আৰম্ভণিৰ কালছোৱাতে যিকেইজন উপন্যাসিকে উপন্যাস ৰচনাৰে অসমীয়া উপন্যাসৰ ধাৰাটোৰ বিকাশ আৰু সমৃদ্ধিত অৰিহণা আগবঢ়ালে, সেইসকলৰ ভিতৰত ৰজনীকান্ত বৰদলৈ নিঃসন্দেহে শ্ৰেষ্ঠতম ব্যক্তিত্ব। পাশ্চাত্যৰ ছাৰ ৱাল্টাৰ স্কট আৰু পশ্চিমবংগৰ বংকিম চন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ দ্বাৰা অনুপ্রাণিত আৰু প্ৰভাৱিত বৰদলৈয়ে অসমৰ ইতিহাস আৰু সমাজ জীৱনক আধাৰ হিচাপে লৈ কেইবাখনো উপন্যাস ৰচনা কৰে। ইয়াৰোপৰি মণিপুৰৰ এক লোক-কথাৰ আধাৰতো তেওঁ 'খাম্বা-থোইবিৰ সাধু' নামেৰে এখন উপন্যাস ৰচনা কৰে। তেওঁৰ ধাৰণা আছিল অসমৰ প্ৰকৃতিৰ ৰম্য কাননৰ স্বাভাৱিক সৌন্দৰ্যৰ পটভূমিত অতীত বুৰঞ্জীৰ সংঘাতপূৰ্ণ কালৰ মূল ঘটনাৰ লগত নানা ঘটনা কল্পনা কৰি উপন্যাস কৰিব খুজিলে যথেষ্ট সমল পোৱা যাব আৰু সেই ভাবে সোৱাগত কৰি পৰৱৰ্তী কালত উপন্যাস লিখিবলৈ তেওঁ মনতে এটা আশা পোষণ কৰিছিল। (দন্দুৱাদ্ৰোহৰ পাতনি, পৃ. ২৬)

অসমীয়া উপন্যাসৰ আৰম্ভণিৰ সময়খিনিতেই বৰদলৈৰ নিপুণ হাতৰ পৰশে ইয়াক প্ৰদান কৰিলে এক বিশেষ গতিশীলতা। ইতিহাস আৰু সমাজ বীক্ষণেৰে গুঠ তেওঁৰ উপন্যাসসমূহ স্বদেশপ্ৰেমৰ অনুভবেৰেও সিক্ত। ইতিহাসৰ নিৰপেক্ষ বিচাৰ-বিশ্লেষণৰ দ্বাৰাহে যে সমাজৰ প্ৰকৃত প্ৰগতি সম্ভৱপৰ সেই কথা বৰদলৈয়ে হাড়ে-হিমজুৰে বিশ্বাস কৰিছিল। তেওঁৰ এই বিশ্বাস মনোমতী, দন্দুৱাদ্ৰোহ, নিৰ্মল ভকত

Published by

Geetanjali Nangia

Ashish Books

4435–36/7, Ansari Road, Darya Ganj,

New Delhi-110002

Phone: 011–23274050

e-mail: aphbooks@gmail.com

2022

© Editor

Typeset by

Ideal Publishing Solutions

C-90, J.D. Cambridge School,

West Vinod Nagar, Delhi-110092

The Epoch-Making Exercise: Economics Behind

Dr. Trailokya Deka*

INTRODUCTION

Still the state Assam, NRC (National Register of Citizens) is pending with the Hon'ble Supreme Court of India. Future of the epoch making exercise is under the control of the Court. Many petitions are filed by many organizations, institutions and individuals across the country. Some explains in favour and some find lacuna against the NRC exercise in Assam. Many objections are raised against the then and present NRC state coordinators of Assam. Initially, all people who claimed as original inhabitant of Assam applied for NRC in 2015. After document verification, draft NRC was released on 30th July, 2018. Exclusion list was released on 26th June, 2019. Claims and objections were invited and hearings were undertaken in several rounds and ultimately the state final NRC was released (though it is yet to receive the court's final node) on August 31st, 2019.

The work had completed (final NRC was released) with the hard labour and long efforts of permanent and temporarily engaged employees of Assam government. Lastly from 2015 onwards (till 2019), around 52,000 employees were working together to prepare the final state NRC following the direction of Hon'ble Supreme Court of India. Some are yet to be released from the state NRC preparation process. The work

---

*Assistant Professor, Department of Economics, B. P. Chaliha College, Nagarbera.

Entrepreneurship and Employment Generation in Assam: A collection of research articles on the role of entrepreneurship in employment generation in the state of Assam, edited by Dr. Sushmita Priyadarshini, Parthapratim Choudhury, Dr. Khagen Das on behalf of Assam College Teachers' Association (ACTA) and published by Assam College Teachers' Association in association with Ganesh Books, Noonmati, Guwahati-20

ISBN : 978-93-93864-16-1

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or other wise, without prior permission of the publisher.

The views expressed in the book are those of the authors and not necessarily that of the editors or Assam College Teachers' Association. This book has been published with all efforts undertaken to make it error free after the consent of the authors. The editors, reviewers and the publisher shall not be responsible or liable to any person or entity with respect to any errors, improper citations, plagiarism, credits and any loss incidental or consequential, commercial damages accruing thereof.

Published by : Dr. Jayanta Baruah, General Secretary, Assam College Teachers Association, ACTA House, Solapar, Guwahati 781008, Assam and Ganesh Books, Noonmati, Guwahati-20

Year of Publication: December, 2022

Copyright: Assam College Teachers' Association.

Editorial Board

Advisors

Shri Himangshu Maral, President, ACTA

Dr. Breezmohan Hazarika, Vice-President, ACTA

Dr. Jayanta Baruah, General Secretary, ACTA.

Pranjal Gogoi, Academic Secretary, ACTA

Editors:

Dr. Susmita Priyadarshini, Associate Professor, DCB Girls' College, Jorhat-1

Parthapratim Choudhury, Assistant Professor, M. C. College, Barpeta

Dr. Khagen Das, Assistant Professor, Pub Kamrup College, Baihata Chariali

Members:

Mr. Jibedhar Nath, Assistant Professor, Dept. of Economics, OPD College,

Mr. Dilip Sonowal, Assistant Professor, Dept. of Political Science, Kaliabor College,

Mr. Ranju Bharali, Assistant Professor, Dept. of Economics, Cinamora College

Mr. Sohanlal Yadav, Assistant Professor, Dept. of Commerce, Dibru College

Dr. Jugal Barman, Assistant Professor, Dept. of Commerce, Gauhati Commerce College

Cover Design : Ranjit Gogoi

Price: 450/-

Type Setting : Sabda Prakash, Thana Road, Jorhat-1

Printed at : Shri Ganesh Printers, Sankardev Market,
Noonmati, Guwahati-20, Phone: +91 97070 10889

2 Entrepreneurship and Employment Generation in Assam

Youth Unemployment and Entrepreneurship: Problems and Prospects

Dr. Trailokya Deka
Assistant Professor, Department of Economics
B.P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup (Assam)

Abstract

Providing jobs for a growing population has always been one of the most pressing challenges in under developed and developing countries of the world. Population projections suggest that the world will need millions of new jobs in recent future years, as more and more youths are entering into the workforce. As the youth population matures and enters into the workforce, competition for new jobs becomes more intense. Employment or job creation is also crucial for sustainable growth and development of an economy. Importance of youth employment for a healthy, productive and peaceful society always exists. Workforce is growing but in comparison to that number of job opportunity is not increasing and therefore the issue of entrepreneurship is gaining importance among the people, specially among the young generation. Therefore, the primary objective of this paper is to explain the problem of 'youth unemployment' and it's solution through generation of entrepreneurship. In this regard, associated problems and prospects are also to be briefly explained. With secondary data base and

DYNAMICS OF INDIAN ECONOMY : ISSUES AND PROSPECTS

EDITOR

R. Shashi Kumar

ISBN: 978-93-90863-40-2

National Press Associates
New Delhi

GREEN SOCIETY AND ECONOMY: THE PRELIMINARIES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

*Trailokya Deka

*Assistant Professor, B.P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup (Assam)

ABSTRACT

Various challenges and risks of today and future days to come calls for an integrated and comprehensive social response which expected to address the social, economic and environmental issues of the current time. The integrated approach called 'green economy' is likely to take care the greater social being in future. It is a necessary preliminary means to achieve what sustainable development aims at- wellbeing of people in all generations while respecting the environment. Green economy results a green society and that helps to achieve the target i.e. sustainable development.

Despite substantial improvement over the last 20 years in many of the key areas of development the world is still not on the path to achieve the goals adopted in Rio de Janeiro in 1992, and also reiterated in subsequent world summits on Sustainable Development including the one held in Johannesburg in 2002. Some of the important ways and means to achieve and work for green economy, society and sustainable development are discussed in the paper. Paper undertakes the secondary source of data collection and adopts the descriptive methodology of study.

Keywords: Green Economy, Green Society, Sustainable Development, Integrated Approach Etc.

INTRODUCTION

Complex and multifaceted challenges and risks of today and future days to come calls for an integrated and comprehensive response which expected to address the social, economic and environmental issues of the current time. The concept or idea 'green economy' is likely to take care and safe the greater social being in future. 'Green economy' is a necessary preliminary means to achieve what sustainable development aims at- wellbeing of people in all generations while respecting the environment. Green economy initiates from all the new ways of thinking and positive environment friendly attitudes by the people of all ages and from all walks of life. Green economy results a green society and that helps to achieve the target i.e. sustainable development. Green societies are fair, equitable and inclusive in nature. It fosters innovative and creative solutions to the today's global challenges.

Looking into the common negative outcomes in India quick achievement of green economy is the need of the hour. Green economy leads to achieve sustainable development through a green society. Despite substantial improvement over the last 20 years in many key areas of development the world is still not on the path to achieve the goals adopted in Rio de Janeiro in 1992, and also reiterated in subsequent world summits on Sustainable Development including the one held in Johannesburg in 2002. India is also lacking behind. Some of the important ways and means to achieve and work for green economy, society and sustainable development are discussed in the paper. Paper undertakes secondary source of data collection and adopted the descriptive methodology of study.

Chemical Science & Society

Editor

Dr. Dhiresh Chakravarty

Chemical Science & Society : A compilation book on research articles edited by Dr. Dhiresh Chakravarty, Head, Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup. Assam, Pin. 781 127. Published by Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup, Assam, Pin. 781-127.

First Edition : January, 2023

Price : 500/-

ISBN : 978-81-19001-11-8

Chemical Science & Society

Editorial Board

Prof. Biplab Nag, *Advisor*

Dr. Dhiresh Chakravarty, *Editor*

Dr. Manash Jyoti Deka, *Joint Editor*

Dr. Sibani Majumdar, *Joint Editor*

© Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera

Purbayon Publication

Jaswanta Road

Near Panbazar Aadarsha Prathamik Vidyalaya

Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India

Email-purbayonindia21@gmail.com

website: purbayonpublication.com

Contact No. +91-9864422157

Content

- Postharvest banana plant : A rich source of organic potash
    » Prof. Dibakar Chandra Deka//9
- Antioxidant Activity of Medicinal plants and Sustainable Development
    » Dr. Dhiresh Chakravarty//14
- Northeast Indian Coal Deposits and Some Insights on Quality Assessment and Utilization
    » Dr Prasenjit Saikia//48
- Nanomaterials: their classification, synthesis methods, properties and applications
    » Dr. Manash Jyoti Deka//81
- Conducting Polymers: Applications and Future Prospects
    » Dr. Sibani Majumdar//115
- Heart is contaminated, what about soul
    » Apurba Thakuria/144

Chapter : 2

ANTIOXIDANT ACTIVITY OF MEDICINAL PLANTS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Dr. Dhiresh Chakravarty
Associate Professor & Head,
Department of Chemistry,
B. P. Chaliha College, Nagarbera
Kamrup, Assam, India.
Email: dcvarty@gmail.com

*Jagatyevam anoushadham
na kinchit vidyate dravyam
vashaannarthayagayoh*

“There is nothing in this universe, which is non-medicinal, which cannot be made use of for many purposes and by many modes.”

Medicinal plant, the definition rightly suggests that all plants, in principle, have a potential medicinal value, although in practice a plant is referred to as medicinal when it is so used by some system of medicine. The value of medicinal plants to the mankind is immense. A large number of the people worldwide rely chiefly on traditional health care system and on herbal medicines.

In recent past, despite considerable progress made in synthetic drugs, plant constituents are still considered as major

Publication of Book

The department of Chemistry Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera published one edited book on the second day of Golden Jubilee Celebration program (05/02/2023).

Titled of the book: "**Chemical Science & Society**"

ISBN: **978-81-19001-11-8**

Editor: **Dr. Dhiresh Chakravarty**

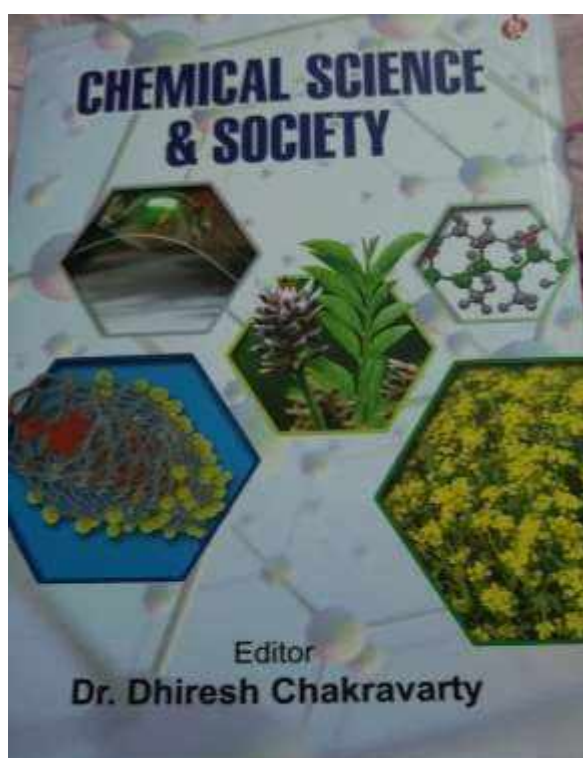
Associate professor and Head Department of Chemistry
Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera

Joint Editor: **Dr. Manash Jyoti Deka**

Dr. Sibani Majumdar

Assistant Professor Department of Chemistry, Bimala Prasad Chaliha College,
Nagarbera

The book was launched by Dr. Kulendu Pathak sir, former Vice-Chancellor, of Dibrugarh University on the occasion of the Golden Jubilee Celebration program of our college. This edited book is composed of six research articles. Three articles were written by Prof. D. C. Deka honorable Vice Chancellor of Madhabdev University, Mr. A. Thakuria, former faculty member of this department and presently working as a District Elementary Education Officer and Inspector of Schools, Kamrup district of Assam, and Dr. Prasenjit Saikia, ex-student, department of chemistry and presently working as a senior scientist, Coal and Energy Division CSIR NEIST, Jorhat Assam respectively. The other three chapters were written by presently working faculty members of the chemistry department namely Dr. Dhiresh Chakravarty, Dr. Manash Jyoti Deka, and Dr. Sibani Majumdar.

Chemical Science & Society : A compilation book on research articles edited by Dr. Dhires Chakravarty, Head, Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup, Assam, Pin. 781 127. Published by Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup, Assam, Pin. 781-127.
First Edition : January, 2023

Price : 500/-

ISBN : 978-81-19001-11-8

Chemical Science & Society

Editorial Board

Prof. Biplab Nag, *Advisor*
Dr. Dhires Chakravarty, *Editor*
Dr. Manash Jyoti Deka, *Joint Editor*
Dr. Sibani Majumdar, *Joint Editor*

© Department of Chemistry, B. P. Chaliha College, Nagarbera

Purbayon Publication

Jaswanta Road
Near Panbazar Aadarsha Prathamik Vidyalaya
Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India
Email: purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
Contact No: +91-9864422157

Content

- Postharvest banana plant : A rich source of organic potash
» Prof. Dibakar Chandra Deka/9
- Antioxidant Activity of Medicinal plants and Sustainable Development
» Dr. Dhires Chakravarty/14
- Northeast Indian Coal Deposits and Some Insights on Quality Assessment and Utilization
» Dr. Prasenjit Saikia/48
- Nanomaterials: their classification, synthesis methods, properties and applications
» Dr. Manash Jyoti Deka/81
- Conducting Polymers: Applications and Future Prospects
» Dr. Sibani Majumdar/115
- Heart is contaminated, what about soul
» Apurba Thakuria/144

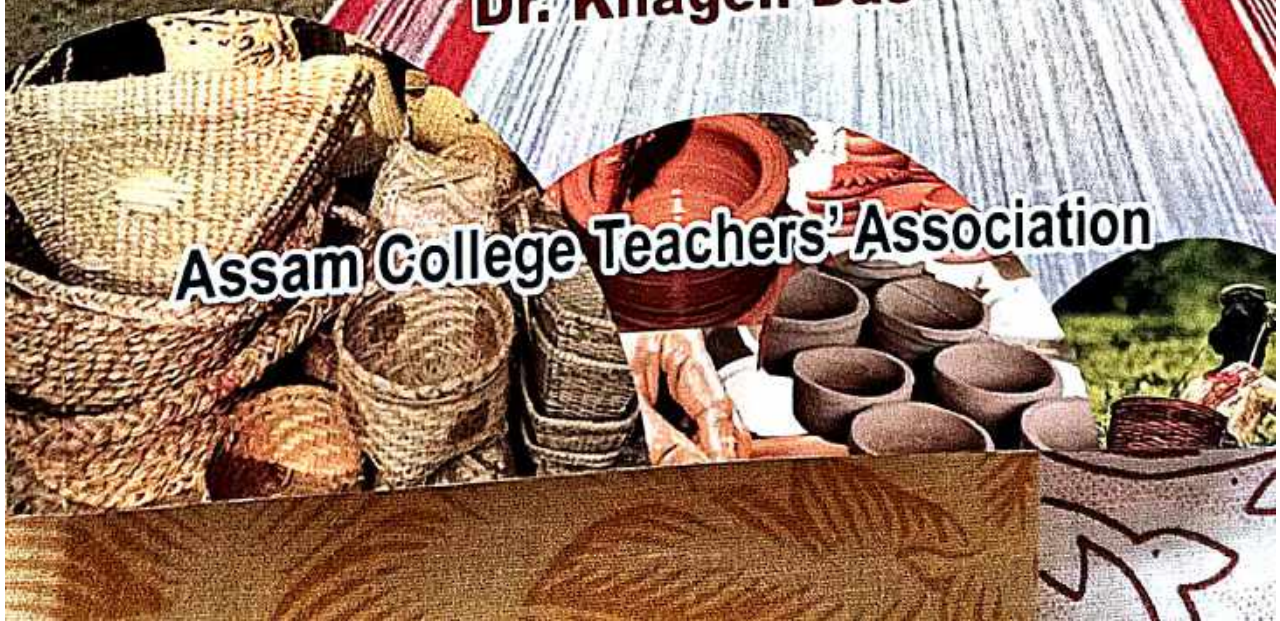
Entrepreneurship and Employment Generation in Assam

Editors

**Dr. Susmita Priyadarshini
Parthapratim Choudhury
Dr. Khagen Das**

Assam College Teachers' Association

Entrepreneurship and Employment Generation in Assam

Editors

Dr. Susmita Priyadarshini

Parthapratim Choudhury

Dr. Khagen Das

Assam College Teachers' Association

Entrepreneurship and Employment Generation in Assam: A collection of research articles on the role of entrepreneurship in employment generation in the state of Assam; edited by Dr. Sushmita Priyadarshini, Parthapratim Choudhury, Dr. Khagen Das on behalf of Assam College Teachers' Association (ACTA) and published by Assam College Teachers' Association in association with Ganesh Books, Noonmati, Guwahati-20

ISBN : 978-93-93864-16-1

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or other wise, without prior permission of the publisher.

The views expressed in the book are those of the authors and not necessarily that of the editors or Assam College Teachers' Association. This book has been published with all efforts undertaken to make it error free after the consent of the authors. The editors, reviewers and the publisher shall not be responsible or liable to any person or entity with respect to any errors, improper citations, plagiarism, credits and any loss incidental or consequential, commercial damages accruing thereof.

Published by : Dr. Jayanta Baruah, General Secretary, Assam College Teachers Association, ACTA House, Solapar, Guwahati 781008, Assam and Ganesh Books, Noonmati, Guwahati-20

Year of Publication: December, 2022

Copyright: Assam College Teachers' Association.

Content

- ◆ Editorial /7
- ◆ Entrepreneurship and Employment Generation in Assam
“A Glance into Assam’s Economy”
Shreekant Sharma
Alla Sai Namrata/11
- ◆ Growth and Growth Drivers of Entrepreneurship Development
in Assam: \Linking with Economic Growth and Employment
Ira Das/24
- ◆ Atmanirbhar Bharat: Women Empowerment through
Entrepreneurship Development in India
(With some success stories of women entrepreneur of Assam)
Dr Bidisha Mahanta,
Ms. Mrinali Mahanta/43
- ◆ Youth Unemployment and Entrepreneurship: Problems and
Prospects
Dr. Trailokya Deka/54
- ◆ Key Philosophy to Successful Entrepreneurship
Dr. Arundhati Lahon/64
- ◆ Prospects and Problems of Bamboo based Japi (Head Gear)
Making Industry of Assam
Gitanjali Goswami/71
- ◆ Entrepreneurship Development and the Minority Poor Women:
A Study-
Dr Kingshuk Chakraborty/85
- ◆ Entrepreneurship through Food Processing Industry in Assam:
Challenges and Opportunities-
Dr. Bishnu Bhattacharyya
Dr. Nandita Goswami/94
- ◆ Social Entrepreneurship and Women Empowerment-
Dr. Alaka Hujuri/110
- ◆ Social Entrepreneurship and Socio Economic Well Being
(Based on the case studies of Jorhat District)-
Ranju Kumar Bharali/123

Social Entrepreneurship and Women Empowerment

Dr. Alaka Hujari,

Associate Professor, Department of Economics
B. P. Chaliha College, Nagarbera, Kamrup

Abstract

Social entrepreneurship has gained recognition as a valuable medium of addressing social needs and encouraging employment of desperate social groups. With the increase in importance and role of social entrepreneurship, its definitions also become broader and varied. It is a business created which is run at the interest of society. Again, empowerment of women is a process that makes women self-reliant, socio-politically active, economically productive and independent. Women empowerment has five components: women's sense of self-worth; their right to have and to determine choices; their right to have access to opportunities and resource; their right to have the power to control their own lives, both within and outside the home; and their ability to influence the direction of social change to create a more just social and economic order, nationally and internationally (Nachimuthu and Gunatharan, 2012). In this paper, we examine the relationships between social entrepreneurship, empowerment and social change. We figure out social entrepreneurship as a process that empowers women and contributes to change the social order.

Key Words: Social Entrepreneurship, Women Empowerment, Women Community Development, Social Change,

Introduction

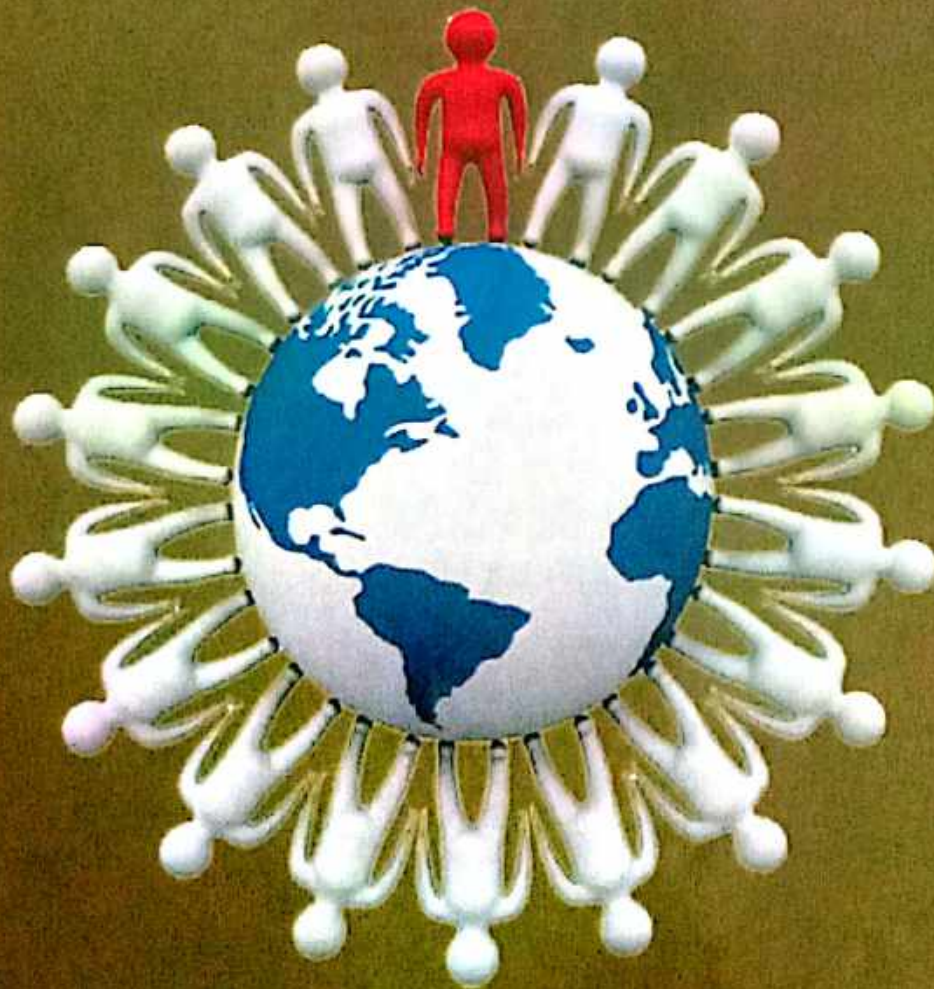
Social entrepreneurship is the recognition of a social problem and the use of entrepreneurial principles to organize, create and manage a social venture to achieve a desired social change. While a business entrepreneur typically measures performance in profit and return, a social entrepreneur also measures positive returns to society (Singh, 2012). Entrepreneurs are innovative, highly motivated, and critical thinkers, and when these attributes are combined with a drive to solve social problems, a social entrepreneur is born (Seth & Kumar, 2011).

Social entrepreneurship, initially emerged in the late 1980s, has become increasingly popular over the last two decades. With the growth of numerous social entrepreneurship initiatives and organizations, social entrepreneurship has become a way of addressing social needs and encouraging employment of desperate social groups. By combining social goals with economic activities, social entrepreneurship also offers innovative models for socio-economic development of the local communities. Therefore, Social entrepreneurship is all about recognizing the social problems and achieving a social change by employing entrepreneurial principles, processes and operations. It is all about making research to completely define a particular social problem and then organizing, creating and managing a social venture to attain the desired change. But this does not eliminate the need of making profit. After all, entrepreneurs need capital to carry on with the process and bring a positive change in the society (Management Study Guide, 2018). In the modern world, there are several well-known social entrepreneurs who have contributed a lot towards the society.

The founder and manager of Grameen Bank, Muhammad Yunus is a contemporary social entrepreneur who was awarded a Nobel Peace Prize for his venture in the year 2006. The venture has been continuously growing and benefiting a large section of the society. The 'Grameen Bank' established by Prof. Muhammad Yunus in

CAREER OPPORTUNITIES IN HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

A Research-Based Composition

Dr. Trailokya Deka

Published by
Geetanjali Nangia
Ashish Books
4435-36/7, Ansari Road, Darya Ganj,
New Delhi-110002
Phone: 011-23274050
e-mail: aphbooks@gmail.com

2022

ISBN: 978-93-91979-61-4

© Editor

The responsibility for the writings, facts stated, opinion expressed, conclusion reached etc. is entirely that of the respective author/s. The editorial board, editor, college family and the publisher is no way responsible for that.

Typeset by
Ideal Publishing Solutions
C-90, J.D. Cambridge School,
West Vinod Nagar, Delhi-110092

Printed at
BALAJI OFFSET
Navin Shahdara, Delhi-110032

	<i>Runumi Das</i>	
10	Expedition for Universal Education: NEP 2020 as the Means <i>Dr. M. SeikMozibar Rahman and Kanchan Choudhury</i>	88
11	A Reflective Discussion on Literature as Career: It's Choices, Chances and Challenges <i>Lukesh Kalita</i>	95
12	Quest for Career Opportunities in Humanities and Social-Science Study: Problems and Prospects of North-East India <i>Dr. Nayanmani Bhuyan</i>	105
13	An Analysis of the Impact of Covid-19 on Education and Job Opportunities in India <i>Dr. Shipra Rai</i>	116
14	The Unstoppable Journey of Students Surpassing the Hegemony of COVID-19 <i>Mashud Khalidur Rahman and Palash Medhi</i>	124
15	Digital Initiatives of the UGC and MHRD For E-learning During Covid Crisis in India: An Overview <i>Rudrani Choudhury</i>	133
16	Career Opportunities Through Livestock and Poultry Farm in Rural Assam <i>Firoza Ahmed and Rafia Farooquee</i>	145
17	Humanities and Social Sciences in National Education Policy 2020 <i>Dr. Jamal Uddin Ahmed</i>	155
18	Economics and It's Future Career Opportunities <i>Mrs. Rashmi Sonowal</i>	164

Career Opportunities Through Livestock and Poultry Farm in Rural Assam

Firoza Ahmed*
and Rafia Farooquee**

ABSTRACT

Livestock plays a crucial economic role for around 6% of rural households in Developing Countries (DC). It contributes to the livelihood of about 1.7 billion poor people and 70% to those employed in the sector are women. Livestock, including dairy and animal products creates cash and in-kind incomes and enables savings for future needs. It can also provide transport to produce fuel and as well as inputs for crop production (Traction power and manure). As a result, the sector plays a major part in reducing poverty, improving resilience as well as combating food insecurity and malnutrition. Demand for livestock product is expected to rise as a result of projected growth rates in world population, growing incomes and urbanization. Livestock production is indeed one of the fastest-growing sectors in agriculture and it offers employment opportunities along numerous animal production value chains. It also generates jobs in related sectors including transport, trade, feed and input provision as well as veterinary services. Gainful and productive employment opportunities can also be derived from value enhancing activities in livestock. Due to limited requirements in capital investment and land ownership, particularly short cycle

---

*Associate Prof., Department of Economics, B.P. Chaliha College, Nagarbera

**Department of Zoology, Ex-Student USTM.

SELF-RELIANCE (ATMANIRBHAR) AND SUSTAINABLE RESOURCE MANAGEMENT IN INDIA

Editors :

**Dr. Asrafal Alam | Smt. Taniya Kar | Ms. Moumita Kundu | Ms. Tumpa Huda
Smt. Priyanka Dey | Dr. Sampa Sarkar | Dr. Bimal Mandal**

Impact of Climate on Vegetation Cover and Tea Plantation in Dibrugarh District, Assam

Dr. Biman Lahkar¹ and Bhargav Goswami²

Abstract

Assessment and quantification of LULC change dynamics is an absolute necessity for sustainable development. Economic development also has triggered rapid changes to earth's land cover over the last two centuries, and there is every indication that the pace of these changes will accelerate in future. These rapid changes are superimposed on long term dynamics associated with climate variability. Growth and production of tea crops are largely determined by climatic parameters and conditions of soil and technology etc. also play important role in tea crop production of the study area which is also regarded as tea hub of Assam.

An effort has been made to co-relate the changing forest land cover and tea plantation with the local climate change with the help of available data. This study aims to monitor the change in tea plantation and forest cover of Dibrugarh district of Assam.

¹Assistant Professor, Department of Geography, B.P. Chaliha College, Nagabera.

Email: blahkar1@gmail.com

²Ex-Student, Centre for Studies in Geography, Dibrugarh University, Dibrugarh.

Objective of the present work is to study the nature and extent of vegetation cover and tea plantation of the study area with relation with the local climatic change and to examine the pattern of vegetation cover and tea plantation changes over time and space.

Keywords: Forest Cover, Tea Plantation, LULC, GIS, Remote Sensing, Dibrugarh

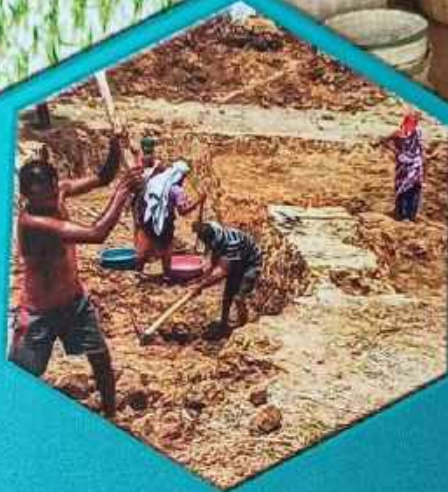
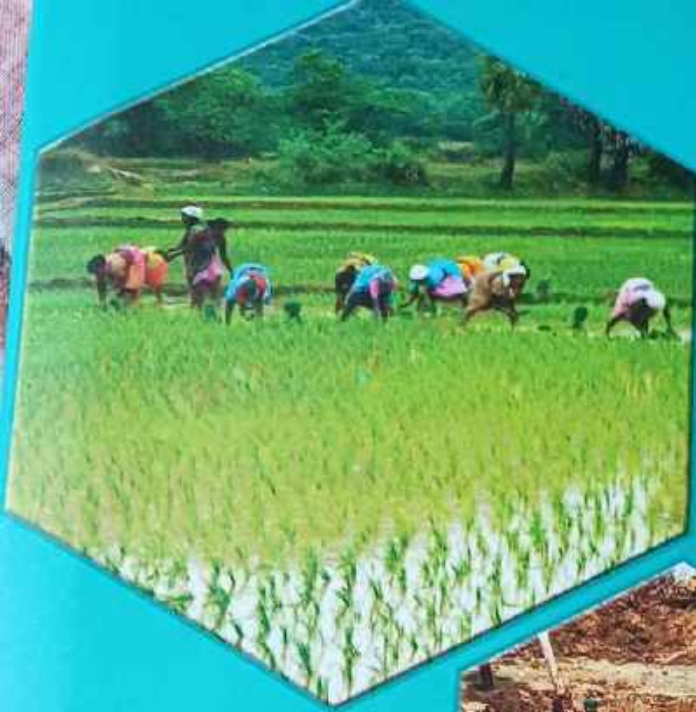
1. Introduction

Land cover, defined as the assemblage of biotic and abiotic components on the earth's surface, is one of the most crucial properties of the earth system (Turner et al., 1994). The interaction of land cover with the atmosphere, which leads to regulation of the hydrologic cycle and energy budget, and as such is needed both for weather and climate prediction (DeFries et al., 2002). In particular, the rates of deforestation, afforestation and re-growth play a significant role in the release and sequestering of carbon and consequently affect atmospheric CO₂ concentration and the strength of the greenhouse effect (IPCC, 2000; Janetos and Justice, 2000; Houghton, 1999).

Moreover, as the study is based on the micro level climate change in vegetation cover of Dibrugarh district. Therefore, we have to study the variation of climate at local level. The study of vegetation cover and tea plantation change has been attempted in order to identify and map the vegetation and tea plantation change in the area by both visual and digital interpretation and ground truth validation.

The total geographical area of Dibrugarh is 3381 sq. km, which extends from 27°0'N to 27°45'N latitude and 94°30'E to 95°30'E longitude. It has a humid subtropical climate with extremely wet summers and short dry winter. As per the ISFR, 2011 the total Forest cover in Dibrugarh district is 758 km². Out of which very dense forest is 29 km², Moderate Dense Forest is 165 km² and open forest is 564 km area.

EASTERN

Resource Management and Livelihood Issues

Regional and
National Perspectives

Editors

Ashok Kumar Bora
Dibyajyoti Saikia

Resource Management and Livelihood Issues: Conceptual and Theoretical Framework

Inku Devi

Ashok Kumar Bora

Introduction

Environment has various materials available in its basket which help us to satisfy our needs and requirements. These materials become resources when human value them. With the passage of time and development of technology, the uses and values of resources change. The spatial distribution of resources is also not uniform. There are resources which are finite, while some others can be replenished at varying rate. Therefore, it can be stated that the usage and availability of resources change from time and culture to quality and quantity over time and space. In the beginning of the process of evolution of man and his society, men had limited wants and requirements. All the aspects of human life were stated to be controlled by physical environment. Human activities were confined to partial fulfilment of basic needs. In the same way, the utilisation and extraction were also limited.

With a gradual success of men over the nature's law and control, there was shift in paradigm. Now, men have become capable of altering his physical environment to suit themselves. Human beings applied their skill, mind and power

Ashok Kumar Bora and Dibyajyoti Saikia

Resource Management and Livelihood Issues: Regional and National Perspectives

All rights reserved. No part of this work may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher.

The views expressed in this book are those of the Authors, and not necessarily that of the publisher. The publisher is not responsible for the views of the Authors and authenticity of the data, in any way whatsoever.

ISBN : 978 93 92038 31 0

© Authors, 2023

First Published in 2023 by
EBH Publishers (India)
an imprint of Eastern Book House
136, M.L. Nehru Road, Panbazar
Guwahati-781 001, Assam (India)

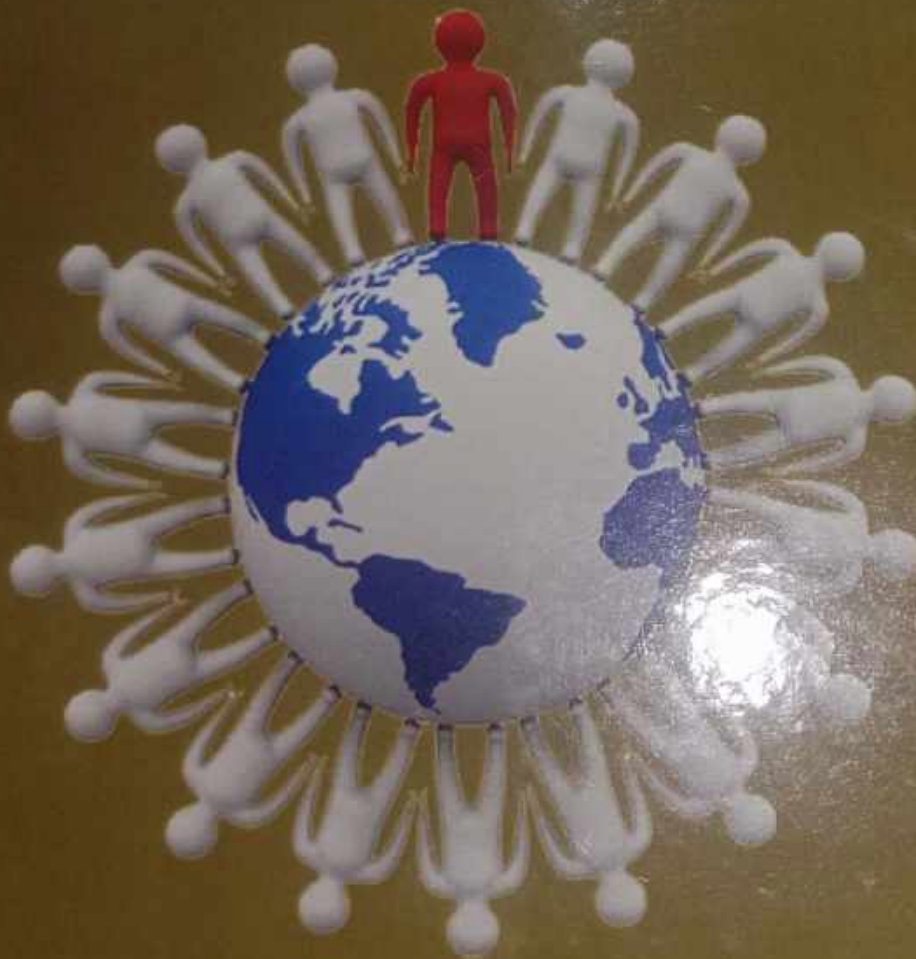
Phone : 9435195550, 7727935884
Email : easternbookhouse@gmail.com.

www.easternbookhouse.in

Printed in India

CAREER OPPORTUNITIES IN HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

A Research-Based Composition

Dr. Trailokya Deka

Published by

Geetanjali Nangia

Ashish Books

4435-36/7, Ansari Road, Darya Ganj,

New Delhi-110002

Phone: 011-23274050

e-mail: aphbooks@gmail.com

2022

ISBN: 978-93-91979-61-4

© Editor

The responsibility for the writings, facts stated, opinion expressed, conclusion reached etc. is entirely that of the respective author/s. The editorial board, editor, college family and the publisher is no way responsible for that.

Typeset by

Ideal Publishing Solutions

C-90, J.D. Cambridge School,

West Vinod Nagar, Delhi-110092

Printed at

BALAJI OFFSET

Navin Shahdara, Delhi-110032